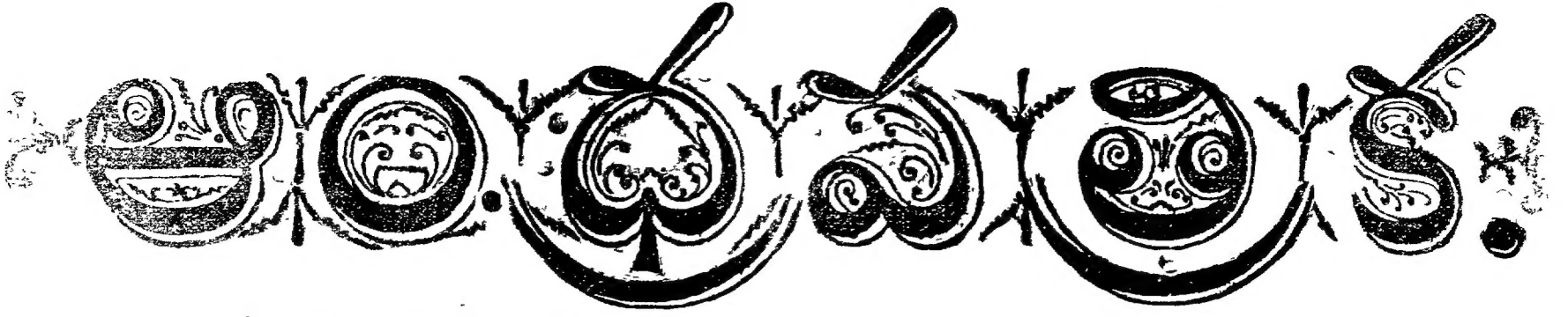


Register No. M. III8.

Post Box No. 212.

విడిచివ్రక 1-కి 0-1-6
Telephone No. 544.



3-933

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ జూన్ నెల 7-వ తేది శనివారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, శ్వేతమాస శుద్ధ పంచమి గి.

No. 58
సంచిక ౫౮

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

నొప్పు గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాసత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ



తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
చర్మపు నొప్పుల బారదోలును, పొట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాఱును.
తగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.



నొప్పులకు నంజీవివంటిది

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.



చక్క-నిడబ్బితో నహా పీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

7-4-1924 తేదినుండి

మరల ధరలు తగ్గించబడినది

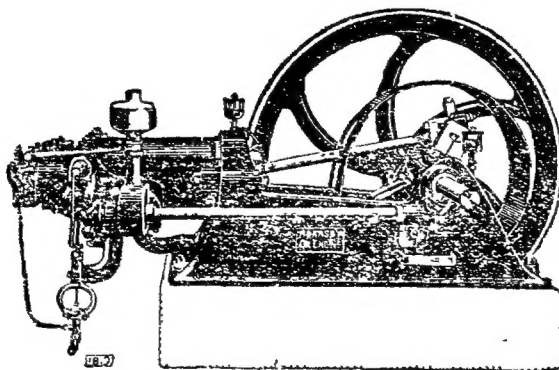
రెస్టన్ - హారన్సు బై

హిందూస్థాన్

సుక్రసిద్ధియైన ఈ ఖజనలు

విస్తారముగా ఖర్చుకుటచేతనే

ధర తగ్గించుటకు వీలైనది.



మాక్రాత్త ధరలు పట్టికిని

నా ౨443౪

గ్రిలివిద్రిత క్యూబిక్ ఇంచును

ఇక్కడే వ్రాయును.

ఆయిల్ ఎంజినులు

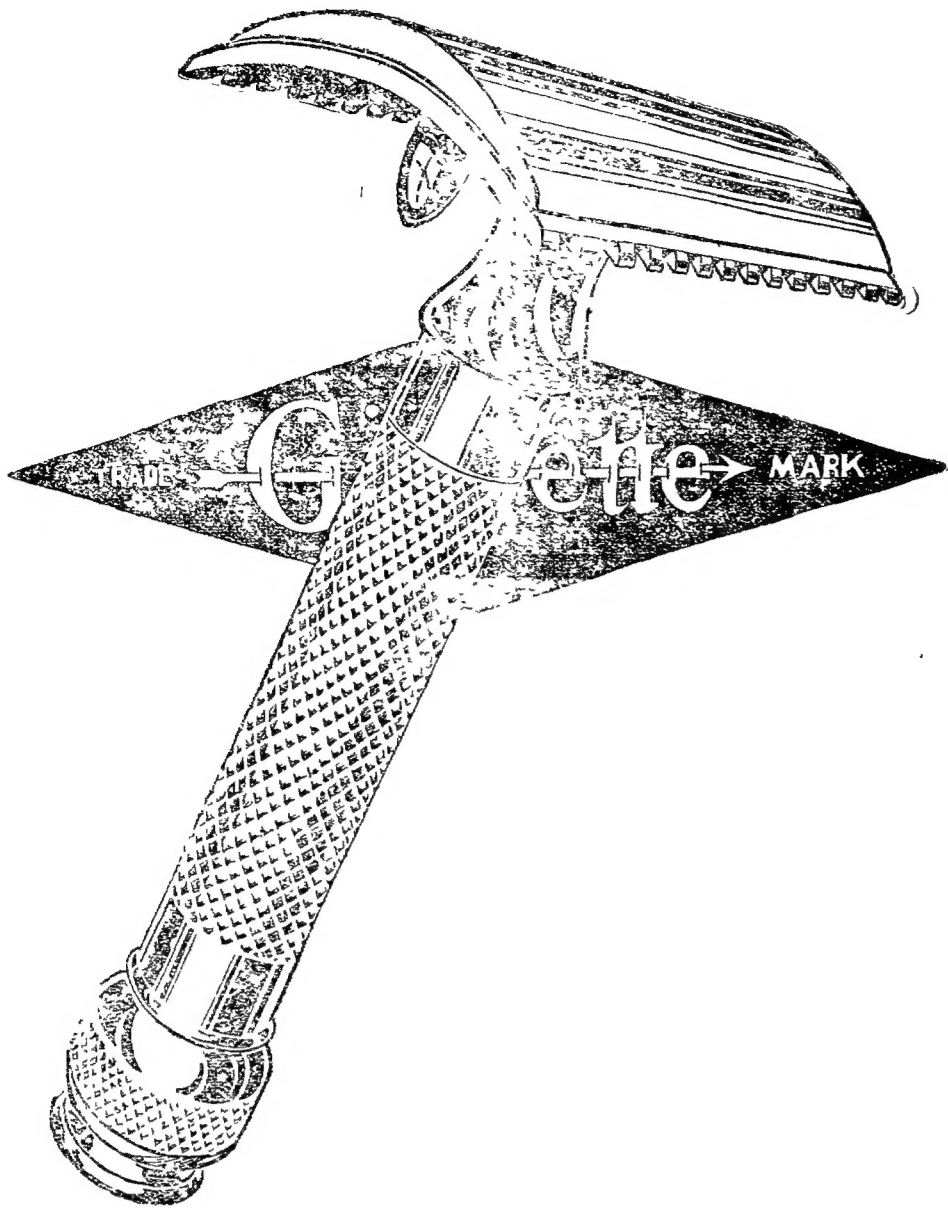
6-45 బి. హెచ్. పి. వరకు అన్నికొలతలలో గలవు.

SOLE AGENTS IN MADRAS

MASSEY & Co., Ltd.

POST BOX No. 60

MADRAS.



గిల్టెట్టు నేపి రేజరు జగత్ప్రసిద్ధమైనది

ఏలననగా అది చక్కగా
క్షౌరము చేయును

ప్రస్తుతముననే అనేకులు యితరవర్తక గురు
తులు గలవాటికంటెనువీటినే ప్రపంచ
మందు అంతటను వాడుచున్నారు.

గిల్టెట్టు బిరుసుగానుండు గడ్డమును మిక్కిలి శుభ్ర
ముగా వెంట్రుకలను వదలక, మెత్తని చర్మమునకు
నొప్పికలుగ నీయక క్షౌరము చేయును.

మీవద్ద ఒక గిల్టెట్టు వుండిన మీరే సులభము
గాను, త్వరితము గాను, స్వల్పఖర్చుతోను క్షౌరము
చేసుకొనవచ్చును.

మీరు మీ దుకాణాదారుని అందమైనపెట్టెయందు
ఉంచబడిన ఈ సాగసైన రేజరును చూపమని అడు
గుడు. డైముండు వర్తకు గుర్తును చూచిన మీరు
దానిని తెలిసికొనగలరు. దీనికి బదులు దేనిని ఇచ్చి
నను తీసుకొనవద్దు.

Representative: MULLER & PHIPPS (India), Ltd.
Bombay Calcutta Madras Karachi Rangoon

Gillette

SAFETY
RAZOR

Made in Boston U. S. A., By the Gillette Safety Razor Company,



“లాండ్” పాంటెక్ కలములు

14 క్యారట్టు బంగారు పాంటెక్ కల
వి- ప్రశస్తమైన “ఇరిడేయం” పోయంట్టు
వేయబడినవి- చిర కాలము పనిచేయును-
నాణ్యమైన కలములు, ప్రత్యేకముగా
మాకొరకు ఇంగ్లాండులో చేయబడినవి.
“బేబీలాండ్” కలము రు 2-12-0
“జూనియరులాండ్” కలము రు 3-12-0
“లాండ్” కలము 5-0-0
“సెల్ఫ్ ఫిల్లరు” లాండ్ కలము రు 6-8-0
“లాండ్” సిరా- పాంటెక్
కలములకు చుంచినకము } 0-8-0
సిరా
నిక్కెలు పాంటెక్ కలము క్లిప్స్ 0-2-0

యమ్. హెచ్. రావు,
అందు నన్ను,
పోస్టువెట్టె నెం- 29,

కాకినాడ.

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

కలసులభము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణమధికము!

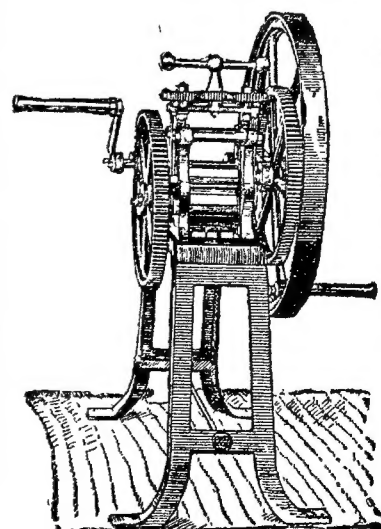
శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగెడి వైత్యకాకల
కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, ఆవులింతలు,
అగ్నిమాంద్యము, అతివాచము, ఎక్కిళ్లు, సూక్ష్మముల
యందు బలతయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు,
ప్రేళ్లు, అణులు, మొదలగువానియందు గలిగెడి నొప్ప
లను బోగొట్టి దేహమును మంచి యారోగ్యమునకు
వెచ్చును.

ఈ మాత్రలు మేహవాత నొప్పలను వెంటనే
మాన్యును. యిందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. ఆనుభవము
గల ఔషధమగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్ప
వచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

రేకుల మిషనులు



అన్నివిధములయిన
వెండిబంగారు నగల
పనులు చేయువారికి
రేకులతీయట కుప
యోగపడు పలురక
ముల మిషనులు మేము
యూరపుల మెరిక్యు
నుండి దిగుమతి చేసి
యితరులకంటె చాక
ధరలకు అమ్ముచు
న్నాము. కావలసిన
వారు క్యాటలాగుకు
వాయవలయును.

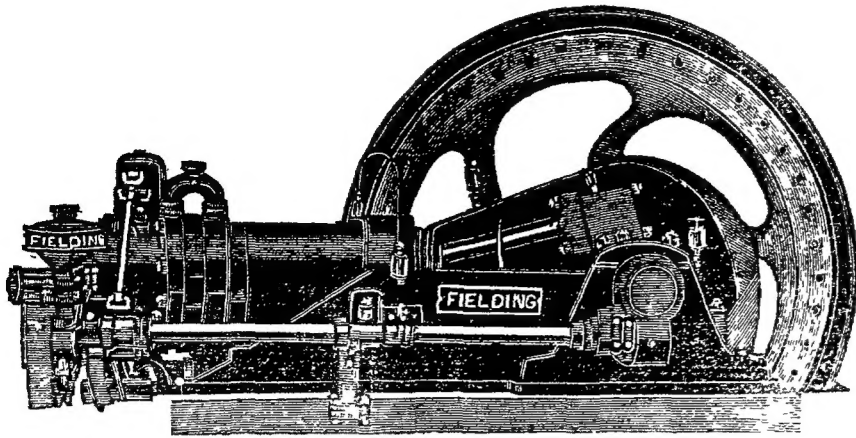
సి. హెచ్. శోభనాచలం అందునన్స్

చిలకలూడి పోస్టు, మచిలీపట్నం.

“ఫీల్డింగు” ప్రసిద్ధి కెక్కిన న్యూట్రెపు కోల్డు వేపరైజరు
క్విక్ స్టార్టింగు శమిడిశత్ కూడు ఆయిలు యింజను

STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

ఈ ఏప్రిల్ తే 1 ది నుంచి ధరలు యింకను తగ్గించబడివి.



సుమారు రెండే నిమిషములలో వేపరైజరు చల్లని స్థితిలో నుండిగనే స్టార్టు కాగల
ఈ యింజనులను కొనుటవల్ల అనేకలాభములను పొందవచ్చును.

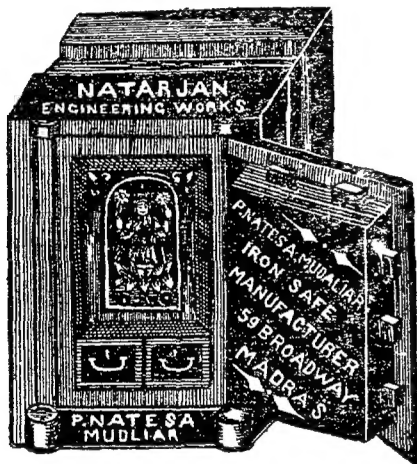
ఈ యింజనులకు క్రూసు ఆయిలు ఖర్చు, సాధారణమైన క్రూడు ఆయిలు యింజనులకు
అయ్యే ఖర్చులో సుమారు సగముమాత్రమే అవును. అన్ని సైజులు యెక్కువన్న స్టార్టులో
నుంచబడును. మీకు కావలసిన సైజులకు ఆలస్యముచేయక వెంటనే వ్రాయుడు.

Telegrams: - MACHINISTS Sole Agnts: D. L. Sastry & Co., Post Box No. 203
12, Thambu Chetty Street, MADRAS.

న ర స ము

దృ థ మై న ది

న మ్మ క మై న ది.



యిప్పటిమో ప్రభుత్వకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలు
ఈదిగువ తెలుపబడిన వారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగాయున్నది.
- బాంతులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు
మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి.

వి. న తే శ మొదలియార్,

ఇరుపపెట్టెలు చేయువారు,
ప్రాచైటా, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్కుసు. ఐరన్ అండు బ్రాస్ ఫౌండర్లు
ఆయిల్ ఎంజనులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగునవి రిపేరు
చేయుటయందు సమర్థులవారు. రైసుమిల్లుకు కావల్సిన సిలండర్లు, సాప్లింగు,
నట్టులు, సరసముగా యివ్వబడును. సుబ్బరాయప్పిల్లి, పెద్దనాయకన్ శేట,
మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగములన్నియు ఆదర్శ యిచ్చిన
తయారుచేసి యివ్వబడును. ఈత్రములు వ్రాసిన బదులు వ్రాయవచ్చును.

డాక్టరు, జీ. బి. గారి సుగంధనస్యము

ఆంధ్రులందరినీ కలెక్టును, ఇండియన్లందరినీ నయనమాను, ప్రభువంశ ఆను విషయము సర్వజనలకును
తెలిసికొనుటకు కదా! ఈ రెండిటియందును కలెక్టు వ్యాధులు సాధారణముగా ప్రాచీన కలిగియున్నవి అవి



వ్యాధిగ్రస్తుని నమ్మమును నివ్వగలిగినందుకే జీ బి గారి సుగంధనస్యమును వాడెను
చుండును. ఇట్టివ్యాధులకు లోనికి తీసికొనుచుండు లోక ముఖయోగింపబడుచు వచ్చి
నది గాని యిది యావ్యాధులను నివారింప లేక పోవుటయే గాక నివారించుకొనుటకు
చేరినదిగా నుండుటచేత తుదకు శ్రీకృష్ణమాస సంవత్సరమునందుగానిగాడ నే
ర్పడినది. తరువాత వైద్యులను పట్టును నవకాగరికులచేత మంచివైద్యముగా తీర్చి
నింపబడి యట్టి మందులకొండ ననేక మిచ్చు దుపయోగింపబడుచున్నది గాని అవి
సూడన. తన ప్రయోజకములుగా గ్రహింపబడుట లేదు.

ఈ సందర్భము లన్నియును యోచించితిరకాము ౪0 శ్రమచేసి యాయుర్వేద
దాంశితము యూనానీ వైద్యములం దారితేరి లోకోత్కారములై తమసర్వస్వమును
వినియోగించుచున్న డాక్టరు, జీ. బి. గారి సుగంధనస్యమును కనిపెట్టిరి.

ఇదివరకే లోకమందంతటను వ్యాధులు చేయబడి నుప్రసిద్ధమైనది కాబట్టి దీనినిగురించి మేము విశేషించి గ్రామింపవలసివ
సిన లేదు. ఒకసారి యుపయోగించినయెడల దానియొక్క ప్రభుత్వము నడియే స్థాపించగలడు. దీనిచే వ్యాధినివృత్తి
గాంచి కృష్ణ తాత్పర్యముగా గొప్పపాదము కొందినవారు జంపిన యోగ్యతా పరీక్షలు లెక్కకు మిక్కిలిగానున్నవి.

ఈ సుగంధనస్యము నుపయోగించుటవల్ల మెదడు, మక్కు, కన్నులలో సంబంధించిన సమస్తవ్యాధులును
సమూలముగా నశించును. పీనసము, ఒంటితలనొప్పి, తలలోనొప్పి, జలదోమములు, మెదలైన, కలకలనకు వైబడిన
గడ్డ వ్యాధులకును ఈ సుగంధనస్యము వైట్టింది ఖచ్చితము. ఇట్టి గుణవివ శేషము గలిగి యింతనులభ్యము గా నియోగించుటకు
నానధ మిదిలేక పుటియొకటి లేదు. చిరకాల ముంచిను చెడగి సుగంధ విశేషమువలన, పొడి కా భ్యాసము లేనివారికి
సహిత మిది హితవుగా నుండును.

సాధారణముగా పోడినయవార లీ సుగంధనస్యమునకువల్ల రెండుసారులు ఉపయోగించినయెడల, ఇది సాధారణపు
పోడి ౧౦, ౧౫ సారులు ఉపయోగించినతే పరిచేయును. కాలుకా కలకల సాధారణపు పొగకు పోడిలో నీ సుగంధ
నస్యము నొకచిటికె కలిపినయెడల కా పొగాకంతయును మిక్కిలి పంపురంతరే మగును.

బుడ్డి ౧ కి అ. ర వి. పి. ఖర్చు ౮ ర ౫౦౦౦ కి రూ. ౨-౮-౦. వి. పి. ఖర్చు ౦-౮-౦

అంగ్ల లే ఆంగ్లభాషలో విలాసము వివరముగా వ్రాయవలెను.

ఫిలాసము:- గురుబసవ అందు కంపెనీ లిమిటెడ్, పోస్టుబాక్సు 510 మద్రాసు.

నాణ్యమైన బసీనులు

ఈ దిన వ నుదహరించిన యిల్లులో తయారగుచున్న బసీ
నులు, హిందూదేశపు యిల్లు నూలులోనున్నా, ఖడ్గదనులలో,
చున్నా, హిందువుల పరిశ్రమచేతనున్నా, సకలమైనపట్టుపున్నె,
ప్రత్తి, వస్త్రాభరణముతోనూ తయారుచేయబడి, బహుసరస
మైనధరలకు భాగ్యవంతులకు, బీదసాధులకు, పిలుగా యుండే
లాగుననూ, విదేశపు ధరలకంటె పిలైనంత చౌకగా యేర్పాటు
చేసి విక్రయించుచున్నాము.

వర్తకులకు (హోలుశేలు) మొత్తపు బేరమునకు, కం
ట్రాక్టులకు, చాలా వ్యాపారపిల్ల కల్లుజేసినాము గనుక ధరలు
తెలియగోచనము. యిక్రింది విలాసమునకు వ్రాసినయెడల చాక్కి
లేకుండా ఖరీదులపట్టి పంపెదము. కాంపిలు బసీనులు ప్యాకెట్టు
౧ కి ఖరీదు, పోస్టు ఫ్రీ ౮ ౮-౦-౦

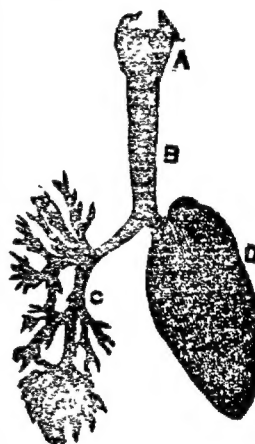
మా నేజరు - ఆంధ్రహాజరీమిల్సు,
చెజవాడ, దక్షిణాంధ్రప్రదేశ్.

దగ్గులు! జలుములు!! ఇన్ ఫుఎనా!!!

హా డ్ న న్సు

“యూమెంథాల్ జూజుబులు” అన్ని విధములదగ్గు,
జలుము, గొంతుపుండు, రొమ్ము పడితేము, ఇన్ ఫుఎనా
మొదలగువాటిని తప్పక కుదుర్చును. తుయమును రానీయక
అటంకపరచును.

“ది లాస్ సెట్” “ఆస్ట్రేలియన్ మెడికల్ గెజెట్టు,
“డిప్లామెంట్” “మెడికల్ ట్రెస్సు అండు సర్క్యూల్”
“మెడికల్ రివ్యూ” “ప్లాస్టిక్ మెడికల్” థెర్మి (ఇండియా
మొదలగు వైద్యప్రపంచముచే సిఫార్సుచేయబడినది.



కంతధ్వని కుత్తుక

డొపిరితిత్తులు మొదలగు
వాటికి కావలసినది

వి.స్మరశేటిక.
వి.శ్యాసనాశము.
సి.శ్యాసనాశము యొక్క
గొట్టు.
డి.ఒక శ్యాశోశము ప్రత్యేక
భాగము. అన్ని కెమిస్టు దుకా
ణము లందును మెలకు దొరకును.

ఆస్ట్రేలియాలో చేయబడినది. బుడ్డి 1.కి ధర ౮ 1.2.౦.
అన్నిచోట్లలో దొరకును, ఈదిగువ తెలుపబడిన బాగా
లలో దొరకును.

మెసర్సు ఎన్. జే.కాయి గౌండ్ర్ అండుకో, చైవా
బజారులోడ్డు. ఆశ్విన్ అండుకో కెమిస్టుసు, బ్రాడ్వే.

సోల్ ఏజెంట్లు:- నైనామహమ్మదు అండుసమ్మ
5 మెక్లిన్ పిల్లి, బాన్స్, మద్రాసు.

శృంగారశ్రీనాథము

శ్రీనాథుని సమగ్రచరిత్రము. 1924-25 ఇంటర్మీ
డియట్ లెక్చర్స్. వెల 2-౦-౦.

చాటుపద్యమునెమంజరి 1-6-౦

ప్రబంధరత్నావళి 1-8-౦

మూన్నాళ్లముచ్చట ౦-4-౦

శ్రీకాకుళ శ్రీమారిశతకము ౦-3-౦

మణిమంజరి - మేనేజరు,
3/15 నల్లతంబి వీధి తిరువల్లిక్కేణి, మదరాసు.

ప్రతాపకసూరి మాత్రలు

ఘాటును సువాసన గలవి
తాంబూలములోగాని విడిగాగాని పువ్వుకొనిన, అశీ
ర్ణము, వాయువు, జలుబుజ్వరము, కన్నీపాతము, దగ్గు,
ఉబ్బనము, కలరా, ప్లేగు, విషజ్వరములు, నీటిదోషములు
మొదలగు వ్యాధుల కిది వ్యత్యాసమువలె పనిచేయును. 8
250 మాత్రల సీసా ౮ 0-4-౦ డబ్బన్ రు2-౫-౦ వి.పి అ 6
(పి.శి. ఏ. అండు కంపెనీ. మెదపేటి. (నెల్లూరుజిల్లా.)

మద్రాసు ఆంధ్ర సదరన్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

ప్రకటన

1924 సం. జూలై 1 తేది నుండి యాదిగమన మదహరింపబడిన బండ్ల రాకపోకలు రద్దుపర్చబడును. ఆర్క్వోబిము నుండి ఉదయం Xoll 6.30 కు బయలుదేరి జోలార్ పేటకు Xoll 11-10 కు పోవు నెం. 28 బండి జోలార్ పేట నుండి సాయంత్రం ,, 4 కు బయలుదేరి ఆర్క్వోబిముకు ,, 8.12 కు పోవు నెం. 24 బండి వాలాజాగోడు నుండి ఉదయం ,, 7.45 కు బయలుదేరి రాణిపేటకు ,, 8.5 కు పోవు నెం. 149 బండి డిటో సాయంత్రం ,, 7.25 కు బయలుదేరి డిటో ,, 7.45 కు పోవు నెం. 147 బండి రాణిపేట నుండి ఉదయం ,, 6.30 కు బయలుదేరి వాలాజాగోడుకు ,, 6.50 కు పోవు నెం. 140 బండి డిటో సాయంత్రం ,, 6.15 కు బయలుదేరి డిటో ,, 6.35 కు పోవు నెం. 146 బండి

OM THE MYSORE GOVERNMENT SECURITY Life and Marriage Assurance Company, Limited. Head Office: Life and Marriage Assurance Buildings, Mysore (South India). Capital (Fully subscribed) Rs. 5,00,000; Capital Paid-up about Rs. 3,25,000. Government Securities held Rs. 2,00,000; Life Insurance policies issued Rs. 20,00,000. Annual Premium Income Rs. 50,000; Funds invested on Immovable properties [Rs. 1,00,000]. Necessary security Deposit furnished to the Government of India as per Indian Life Assurance Companies Act 1912. Loans from Rs. 1,000 to Rs 5 000- Will be given with and without interest and security to our life Policyholders and bondholders. Next drawing for granting loans on 31st July 1924. Wanted Agents everywhere on liberal terms. Apply for particulars sharp to:- Messrs. P. K. Rau & Sons. Chief Agents, for Madras Presidency. 289, Thambu Chetty Street, MADRAS.

బ్రాకుబాండు ఇండియా లిమిటెడ్

ప్రేమ మార్కుల హెచ్చరిక

ఈ దిగువ వివరించబడిన పాకేజీల తేబిలుల అకారమును, "బ్రాకుబాండు ఇండియా లిమిటెడ్" కంపెనీవారసుగు మేముమాత్రమే మా సుప్రసిద్ధమగు టీ (తేయాకు) పాకింగుచేయుటలో నుపయోగించెదము. వానిని పయోగించుట కితరులకెవరిని హక్కు లేదనియు వారికే సర్వస్వతంత్రము ఉన్నవనియు యిందుములముగా నెల్ల వారికిని తెలుపుచున్నాము.

- 'ఎర్రని (రెడ్) తేబిలు రకము'—అనేకపైనులు గుడ్డనిటిములలో పాక చేయబడును. ఆకుపచ్చరంగు (గ్రీను) తేబిలురకము ,, ,, ,, "జోరాబాండు" పాడి అనేకపైనులు కాగితపుపాకెట్లు "గ్రీనుసీలు" ,, ,, "గ్రీనుకార్డునులు" ,, ,,

ఈ అకారమును (డిజైను) గాని తేదానిపోలికగల పద్ధతినిగాని తేయాకువ్యాపారములో నెవరైనను ఏకంపెనీవారైనను నుపయోగించినను, అక్రమముగ వాడినను దానిమాదిరిగ చేసినను అట్టివారిపై ని న్యాయశాస్త్రప్రకారము చర్యజరుపబడును.

ఈతేబిలుల, పాకేజీల అకారములనుగూర్చిన డిక్లరేషనులు 1924 మేనెల 5 వ తేదీని రిజిస్టరు చేయించడమైనది.

కలకత్తా 17-5-1924

బ్రాకుబాండు ఇండియా లిమిటెడ్

చమత్కార గణితము. ఈ గ్రంథముచూచుచుత్కారగణితము, విశిష్టగణితము, దిగగణితము, మనోగణితము, త్రికోణగణితము, సమవర్తకములు, చక్రములు, అక్షరములు, చిహ్నములు, చిహ్నములు, యాంత్రికములు, రహస్యములు, గణితాభివృద్ధిగలవు. మంచిగలదు, మనోబలమును, తెలివినీ కృత్రిమములను సమంతములను చిత్రించుటకైతెక్కుము ఇందులో నున్నది. ఈ గ్రంథము చదివినచేతమునం దనమానశ్శక్తియు, చమత్కారమును, యాంత్రికములను కలుగును. ప్రతివానిదిగ్గర నుండవలసిన పుస్తకము. ధీమతము 1 య. వి. పి. చార్జి అ ర్. ల. 6 ప్రతులు రూ 1 ల. అయిదువారు:— పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, బంగళా, (గుంటూరు జిల్లా) అని (కామవరతి).

SIGHT RESTORED A Sure Remedy of Nature for all Eye-diseases. Cures Cataract, Glaucoma, etc., without knife. No failure, absolutely safe; highest testimony. Particulars free. L. H. BELLE, D. Samta (Bengal).

SANTI OIL Sample, harmless, external application for functional weakness, Loss of Manhood, etc. No irritation, no discolouring, no bad smell. Particulars free. Correspondence confidential. HEALTH HOME, D. Samta (Bengal).

కావలెను గ్రతి చోట మా క్యాలండర్లను విక్రయించుటకు ఏజెంట్లు కావలెను. మిక్కిలి లాభకరమైన వ్యాపారము. దరఖాస్తు పంపిన ప్రతులు వెలుగుబడును. Rajvaid Sri Hamandasji Kaviraj 152 Harrison Road, Calcutta

చాకులు-తాళములు మంకలికత్తులు. ఆంధ్రసాధులచే చేయబడినవి మేలయినవి. వెంటనే ధరలక్కాటలూగుకువాయుడు. బి వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్ కట్టర్లు అండ్ లాకపేకర్లు cel. 8081 పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా) తెలంగాణ్ అడ్డెసు. "ఇండస్ట్రీసు" పెద్దాపురం.

చెన్నపురి బజారుధరలు

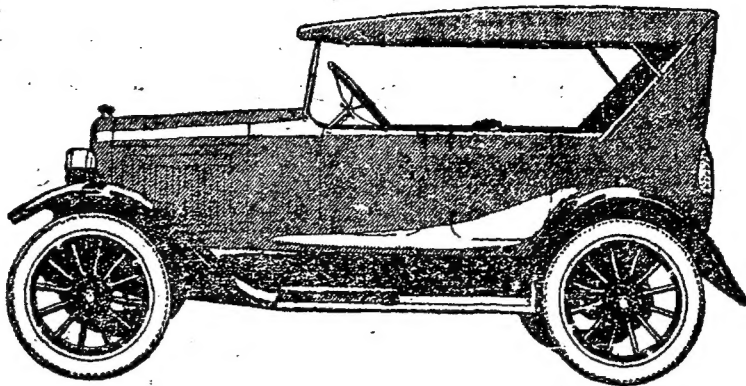
జూలై 7-వ తేది శనివారము

Table with 4 columns: Item, Price 1, Price 2. (1) ధాన్యములు: వనియలు బా 1-కి రూ 85-0-0 మొదలు 45-0-0 కు; బియ్యము బస్తాలు మొదలు, వరకు; మనుమ తెనాలి, ప 48 గలవి రూ 18-0-0 14-0-0; నెల్లూరివి, డిటో, 15-8-0 17-0-0; డిల్లీవి, డిటో 45 గలవి, 18-8-0 17-0-0; రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి, 8-12-0 9-0-0; నవ్వులు, 24-0-0 26-0-0. (2) పప్పు ధాన్యములు: కందులు బస్తా 1-కి ర 205 రూ 12-0-0 13-4-0; పెనగలు, డిటో, 10-4-0 10-8-0; పెనులు, డిటో, 10-12-0 11-4-0; మినుములు, డిటో, 12-8-0 13-12-0; ఉలవలు ర 164, 8-4-0 8-8-0. (3) నూనె వస్తువులు: నవ్వులు నూనె బా 1-కి రూ 135-0-0 170-0-0; నెయ్యి మ 1-కి, 14-0-0 26-0-0; కొండాపురం శేరునెనకపప్పుబా 1-కి, 60-0-0 62-0-0; యితర ప్రదేశము, 55-0-0 58-0-0; శేరునెనకనూనె గానుగ బా 1-కి రూ 142 మి.కా.నూనె 18; ఆముదము నూనె బా 1-కి రూ 160-0-0. (4) చిల్లర వస్తువులు: చాయపసుపు బా 1-కి రూ 210-0-0 215-0-0; మారపసుపు, 160-0-0 165-0-0; మిరపకాయలు (గుంటూరివి) బా 1-కి రూ 80-0-0 113-0-0; గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రూ 45, 50; కాళహస్తి పాయకట్టు, 60, 70; తెల్లము బా 1-కి రూ 8-0-0 10-0-0; శింకపండు బా 1-కి రూ 26-0-0 42-0-0. (5) ఇనుము: కట్టలు రఖం బా 1-కి రూ 28-0-0 26-0-0; చదరం, 22-0-0 26-0-0; రత్నండు, 31-0-0 37-0-0. (6) లోహములు: పెండి 100 కులంకు రూ 78-0-0 84-0-0; బంగారము, కులము 1-కి రూ 25-6-0 25-8-0; నవరస 1-కి, 16-4-0; ఇక్రడి బా 1-కి రూ 235-0-0 300-0-0; రాగి డిటో రూ 240-0-0 245-0-0; అస్కా చక్కెర బ 1-కి రూ 47-0-0 47-12-0. (7) రంగులు ఆలిజరైన: ఆవుకృష్ణుడు 20 డిగ్రీలు రూ 92-0-0; తొట్టి కృష్ణుడు డిటో డిటో; సింహం డిటో డిటో; 4 గురం డిటో రూ 86-0-0.

నూతన ప్రచురములు నామలింగానుశాసనము అను నామాంతరముగల అమరకోశము. త్రికాండము-సటికము. ఆంగ్లేయభాషాంతర పదముల-పూడినది. 20 రకుల డిమ్మి శ్లోకాగితములు. క్యాలికోలైడు ... 1-12-0; 16 రకుల సాగా కాగితము. క్యాలికోలైడు ... 1-8-0; అట్టలైడు ... 1 0-0. శ్రీమదాంధ్రమహాభారతము పద్య కావ్యము 18 పర్వములు 7 సంపుటము గలవి స్వేచ్ఛగా కొనువారికి రూ 15-0-0 కు ఇయ్యబడును. క్యాలిలాగు ఉచితముగా పంపబడును. ఎ. కణ్ణన్ సెట్టి అండ్ కంపెనీ, 286 వైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

కొత్త మాడలు 91 ఓవర్లాండు కారు

Overland



ప్రపంచమునందలి కారులలో తక్కువ కరీదు గలదిగ నుండుటకు కారణమేమి?

1. ఈ తరగతికి చేరిన కారులలో "ఓవర్లాండునకు" వెనుక యిరుసు మిగుల గట్టిగా నుండును.
2. ముందు యిరుసులకు నాలుగు పాయింట్లయందు "టిన్ కెస్" మార్కులు, మూడు పాయింట్ల యందు "న్యూ డిపార్చర్" మార్కు లుండును.
3. ఈ తరగతికి చేరిన అమెరికా తేలిక కారులలో "ఓవర్లాండునకు" ప్రశస్తమైన బ్రేకు గలదు.
4. "ఓవర్లాండు" బాడి సంపూర్ణముగ ఉక్కుతో చేయబడి యుండుట ప్రత్యేకవిషయము. ఇందువలన ఎట్టి లాభములు గలుగునో భారతదేశమున అనుభవము గలిగిన మోటారిస్టులకు తెలియును.
5. ఇంత వెలగలిగిన ఇతర కారులకన్న "ఓవర్లాండు" ఎనామెల్ ఫినిషింగు శ్రేష్ఠముగ నుండును. ఎనామెలు, ఉక్కుసంఘర్షణమువల్ల ఏర్పడు ఉష్ణమును సంపూర్ణముగ ఉక్కుతో చేయబడిన బాడి మాత్రమే భరింపగలదు.

ప్రత్యేకవిషయములు సత్యములా అను విషయమును పరిశీలింపును. ఇదేధరకు విక్రయించుటకు ఇతరకారుల స్పెసిఫికేషనులను "ఓవర్లాండు" స్పెసిఫికేషనులతో తనిఖీచేసి చూడుడు. "పంచి" గుర్తుగలిగి చాలాకాలము ఉపయోగించుటకు వీలైన కారులను కొనుగ్గు.

విడిభాగములు చౌకగను, భారతదేశమునందు అంతటను ఒకేధర చొప్పున మూల్యద్ద వారకును.

అడిసన్ అండు కో., లిమిటెడ్., **ADDISON & Co., Ltd., MADRAS.**
మదరాసు. Bangalore & Trichinopoly (Carter & Co.)

నాభా అకాలీకేసు

ముద్దయుల విచారణ

ప్రేటు అడ్వోకేటు నివేదనము

ఇం. పీ. కో. 317 సెక్షన్సుక్రింద నేరము నిరూపించుట

నాభా, జూను 6:—నాభా అకాలీకేసు విచారించు చుండిన మేజిస్ట్రేటుగారికి క్రిందటిరాత్రి పెద్దజ్వరమువచ్చెను. కాని. కేసు ముగియవచ్చుచుండుటచేత తనకు అస్వస్థముగనున్న ను నిచారణ జరిపెను. ప్రేటు అడ్వోకేటు ఉరుదులో గంట నేపు మాటాడెను. ముద్దయుల లాభముకొరకు ఆ య న వారంపరను ఒక్కొక్కరుగ విచారించెనుగాని వారు అడిగిన ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరమియ్యక నూరకుండిరి. ఇద్దరు ముద్దయులు మాత్రము హామిదుఅనునతడొకడును అక్రమప్రవర్తకుడు మఱి యొకడును క్లుప్తముగ ప్రేటుమెంటును వ్రాసిదాఖలు జేయుచు వారలకు జేసి అన్యాయము వెల్లివిరిసెననియు, భగవంతునిదే సత్యమగు న్యాయస్థానమునియు, వారుచేసిన పనులకు అచటనే ఉత్తరసాక్ష్య మిచ్చెదమనియు చెప్పిరి. ఈసామాన్య న్యాయ స్థానములు ఈప్రపంచములోని అధికారిల ప్రయోజనములకు నూత్రము వినియోగించును. ఈరెండుప్రేటుమెంటులలో నొకటి పద్యరూపముగనుండును. దానిని ముద్దయుకోర్టులో చదివెను. ఇదిచదివినపుడు కరుణగల ముప్పల్లి ప్రేటు అడ్వోకేటు నవాదమును విచారము దెల్పుచుప్రారంభించి, అఖండరాజభక్తితో తానుగల జాతికిజెందిన ముద్దయులపై సంస్థానము కేసుజేయవలసి వచ్చెననితెల్పిరి. సంస్థానమువారు యీకేసును దెచ్చిన విద్వేషముచేగాని అగ్రహముచేగాని, వైరుధ్యముచేగాని, మతస్వాతంత్ర్యము. నలుగ్రద్దొక్కవలయుననిగాని. కాదనియు, ముద్దయులు కుట్రకంఠకును నాయకులుగనుండి న్యాయ

ము నతిక్రమించి అధికారుల కట్టియుద్దేశము కలలోనైనలేదని యు నిట్లు చేయక తప్ప నయ్యెనని యు జెప్పెను. విచారణ సమయమున నాభాపరిపాలనావిధానశాసనము లన్నియు నిరూపింపబడి ననియు, నాభాఅధికారులే విధముగ గాని పురిగొల్పలేదని పివ రింపబడిననియు ఆయన చెప్పెను. అఖండపాతమునకు అవాం తరము గలిగింపలేదు. మతసంబంధముగు సభలు సంపూర్ణస్వా తంత్ర్యముగల్గియుండెను. కాని వారు సాధ్యులను దాటిపోయిపు డే జెయిల్లో దివ్యాణము జరిగకుండు నిష్పేదించబడెను. గురు ద్వార గంగకరువద్దనున్న రక్షణపైన్యము సెదుర్కొనుటచేతనే అది భారీచేయింపబడిననుటకు సాక్ష్యముగలదు. 25 మందిగల జతలు పంపబడెను. వానివలన లాభములేకపోగా శిరోమణిగురు ద్వార ప్రబంధక సంఘము 500 మందిగలజతను యీ విషయ మును తుదిముట్టింపవలసినదిగ పంపెను. ఏమైననుసరే గురుద్వార ము చేరవలెనను ప్రతిజ్ఞబట్టి జత బయలుదేరెను. క్రి. ప్రా. కో. 144 సెక్షన్సుక్రింద జతకు నోటీసీయిచ్చెనుగాని అది వారిచే నుల్లంఘింపబడెను. జతవెంట వేలకొలదిమందిజనము వచ్చుచుం డిరి. వారు అస్త్రధరులై గూడ నుండిరి. హామీదీజతలో జేరిన యతనొకడు అత్రూవరై డుర్జీ జతకును హామీదీజతకును దగ్గరసం బంధముగలదని కోర్టులో జెప్పినసాక్ష్యము గలదని అడ్వోకే టుగారు చెప్పిరి. ఏమైనను హామీదీజత ఆగుంపుతో సంబంధ ములేదన జాలదు. ఆ గుంపు చేపి ప ప ను ల కు గూడ జత బాధ్యత వహింపవలసియున్నది. ఆగుంపు నాపకు న్నయెడల జెయిల్లో గ్రామములలోని అమాత్యులు మాడిపో యెడివారని ఆశీస్సులును, ఇలాకాలోని గౌరవనీయులగు ప్ర జలును ఇచ్చినసాక్ష్యము గలను. ఐదువందల మందికి లాటేలు మూత్రముండెనుగాని గుంపులో నెవరికిని అస్త్రములు లేవనిజ ముండుగారు చెప్పిరి. జమండుగారు 10 వేలమంది గుంపులనం తను జూడగల వికాలదృష్టిగలదాయని అడ్వోకేటుగారికి సందే హము గల్గెను. వ్యవహారముల సత్యమును నిరూపించుటకు ప్ర మాణముపై నిధిపరీక్షాక్ష్యము గలదు. ఆరోజున 19 మందియే భనిపో యి ర ని ప్ర మాణ పూ ర్తి గ చేర్చి న

నాక్ష్యము గలదు. కావున అతి శయ్యోక్తి గ చేర్చిన సభలన్నియు నిపుడంగిపోవలెను. ఆయన అంతట ఒకేముద్ద యయొక్క క్లిష్టపరిస్థితుల దెప్పిమిగిండును, సిక్కుజాతి కెట్టి ప్రోత్సహము నీయలేదనియు, వారునాభాపై దండెత్తినప్పు టకుకారణమేమియు గాన్పింపలేదనియు, సీబ్రవరి 21 వతేదీని జరిగిన విచారకరముగు కాల్యాలను అధికారులు తప్పనిసరిగ జే యనూని వచ్చెననియు జెప్పెను. సంస్థానమువారు వీరినెండ కగుణతోనే ప్రసన్నుడైరి.

మేజిస్ట్రేటుగారు కోర్టుస్వస్థ్యము లేకపావుటలవలన తీ ర్పును జెప్పజాలక కొంతకాల మామీయించిరి. ఆయన ఇం. పీ. కో.డ్డు 307 సెక్షన్సుక్రింద వారిపైనేరమును నిరూపించిరి. (అ|| ప్రె||)

జాతీయపక్షసమావేశము

మోతీలాలుగారు రాజీనామా నిచ్చెదనని

బెదరించుట

సిమ్లా జూను 6:—తీకమిషను కూడవలసిన గలిగిన పరిస్థితుల వర్చించి తా మవలంబింపవలసినచర్యను నిర్ణయించు టకుగాను జాతీయపక్షమువారిదివరమున సమావేశమైరి. కాని కీర్తి కాలమంతయు పాక్షికవ్యవహారములను చక్కచెట్టుగనుటలోనే ముగిసెను. మోతీలాలు నెహ్రూగారు, టారిఫు బిల్లుచర్యసంబ ర్థమున పార్టీసభ్యులు క్రమశిక్షిత వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించిక ని ఆరోపించుచు, తన నాయకత్వమునకు రాజీనామా నొసగవ ఛెననియు-కాని సభలో నున్న సభ్యులు నెహ్రూగారిని శాంత పరచి తననిశ్చయమును మార్పుకొనునట్లునర్చె ననియు చెల్లిసెను అందుచే సర్. శివస్వామిఅయ్యరుగారి తీర్మానముపైన దేవలసిన సవరణల వర్చించుటకు గాను ఈపక్షమువారు తిరిగి రేపు సమా వేశ భుగదురు.

యంగుఱి యావ్యఖిలు

మహాత్మని యభిప్రాయములు

ఈవారపు యంగుఱి యావ్యఖిలు మహాత్మని వ్రాసిన ముఖ్యమగు వ్యాఖ్యలను ఈదిగువ ప్రకటించుచున్నాము.

దేశీయులందరు నేయువారుగను నడకువారుగను మారవలెను

యావద్భారత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యుల ధ్యేయము

ఈ ఆరు నెలల కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును యావద్భారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు జరుగనున్న సమావేశమున నిర్ణయించెదరు. తనస్వత్వములను పొంద ఆతురములను దేశమునకు ఆరు నెలలు మిగిల దీక్ష కాలము యావద్భారత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు ప్రజాప్రతినిధులు, జాతీయోద్యమమును పరిపాలించువారు, వారు సంకల్పించుకొనిన త్వరలో స్వరాజ్యము కల్పనకు చేయవచ్చును అనుబంధము కాంగ్రెసు ముఖ్యమండు పీఠిక సంపూర్ణవిశ్వాస మందకలెను. ఆకార్యక్రమమును తాము అనుసరించు ఇతరులకు మార్గదర్శకులుగ నుండవలెను. 3౯0 మంది ప్రతినిధులు ఒక టేబుల్ గుండు దృఢ సంకల్పముతో పని చేయుచుండిన దేశమునందు అద్భుతముగ మార్పు ఏర్పడునని.

సభ్యులు విశ్వసించవలసినవిషయములు

ప్రతిప్రతినిధియు తిన్న తానిట్లు ప్రశ్నించుకొనవలెను.

(1) స్వరాజ్యము పొందుటకు అహింస సత్యము సాధనము లని నేను నిజముగ నమ్ముచున్నానా?

(2) హిందు మహమ్మదీయ వికమత్యమునై నాకు నిజముగ విశ్వాసము గలదా?

(3) భారతదేశపు ఆర్థికదుర్భిల్యత తొలగించి తుదాధిపతి పీఠించుటకు భారతీయులకు రాలము మోతును కలుగ చేయునని నాకు నమ్మకమున్నదా? ఖద్దరు ప్రచారము వివిధ వ్యాపించుటకు 24 గంటలు ప్రయాణము చేయునైయుండు తప్ప ఇతరులనులలో రోజుకు ఆరగంటయైనను వడకుటకు నేను సంసిద్ధుడనై యున్నానా? శుభ్రము ఖద్దరుగడ్డలను మాత్రమే ధరించుటకు సంసిద్ధుడనై యున్నానా?

(4) ప్రత్యేక పాఠశాలలు, కోర్టులు, శాసనసభలు విరుద్ధముల బహిష్కరణమునందు నాకు విశ్వాసముగలదా?

(5) అస్పృశ్యత హిందూ సంఘమునకు కఠంకమని నేను నమ్ముచున్నానా?

(6) ప్రభుత్వమునకు ఇప్పడువచ్చు ఆదాయ మంతయు అంత మొందినను మద్యపానములు, నివాసములను సంపూర్ణముగ త్యజింపవలయునను కార్యక్రమమునందు నాకు విశ్వాసమున్నదా?

కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును నూచించు ఈ ప్రైవికరముల యందు విశ్వాసము లేనివారు యావద్భారత కాంగ్రెసు సంఘ సభ్యులుగ నుండకూడదని నాఅభిప్రాయము. యావద్భారత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు ఈ ప్రైవికరముల నన్నిటియందును విశ్వాసము గలవారై యుండవలెను. సభ్యులలో అనేకులకు సత్యముమీదను అహింసమీదను నమ్మకము లేదని నాకు తెలియను. కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘములందు కోర్టుల యందు ప్రాప్తి ముచేయు న్యాయవాదులు సభ్యులుగ నున్నారు. అప్పుడప్పుడు ఖద్దరుకాక ఇతరవస్త్రములను ధరించువారు కూడ నున్నారు. జాతీయసౌతరాలు మానేజింగుమినిస్ట్రులు, యంగుఱి యావ్యఖిలు ప్రభుత్వపాఠశాలకు వచ్చు వారుకూడ కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకములగు లుగ నున్నారు. దేశీయవస్త్రములు ఎట్లు ధరించు వస్త్రములకూడ వస్త్ర సభ్యులుగ నున్నారు. ఒకప్పుడును ఆమెరికాలోని వస్త్రముల ఆధిక్యమును ప్రకటించు తొలము, బొట్టులతో న్యాయవాది నుండవారు ఇతరులు కోర్టులను బహిష్కరింపవలయునని నిర్ణయించుకొనినారు. నాకవివారు, కడుముల ఆధిక్యముని ఇతరుల బోధించాలను.

కాంగ్రెసును నిష్కల్మషముగ నుండునలె

ఎచ్చటను కల్మష ముండకూడదని నేను యావద్భారత కాంగ్రెసు సంఘమువారియొకట వాదించెదను. అధిక సంఖ్యకును మేరకే కార్యక్రమము నామోదించెడి పక్షమున అల్ప సంఖ్యకులు రాజీనామా యిచ్చి కాంగ్రెసు కార్యసంఘములకు తెలుపలిగంటి కాంగ్రెసు కార్యక్రమము కొనసాగింపవలయునని

గలహా ఇచ్చెదను. కాంగ్రెసు నిర్ణయము, కాంగ్రెసు కార్యసంఘపు తీర్మానములు సమముగ గౌరవింపబడుచుండుట లేదు.

కావున యావద్భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘమునకు చేరిన ప్రతిసభ్యుడు నెలకు పదిరూపాయలను (1౯వ నెంబరు) వడకి పంపవలయునని గలహా ఇచ్చుచున్నాను. దినమునకు ఆర్థ గంటకాలము వడకిన నెలకు 10 రూపాయలు నూలు తయారగుట సులభము. ప్రతి నెల 15 వ తేదీలోగ ఈనూలు ఖాదీబోర్డు కార్య దిర్భికి చేరునట్లు పంపవలెను. ఇట్లు చేయనివారు తమ సభ్యత్వమునకు రాజీనామా యిచ్చినవారుగ పరిగణింపబడవలెను. ప్రతి నెల తమ ప్రదేశమునందు వడకుట నేయుట మున్నగు పనులెట్లు కొనసాగుచున్నవో నిశ్చయములు పంపని ప్రతినిధులు కూడ తమ సభ్యత్వమునకు రాజీనామా ఇచ్చినవారుగ పరిగణింపబడవలెను. ఈనిశ్చయములు ప్రతి నెల 15 వ తేదీలోగ యావద్భారత కాంగ్రెసు సంఘపు కార్యదర్శికి చేరునట్లు పంపబడవలెను.

కిష్టమైన మరతులు

పనిచేయుట కిష్టము లేనివారికి ఇవి కష్టమైన మరతు లనియు, పనిచేయు నుత్సాహము గలవారికి సులభమైన మరతు లనియు నాకు తెలియను. ప్రజాప్రతినిధులే పనిచేయుటండిన కార్యక్రమము కొనసాగుట ఆసాధ్యము. వ్యవహారపద్ధతిని కొంతవరకు మనము వదిలుకొనవలసిన సమయము వచ్చినది. ఈకార్యక్రమము ఉత్సాహము పురికొల్పదనియు, కడుకువారి తో నిండినజాతి స్వరాజ్యము సంపాదించబడవలయు, గావింపబడు వాడములు నాకు భయము కలుగజేయవు. నిజముగ పని తో కూడిన కార్యక్రమముకన్న ఉత్సాహము కలుగజేయు కార్యక్రమము మరొక్కటిలేదు. ఆకలిబాధ దేశమునందు లేకుండునట్లుచేసి ఆర్థికవిషయములందు దేశమునకు స్వాతంత్ర్యము కలుగజేయవలయుననిన దేశీయులందరు ఏమలు చేయువారుగను వడుకువారుగను నేయువారుగను మారవలెను.

హిందూమహమ్మదీయసమన్య

కారణములు నివారణోపాయము

హిందుమహమ్మదీయ సమన్యవిషయమై కడచినవారము యంగుఱి యావ్యఖిలు ప్రకటించినవ్యాసమును ముగించుచు గాంధీ మహాత్మ్యుడు ఈవారపు యంగుఱి యావ్యఖిలు ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

దేశభక్తులకు ముఖ్యమగు ఈముఖ్యసమస్యమై కడచిన వారము ప్రకటించిన దీర్ఘవ్యాససారాంశమును ప్రకటించుచున్నాను. ప్రతి మతమునకు చేరిన వ్యక్తులు ఎట్లు ప్రవర్తించెదరో దానినిబట్టి రాబోవుతరములవారు ఆయామతములను గౌరవించెదరు. హిందూమతము మహమ్మదీయమతము శ్రేష్టములైనవిగ నుండవచ్చును. కాని ఈ మతమునకు చేరిన వారు ఎట్లు ప్రవర్తించెదరో దానిపై మతముల గౌరవము నిర్ణయమగును. కడచినవారపు వ్యాసపుసారాంశము ఈదిగువ ప్రకటించుచున్నాను.

కారణములు

(1) హిందు మహమ్మదీయ విభేదములకు మాపిరా విప్లవము కొంతవరకు కారణమని చెప్పవచ్చును.

(2) మహమ్మదీయుల సంఖ్యనుబట్టి విద్యాభ్యాసమునందు అధోగమము లిచ్చుటకు పంజాబులో ఫజులు హుసేనుగారు ముత్తించుట, అందుపై హిందువులయందు జ్వేషిణ అభిమతి.

(3) శుద్ధి ఉద్యమము.

(4) అహింసపై విసుగు జనించుట. ఇట్టి అహింసా విధాంతములను విశ్వసించుచు కొంతకాలము గడచిన పశ్చేక సంఘములు ఆత్మరక్షణకు ప్రతిక్రియలు గావింపబాలరను భయమువలనను.

(5) మహమ్మదీయులు గోవులను చంపుట, హిందువులు మేకలను చంపించుట.

(6) హిందువుల విరికితనము, అందుపై హిందువులు మహమ్మదీయులకు విశ్వసించబడకుండుట.

(7) ముగ్గురుల దౌర్జన్యము దుండగములు.

(8) హిందువుల నిష్కల్మషపాతముపై మహమ్మదీయులకు విశ్వాసము లేకుండుట.

నివారణోపాయములు

(1) బలముతో సమన్యలు పరిష్కరింపబడవలయు నను సిద్ధాంతమును నిరాకరించి పంచాయితీద్వారా సమన్యలను పరిష్కరించుకొనుటకు తీర్మానించుకొనుట మొదటిపని. పరస్పర సంఘముల సంఘర్షణవల్ల బాధచెందినవారు తమబలము నుపయోగించి ప్రతిక్రియకు కడంగకుండునట్లు ప్రజాభిప్రాయ మేర్పడవలెను. ఇట్టి సమన్యలను పరిష్కరించుటకు పంచాయితీ సంఘముల సేవయవ వలెను. అసహాయోద్యమమునందు విశ్వాసము లేనివారు న్యాయస్థానములందు తమ భేదములను పరిష్కరించుకొనవలెను.

(2) దౌర్జన్యరాహిత్యము విరికితనము నూచించునని కొందరు దురభిప్రాయపడుచు దౌర్జన్యమే కరణ్యమని నమ్ముచున్నారు. ఇది అంత మొందవలెను.

(3) ప్రస్తుతము రెండవసంఘముల నాయకుల యందును వ్యాపించుచున్న అవిశ్వాసము అంత మొందవలెను. హిందుమహమ్మదీయ వికమత్యము అవసరమనియు సాధ్యమనియు రెండు పక్షముల నాయకులు నమ్మవలెను.

(4) దుండగము లొనర్చు మహమ్మదీయులను చూచి హిందువులు భయపడకూడదు. హిందువులను జడిపించుట పీడించుట తమ ఆత్మగౌరవమునకు విరుద్ధమని మహమ్మదీయులు తలంపవలెను.

(5) మహమ్మదీయులు గోవులను చంపకుండునట్లు బలవంతము చేయవచ్చునని హిందువులు తలపకూడదు. మహమ్మదీయుల కెల్లప్పుడు హిందువులతో ధ్వంసుచుండవలెను. ఇట్లు జరిగిన హిందూ సోదరులకు కష్టము కలుగునని మహమ్మదీయులే గోవాత్మను వదిలుకొనెదరు.

(6) ఇదే విధమున హిందువులు మసీదుల ఎదుట హారతి వాద్యముల నిలుపునట్లు బలవంతము చేయవచ్చునని మహమ్మదీయులు తలపకూడదు. హిందువులను మహమ్మదీయులు విశ్వసించవలెను. అప్పుడు మహమ్మదీయులకు ఇబ్బంది కలుగని విధమున హిందువులు ప్రవర్తించెదరు.

(7) ప్రతినిధి సభలయందు మహమ్మదీయులకు ఇతర అల్పసంఖ్యాకులకు ఎంత ప్రాతినిధ్యముండవలయునో అల్పసంఖ్యాకులే పరిష్కరించుటకు హిందువులు అంగీకరింపవలెను. నాకు అధికారమున్న ఈ సమన్యను పరిష్కరించుటకు హిందూ అజ్ఞులు భానుగారిని నియమించెదను. మహమ్మదీయులు సిక్కులుపార్సీల క్రైస్తవులతో కలిసి వారిసమన్యను పరిశీలించి నిర్ణయ మొనగవలెను. జాతీయ ప్రభుత్వమునందు అన్ని సంఘముల ప్రతినిధులుగల ఒక బోర్డుండును. ఆభ్యర్థిల అర్హతల ననుసరించి వారు ఉద్యోగముల నిచ్చువారు.

(8) శుద్ధి కల్గి ఉద్యమములకు అటంకముండకూడదు. కాని సద్గుణములు గల వారి చేత ఉద్యమములు నిర్వహింపబడవలెను. ఇతర మతములను ఆక్షేపించుపద్ధతి సంపూర్ణముగా అంత మొందవలెను. రహస్యముగ ప్రచారముగాని, పరమతమును స్వీకరించువారికి భౌతికలాభము కలుగజేయబడవలెను ప్రోత్సాహముగాని యుండకూడదు.

(9) వార్తాపత్రికలయందు అందు ముఖ్యముగ కొన్ని పంజాబు వార్తాపత్రికలయందు ప్రకటించబడు దుష్కలెతములతో కూడిన చెడు వ్రాతల నెవ్వరు ఆదరింపకూడదు. ఇట్టి వ్రాతలను తిరస్కరించు ఒలమగు ప్రజాభిప్రాయ మేర్పడవలెను.

(10) హిందువులు తమ విరికితనమును విడనాడినగాని ఏదియు సాధ్యముకాదు. హిందువులు అధిక సంఖ్యాకులు, కావున వారు అధికమగు స్వాధీనత్వమును ప్రకటించుటకు సంసిద్ధులై యుండవలెను. హిందువుల విరికితనము బోవుట్లెట్లు? గోవును సంరక్షింపవలయుననిన తనభర్తృత్వమును తాను నిర్వహించుచుండుటయే మార్గమనియు, మహమ్మదీయులకు దూషించుట తప్పమార్గమనియు మతావేళపరుడగు హిందువున కెవరు నచ్చ చెప్పగలరు? మసీదు ఎటుట మేకలను చంపించు హిందువుని పగులగొట్టుట మతముకాదనియు, మతభగ్గుమునకు విరుద్ధమనియు మతావేళపరులగు మహమ్మదీయులకు ఎవరు నచ్చ చెప్పగలరు? ప్రజాప్రతినిధి ప్రతిస్థాపనలయందు అల్పసంఖ్యాకులకు అధికమగు ప్రాతినిధ్యమిచ్చిన హిందువులకు నష్టము కలుగదని వారు గ్రహించున దెవరు, చేయగలరు?

ఈ సమన్యను పరిష్కరించుట ఎంతకష్టమైనది ఈ ప్రశ్నలు విచరించుచున్నప్పుడు ఎన్ని కష్టములున్నాను ఈము

సర్వము పరిష్కరింపక తప్పదు. నిజముగ ఈ కష్టము లన్నియు విశ్వాసమున వారుంటుంటే అంతరించును. ఈ నివారణోపాయమును విశ్వసించు హిందువులు, మహమ్మదీయులు కొందరున్నను చాలును. దృఢసంకల్పముతో పనిచేసిన తప్పక విజయము సమకూరును. ప్రతిఫలము కోరక పనిచేయవలెను. గోవులవిషయమై ఎట్టిక్షరతులను కోరక హిందువులు మహమ్మదీయులకు తోడ్పడుచుండవలెను. హిందువులు మేళము వాయిచుకూడదని మహమ్మదీయులు పట్టుపట్టిన హిందువులు తమ ప్రాణములైన వదలుకొనెదరు గాని మేళము వాయిచుట మాత్రము వదలరు. అప్పుడు మహమ్మదీయులకు సిగ్గు కలుగును. హిందువులకు ఇట్లు చేయవచ్చును. నిజముగ హిందువులకు మహమ్మదీయులకూడ ఇట్లు చేయవచ్చును. నిజముగ హిందువులకు మహమ్మదీయులకు విశ్వాసమున్న త్వరలో అన్నియు సరిపడగలవు. కేవలము విశ్వాసమేగాక ఆచరణయందు కూడ ఈ విశ్వాసమును ప్రకటింపవలెను. కాని ఉద్దేశము దురభిప్రాయము అధికముగ ప్రకటింపబడుచున్నది. ప్రతివారును తనతోడి మతస్థులలోపములను కప్పిపుచ్చుటకై ప్రయత్నించుచుండెదరు. కావున ఆపశస్యకము సంజేషములు అధికమగుచుండును. ఈ హిందూ మహమ్మదీయ భేదము లంతమొందించుటకై ఒకవిధానము యావద్భారత కాంగ్రెసు సంఘమున నిర్ణయింపబడగలిగిన నమ్మచున్నాను. ప్రభుత్వమువారు ఈ విభేదములను వెంటబెట్టుచున్నారని కొందరు నూచించుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారిట్లు చేయరని కొంతవరకు నమ్మచున్నాను! ప్రభుత్వమువారు నిజముగ ఈ భేదములను అధికము చేయుచున్నారనుకొనుటకు. మనము సత్యముగను ఆత్మశుద్ధి తోడను ప్రయత్నించి ప్రభుత్వమువారిని ప్రతిఘటించుట మన ధర్మముకదా!

ఆర్యసమాజమువారి ఆక్షేపణ

ఆగ్రా ఆర్యసమాజమువారు నా కీర్తినితనివార్త పంపి వారు:—“ఆర్యసమాజము ఋషిదయానంద స్వామి శ్రద్ధానంద కుమార్తె ఉద్ధృతముల విషయమై మీరు గావించిన విమర్శలను అక్షేపించుచున్నాము. ఆర్యసమాజ ప్రచారమును గురించి మీరు చక్కగ తెలియనందున మీరిట్లు వ్రాసినది తలచుచున్నాము. మీరు మరల ఈ విషయమై ఆలోచించి సంజేషములకు ఎడమియ్యకూడదని ప్రార్థించుచున్నాము” ఆగ్రా సమాజమువారు ఆర్యసమాజపు అభిప్రాయములను ప్రకటింప అర్హులైనవారగుటచే నేనీ తనివార్తను ప్రకటించుచున్నాను. ధర్మముగ ఆలోచింపక ఋషిదయానంద గారిపై గాని స్వామి శ్రద్ధానంద గారిపైకాని ఆర్యసమాజ విషయమై గాని ఒక్కమాటైనను వ్రాయలేదని మాత్రము ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచున్నాను. నా అభిప్రాయమును నేను ప్రకటింపకయ్యుండవచ్చును. కాని సందర్భవశమున నా అభిప్రాయమును ప్రకటింపకుండుట సత్యము నకు విరుద్ధమగును. హిందు మహమ్మదీయ భేదములను కండ్లతోచూచుచున్నాము వాటిని అంతమొందించుట జాతియొక్క ధర్మము. నిజమును దాచిపెట్టుటవల్ల ఈ విభేదములంతమొందవు. ఇతరులకెంత ఆసంతృప్తికరముగ నున్నను ఇట్టి విషయములను సంబంధించిన సత్యము చెప్పకతప్పదు. నేను పొరపాటు పడనివాడనని చెప్పెను. కాని నా అభిప్రాయములను మార్చుకొనుటకు ఇప్పుడెట్టి కారణము కనుపడుటలేదు. సత్యాధ్వ ప్రకాశను చదివినాను శ్రద్ధానంద స్వామి క రిచయము వాకు గలది. కావున అన్ని విషయములు తెలిసియే వ్రాసినాను. కాని ఆర్యసమాజమునకు చేరినవారెవరైనను నా తప్పు చూపిన తుమాహణకోరుచు తప్పును సరిదిద్దుకొనెదను.

స్వరాజ్యపత్రికపై దాడి

శ్రీమదామరామమహామహా అనుకీర్తికంద స్వరాజ్యపత్రిక విషయమై మహాత్ముడు, ఈ వార్తపుటయందు ఇండియాలో ఇట్లు వ్రాసెను:—నిరంకుశాభివృద్ధి పరిపాలనమున సంపద సమృద్ధి నేరమనియు, దరిద్రము వాంఛనీయమనియు గూఢోగారుకొనిపెట్టుకొనిరి. అట్టి ప్రభుత్వముల ఆగ్రహములనుపట్టి ధర్మముకలుగును. కాని వారికి అనుగ్రహముకలిగిన కొంత జాగ్రత్త నుండవలెను. ఈదృష్టితో స్వరాజ్యపత్రికపై విధింపబడిన తీరును చూచిన ప్రజానీక యొనర్చినందులకు ప్రభుత్వమువారు ఆపత్రికయొకమామన మొసగిరినదిగొనింపవలెను. చెన్నపురి ప్రభుత్వమువారి రహస్యపుటపై యందు మొదటిపేరు స్వరాజ్యపత్రిక చేర్చబడినందులకు నేను మౌనంగాగారిని అభినందించుచున్నాను. ఇందులకు ప్రభుత్వ భారతీయ

సభ్యులే కారకులనువిషయము నాకు ఆశ్చర్యము కలుగజేయుట లేదు. వీరిట్లు చేయుకతప్పదు. వారుతమ ఉద్యోగములకు రాజీనామా చేసిన ఇవ్వలయును లేకున్న తమ అధికారభర్తయును నిర్వహించుచుండవలెను. ఈ ప్రభుత్వమే దేశాభివృద్ధికి అవసరమని వారి అభిప్రాయము. వారిభ్రమను త్వరలో తొలగించుటకై దౌర్జన్యరహిత అసహాయాద్యమును ప్రారంభింపబడినది. అసహాయాద్యమునందును అహింసయును సంపూర్ణ విశ్వాసము మనకింకను వీర్వదనందున ఇంకను సంపూర్ణ ఫలములను మనము పొందజాలకున్నాము.

తారకేశ్వర సత్యాగ్రహము

మహాత్ముడు ఈవార్త యందు ఇండియాపత్రికలో ఈ విషయమై ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— తారకేశ్వరమునందలి పరిస్థితులను వివరించుచు నాకెన్నియో తనివార్తలు పంపబడినవి. నే నక్కడకు పోయి వానికి సలహా ఇవ్వలయునని కొందరు తనివార్త పంపినారు. ప్రత్యేకము దేహము బలహీనముగ నుండుటచే నేను తారకేశ్వరమునకు పోజాలను. నేను వైకమునుగరింతి దెప్పినవిషయములన్నియు తారకేశ్వరమునకుకూడ అనువర్తించును. దేవాలయమును స్వాధీనపరచుకొను ప్రయత్నమునందు దౌర్జన్య మెంతమాత్రము కూడరాదు. రైల్వేపనివారు గుంపుగవచ్చి బండికి అడ్డముగ నిలచుట సత్యాగ్రహము కాదు. దుష్ప్రవర్తనపరుడగు మహాత్ముడైన ఈ విధముగ దౌర్జన్యముతో తన అధికారమునుండి తరుమార్చుట పాడిగాదు.

రామచంద్రపురం తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ యెన్నికలు
18.5.1924 తేదీ రామచంద్రపురంలో త్రవయము 9 గంటలకు కొత్తగా యెన్నుకొనబడిన తాలూకాలోని జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసభ్యుల సమావేశము జరిగెను. మారత తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము యేర్పడి కార్యనిర్వాహకవర్గమునకు సభ్యుల నెన్నుకొనిరి. శ్రీయుత చిక్కిన వెంకటరత్నంగారు తాలూకా సంఘాధ్యక్షులుగను, శ్రీయుత సన్నివీను వెంకట సుబ్రహ్మణ్య కృష్ణారావుగారు కార్యదర్శిగను ఈ సంవత్సరము మాదా నుండి పనిచేయుటకు తీర్మానింపబడినది. శ్రీయుతులు జోన్సుల రామచంద్రరావుగారు, వెన్నెటి సత్యనారాయణగారు, నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు, యర్రమిల్లి ఇగ్గన్న కామ్రేలుగారు, మల్లెపూడి బుచ్చివెంకట్రావుగారు, పుష్పలూరి రామమూర్తిగారు కార్యనిర్వాహక సంఘ సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

- 3-6-24 తేదీ రామచంద్రపురంలో మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు కార్యనిర్వాహకవర్గము సమావేశమయి తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘమునకు ఒక లైస్సెలు కొనుటకు తీర్మానించిరి. ఆ తేదీనే మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు తాలూకాలోని కాంగ్రెసుసభ్యుల (సాలీనా పావలాచందా చిన్నసభ్యుల) సభ జరిగెను. ఈ దినమవారు ఆంధ్రీరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘ సభ్యులుగా యీ తాలూకాతరపున నెన్నుకొనబడిరి.
- (1) వెన్నెటి సత్యనారాయణగారు రామచంద్రపురం.
 - (2) జోన్సుల రామచంద్రరావుగారు
 - (3) సన్నివీను వెంకటసుబ్రహ్మణ్య పాణిగిరెల్లి, (కోటిపేట కృష్ణారావుగారు సోన్పు)
 - (4) నరసింహదేవర సత్యనారాయణ ఆలమూరు.
 - (5) యర్రమిల్లి ఇగ్గన్న కామ్రేలుగారు మండపేట.

5 మేయి 1924 తారీఖుమొదలు 4 జూన్ 24 తారీఖు వరకు తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘ జమాఖర్చులు.

5 మేయి 1924 తేదీకి చిరానిల్య	221	9	0
జమ తిలకుస్వరాజ్యనిధికి	66	4	3
జమ పావలాచందాలు	2	0	0
జమ మొత్తం	289	13	3
ఖర్చు			
జీతములు	20	0	0
ప్రయాణపుఖర్చులు	14	14	0
పోస్టేజీ	1	6	0
సాదిరు	0	9	0
తాలూకా కాంగ్రెసుసభ్యుల ప్రచారము	6	4	0
భోజనపు ఖర్చులు			
	43	1	0

గా 4.6.24 తేదీకి నిల్య 246 12 3 సన్నివీను వెంకటసుబ్రహ్మణ్యకృష్ణారావు, కార్యదర్శి, తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘము.

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము బందరు

ఆ 1924 సం॥ మే నెలకు జనరల్ ఖాఖయొక్క జమాఖర్చు లెక్క జమలు

మాసారంభమునకు చిరానిలయ	20	6	8
ఖర్చుఖాఖనుండి	717	12	0
గ్రామసంఘములనుండి నాల్గవంతుచందాలు	18	8	0
కాంగ్రెసుసభ్యులకు రకీమపుస్తకముల అమ్మకము	0	2	0
బాకీలకాతా	186	15	0
తిలక్ స్వరాజ్యనిధి (జనరల్)	1	0	0
కృష్ణాజిల్లా కో-ఆపరేటివు బ్యాంకునుండి	2040	0	0
రాటుములుకాతా	0	1	0
అస్పృశ్యతానిధి (పుస్తకము అమ్మకం)	0	5	0
స్వరాజ్యదర్శిములకాతా	0	12	0
కాననసభలు (అమ్మకం)	0	18	0
దేశారాధకబృందము-ఆంధ్ర రాష్ట్రీయసంఘమునుండి	245	0	0
అనామకు చూడికొనునీమిత్తం ఫండ్ పట్టాభి	2000	0	0
సీతారామయ్యగారిద్వారా			
గాంధీపూజానిధి	1848	11	0
మోటారుఖర్చుల నిల్వ విరాళములు	110	0	0

జమలు మొత్తము, 6687.0.3 ఖర్చులు

ఖర్చుఖాఖకు	2060	0	0
సాదరు ఖర్చులు	84	1	6
అమ్మఖర్చులు	58	12	0
ఆఫీసు గుమాస్తాలవేతనములు	8	0	0
తపాలా, తంతి ఖర్చులు	2	0	0
ఆఫీసు ప్రయాణపుఖర్చులు	1	12	3
బాకీలు	190	7	0
కృష్ణాజిల్లా కో-ఆపరేటివు బ్యాంకుకు	3574	8	0
ప్రచారపుఖర్చులు	262	14	3
దేశారాధకులకు జీతములు	118	5	3
ఆఫీసు అద్దె (రెండు నెలలకు)	10	0	0
గాంధీపూజానిధి	1	14	0
మోటారు ఖర్చులు	254	7	6
సామానులు	6	18	6
వార్తాపత్రికలు - 5 - 27 - 5 - 1924 మొదలు			
5 - 26 - 5 - 1925 వరకు ఆంధ్రదినపత్రికకు	24	0	0
ఈ మాసారంభముకు చిరానిలయ	5	1	0

6680.0.3

1924 సం॥ మే మాసముకు “ఖర్చుఖాఖ” యొక్క జమాఖర్చులెక్క జమలు

జి 1. 5. 24 తేదీనాటికి చిరానిలయ	58	6	10
ఖర్చు ఐ.స్రములఅమ్మకము	15	0	11.6
బాకీలు	58	25	0.6
సాదరు కాతా	318	4	9
నూలు కాతా	69	11	0
దేవులు కాతా	188	2	0
జనరల్ ఖాఖ కాతా	2	60	0.0
కృష్ణాజిల్లా కో-ఆపరేటివు బ్యాంకుకాతా	750	0	0
చూడి కాతా	453	4	0

జమలు మొత్తము 10918.18.7

ఖర్చులు

ఖర్చువస్త్రములు కొనుగోలు	1888	8	9
బాకీలు	58	11	5.1
అమ్మఖర్చులు	19	18	0
అద్దె కాతా	19	8	1
ఆఫీసు గుమాస్తాలవేతనములకాతా	15	0	0
సాదరు కాతా	2	7	1
నూలు కాతా	195	11	0
యేకులు	875	4	0
జనరల్ ఖాఖ	717	12	0
కృష్ణాజిల్లా కో-ఆపరేటివు బ్యాంకు	150	0	0
చూడి కాతా	1707	15	0
హాకింగు కాతా	0	15	9
జి 1 5 1924 తేదీనాటికి చిరానిలయ	15	1	10

ఖర్చులు మొత్తము 10918.18.7

తూర్పు కృష్ణాజిల్లా బొబ్బి వెంకటేశ్వమయ్య, కాంగ్రెసు కార్యస్థానము చౌ. వేం. నరసింహయ్య, బందరు 5.5.1824. కార్యదర్శులు.

స్థానిక వార్తలు

ఆగమనము:— శ్రీమాను ఎస్. శ్రీవాసయ్యం గారు నేటిఉదయం కొడయకొలనుండి చెన్నై పురి వచ్చిరి

ప్రభుత్వోద్యోగములు:— మహమ్మదు అబ్దులు హాజీజుసాహెబుగారిని తూర్పుగోదావరి జిల్లా ఫారెస్టు ఆఫీసరుగా నియమించిరి.

టి. ఎస్. దొరస్వామి అయ్యంగారిని మనీజిఫర్మం అడిషనలు సర్వేఆఫీసరుగా నియమించిరి.

దేశీయ పార్థిననమాజము:— ప్రతిశని ప్రభుత్వ పరీక్షాకారమునాడు చాళిశేట్టిలో, నావిక్లవారి మద్రాసు కాలయందు ప్రార్థన జరుగుచున్నది. రేపు సాయంకాలము ౫.౩౦ లకు ఆచ్చట ప్రార్థనజరుగును.

శ్రీ కచ్చాలేశ్వరాలయం:— అశ్వినయనపీఠంలో కచ్చాలేశ్వర దేవస్థానమునందు మహాభక్త మహాత్మ్యము 8 నుండి 12 వ తేదీవరకు జరుగును. 11 వ తేదీన రాత్రి 8.30 గ. వివాహ కాలక్షేపమును బ్రహ్మశ్రీ పట్టం వెంకటరామశాస్త్రిగారు జరిపెదరు. 12 వ తేదీ రాత్రి వేరొక ఉత్సవము జరుగును. ప్రతిదినము సాయంకాలము వాగ్వర్ణవాయిద్యము జరుగును. భక్త శిల్ప విచ్చేయప్రార్థితులు.

మనోహరనాటకము:— కార్పొరేషను ఉద్యోగిలలోనువారు ఆసంఘముయొక్క పరవమందిర గ్రంథాలయముల సహాయార్థము రా. సా. పి. సంబంధమొకటియగు గారిచే రచింపబడిన మనోహర యనునాటకమును తమిళభాషలో 8 వ తేదీ ఆదివారము (రేపుసాయంకాలము) 5.30 గ. విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలులో ప్రదర్శించెదరు.

ఒక బహిరంగనభ్య:— పెరియం యూనియనును కేసుగా మునిసిపాలిటీ కేసుప్రయత్నములకు వ్యతిరేకముగా నాలోచించుటకై రైల్వేపాతకాల ఆటకలమునందు (పెరంబూరు) సోమవారం 9 వ తేదీ సాయంకాలము 5.30 గ. బహిరంగనభ్య జరుగును. పెరంబూరువర్కస్ లోకోనూపర్వెంటు టి. జి. పోర్టియన్లుగారు అధ్యక్షులుగా నుండును. భక్తవత్సలు నాయుడు మాన్యువారు ఉపన్యసించెదరు.

మదరాసు నగరమునందు

నూతన జాతీయనామములు

మదరాసు నగరములో వివిధ భాగములకు పూర్వపు నామములు మార్చి నూతన జాతీయనామములు యిడిగి వ్రేలిని నాడుటకు జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమువారు నిశ్చయించిరి.

పాతపేరు	క్రొత్తపేరు
1. జూరిస్ట్రాసు	గాంధీనగరము
2. మెరీనా	తిరువనంతపురము
3. మూరుమాక్కెట్టు	మోక్షమునగరము
4. రిపబ్లికన్ నగరములు	దాదాభాయి నుంజీలు
5. కిల్లంగుడను బ్రిడ్జి	మోక్షావంతెన
6. వాల్మీకిబ్రిడ్జి	వాజపాయివంతెన
7. రాజన్నపాడు	మేరీవనం
8. కిల్లంగుడను	అశోకవనం
9. నేలయిదువారి	తెల్లయివనం
10. ఎడ్వర్డు పార్కు	కార్తీకలపార్కు
11. లోమస్ పార్కు	కృష్ణరాయచేరు
12. హాడింగుబ్రిడ్జి	కొమలేశవనం
13. ఆండర్సన్ బ్రిడ్జి	ఆర్వోరువంతెన
14. రాజన్నపేట	నందనారపురం
15. జాట్లపల్లె	వల్లభులపల్లె
16. పైకాపురం	గోఖలేపల్లె
17. ఎడ్వర్డు ఎలియట్ రోడు	యాకూబురోడు
18. వ్రాడ్ ఫోర్డు	ఆంధ్రాసురోడు
19. టాంబూలపానగరం	నానకునగరం
20. విసువకాసురోడు	వివేకానందరోడు
21. లాయడురోడు	సుబ్రహ్మణ్యయ్యరు వీధి

కాంగ్రసుసంఘల యధికారము

సి. రాజగోపాలాచారిగారియభిప్రాయములు

సి. రాజగోపాలాచారిగారు అరేబియన్ యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—నే నిచ్చట వైకంఠశాస్త్రగ్రహము సందర్శమున వచ్చియున్నాను. ఈ ఉద్యమములో నిమగ్నుడనైయున్న జ్వరశీటితుడైనను, తపాలావార్తలు విశేషముగా చచ్చుచున్నను గాంధీగారు కాంగ్రసుసంఘలగూర్చి వ్రాసినవ్యాసముపై మీ (హిందూపత్రిక) విమర్శమును చదువకపోలేదు. మీరు వ్రాసినపేరువాచకము లన్నియు చూసి సంతసించితిని. కాని వాటికి ప్రత్యుత్తరమియ్యదగినదేదు. ఈవిధముగా ఆలోచించినచో మీరు ముఖ్యవిషయమును గమనింపజాలకుండురని భావించుచున్నాను. మహాత్ముడు ఎంతటిదీక్షతో పనిజేయుచుండునో మనము గుర్తించినంతమాత్రమున జాలదు. ఆయన పయత్నములు నెరవేరనట్లు మనము చేయవలెను. కాంగ్రసు కార్యక్రమము నిర్వహించుట కష్టపాఠ్యమే. కాని యింతకన్న తేలికయగు కార్యక్రమములు నెరవేర్చుటకు పోటీలేక సమర్థులగు సంఘ లండను కిరీ, ఈ కార్యక్రమము నెరవేర్చుటకు ఇంతకంటె తక్కువసామర్థ్యము గలవియు నగు కార్యనిర్వాహకవర్గము లండనులెను. కాంగ్రసు చేయవలసియున్న కార్యము ఇక మిథ్యమని నిశ్చయించుకొనవలసినదని నెరవేర్చుటకు బాగుగ పనిజేయగల కార్యనిర్వాహకవర్గము నెరవేర్చవలెను. ఇతరసంఘములకార్యములు నెరవేర్చుటకుదేనికది ప్రత్యేకముగా పోటీలేని నిర్వాహకవర్గము లండనా, కాంగ్రసువిధానమునకు మాత్రమే తేలిక వాటికన్న బలహీనముగ కార్యనిర్వాహకవర్గముండవలెను?

ఇదివరకు చాలకాలమునుండి నిశ్చితాభిప్రాయములేక బాగుగ బోధపరచుకొనజాలని యవస్థలో బడియుంటిమి. అసహాయాద్యమును కదలుకొని, వేరొక కార్యక్రమమును ఏర్పరచుకొని దానిని నెరవేర్చుటకు ప్రయత్నించుటయో, లేక ప్రస్తుతకాంగ్రసు కార్యక్రమమునే యొక నిశ్చితాభిప్రాయముతో పనిజేయుటయో. నెరవేర్చుటకు చేతమునకు గొప్ప అన్యాయ మొనర్చినవారమగుదుము. అసహాయాద్యమును నెరవేర్చుటకు తగిన కార్యనిర్వాహకవర్గమును ఏర్పరచుటకు చేత మంగీకరింపకున్నచో, వేరొక చిన్న కార్యక్రమము నియమించుకొని దానిపైన బాగుగ నెరవేర్చవలెను. మంచి కార్యక్రమ ముండవలెనని యభిలాషగలిగి అందులకు తగినట్లు పాటుపడలేకుండునట్టి యీ పరిస్థితులు చాలమందికి, ముఖ్యముగా ఎక్కువ త్యాగముజేసి వచ్చినవారికి ప్రాణమిక్కుటముగా నుండును. గాంధీగారి విధానమునకు సహాయమొసంగి చూడవలె ననియే నా యభిప్రాయము. (హిందూ)

రాయపూరిహరప్రసాద్ సింగుబహదూర్ అప్పీలు కలకత్తా-జూన్ 7:— రాయపూరిహర ప్రసాద్ సింగు బహదూరును వానిమైనరను బర్మాలోని సంస్థానము డుంరా నులోనితోట గృహము సంబంధమున డుంరాను రాజాచేత వేయబడిన దావాలో ఆరొ జిల్లాజడ్జిచేప్పిన తీర్పుపై అప్పీలు చేయగా కలకత్తా హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి సర్ డాస్ మిల్లరును, మల్లిఖార్జున న్యాయమూర్తులును ప్రత్యేకముగా విచారించిరి. కాని అందరూ రాయపూరిహర ప్రసాద్ సింగు తరపుననే ఏకాభిప్రాయులైరి. (ఆల్ ఇండియా)

ఆలమూరు గ్రామకాంగ్రెస్ సంఘసమావేశము

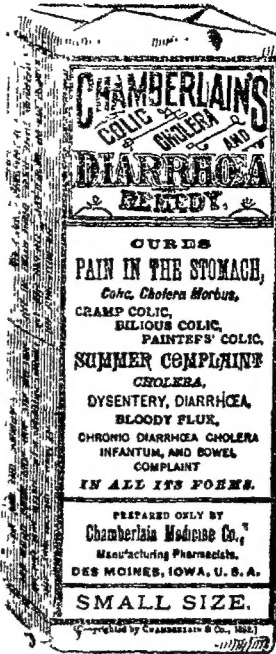
4.6.24 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు ఖద్దరు పరిశ్రమలయమువద్ద ఆలమూరు గ్రామకాంగ్రెస్ సంఘసభ్యుల సమావేశము కాబడెను. ఈ సభకు నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు అధ్యక్షత వహించిరి. గతసంవత్సరము గ్రామములో నెరవేర్చిన సంగతులపై కొంచెము చర్చజరిగిన తర్వాత నూతన కార్యనిర్వాహకవర్గము నెన్నుకొనవడమైనది.

కార్యనిర్వాహకవర్గసభ్యులు:— 1 ఈడల దొరయ్య గారు 2, కామవరపు వెంకటాపుగారు, 3 నరసింహదేవర కామేశ్వరరావుగారు, 4 పోతుమంచి నరసింహమూర్తిగారు, 5 నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు. ఇందు నరసింహదేవర కామేశ్వరరావుగారిని ప్రసిద్ధులుగాను, కామవరపు వెంకటాపుగారిని కార్యదర్శిగాను ఎన్నుకొనవడమైనది.

ఈసభవారు గ్రామములో నిర్వాహకాగ్రహము కొన సాగించుటకు తగినప్రయత్నములు చేయుటకు కార్యనిర్వాహకవర్గమువారిని కోరియున్నారు.

ఈసభవారు గ్రామములో రామదండు నేర్పరుమట్టును దానికి తగిన ఏర్పాటు చేయుటకు కామవరపు వెంకటాపుగారిని కోరవడమైనది.

కా. వెంకటాపు, కార్యదర్శి.



చేంబర్లెన్ గారి

శూలనొప్పి

అతి సార

నివారిణి (1)

ఈ వధమును

నేమించుటచే

కడుపునొప్పి, గ్రహణి,

అతిసారము, శూలనొప్పి,

పేగు సంబంధమైన వ్యాధులు మున్నగునవి అత్యద్భుతముగా కుదురును.

అన్ని జాగాలలో విక్రయమునకు దొరకును. కి 2

అమృతాంజనం డి.పి.వారి

సుప్రసిద్ధావధల జాబితా.

మోహి నీతైలము

5. తు. నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0

శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగమైనది.

ఇదిమనోహరము కేయు విద్యార్థులు, స్త్రీలు, ఉద్యోగిగనులు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విక్రాంతినిచ్చును సుందరమైన మోహనావ్యామలకు ప్రాచురు కరులును మనోహరముగ బెంచి కాపాడును. ఈతైలమునంతకల రమణీయునుగు సువాసన చెప్పులవికాదు. తలకురాని దువ్వుకొనిన ఇరుగు పొరుగు వారలకుపాడ పరిమళము వ్యాపించును తలలోనుండును పుట్టినివ్వదు. దీనియందు మనోహరమును నువాసన ద్రవ్యములను చేర్చి తయారుచేయించి తేలకొలిది సీసాల క్రియించి మెప్పుబడసి యున్నాము. వేయేలక సాపరీకిలించిన నిజమైతెయగలదు.

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-6-0. 12-కి 3-8-0.

తామర ఒకవిధమైన చర్మము మీదగాని, వెండ్రుకలలోగాని, లోచర్యములోగాని, గోళ్లలోగాని బుట్టవచ్చును. పురుగులలోని భేదముల బట్టితామరలోను రెండు మూడు భేదములుగలవు.

కాన, తామరతేట, ఏవగగజ్జి మొదలగునవి గలకారందరు ఈతైలము ఒకసారివాడి చూడగోరెదము దీనిని రాచినచంటయిండదు. చర్మము నలువెక్కిదు, పుండుపడదు, వెళ్ళుచు. ఫలమధికము.

జీర్ణరసాయనము

అజీర్ణముకలన భుజించిన కస్తువులు రక్తమునకు సరిగా నుగవు అజీర్ణము మిగిలిన శోగములకు కారణము. దీనికలన జీర్ణరసాయనంబు రసప్రాసము (కమమగ కలిగి దుర్బల మేగ్నకి ఆయువు క్షీణించును. 26 మూతల డబ్బీ కల రూ. 1-4-0

తేలుమందు

మె సీసా 1-కి రూ. 0-8-0. వి. పి. సహ 0-12-0.

తేలుకాటుకలన ఆహాయము లేదుగాని విశేషబాధ గలదు తేలుకాటుకలన విషము నెత్తురులో ప్రవేశించదు. బాధ నములవెంట నెద్దవరము దగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. మట్టినచోటును బంపవారునటులు చేసిన బాధ తగ్గును. ఇది మిగుల ఘాటు గలిగి నీటివలె నుండును. తుట్టినచోటు కొంచెము మందు పోసిన బాధ మాయ మగును. మందును గలిగి యున్న తాము బాధపడక నితరులకు పుణ్యము కట్టుకొనవచ్చును. ప్రతియింట నుండవలసినది

చుండుకు నూనె

మె సీసా 1-కి రూ 0-6-0 వి. పి సహ 0-11-0

ఈ నూనెను రాచిన చుండు పొట్టురాలుట, జల గోకుడు పుండ్లు మొదలగునవి మూనును. దీనివలన వెల్లెలకలకు హనిగలుగక చక్కగ బెరుగ గలదు.

విరేచన మూతలు

20 మూతల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-8-0

రాత్రి యొకమాత్రము నేమించిన తైలవారి శింధునికములు కాగవు. వికారము వైత్యము లేదు శోషణము చేర్చులేదు.

అమృతాంజనం డి.పి., మదరాసు - 210000.

భారత శాసనసభ

సవరణ బిల్లులపై చర్చ

సభ్యులపై దిగుమతిపన్ను తొలగించు

సి. హను 6:—సర్ చిమకలూరు సెల్యూలు గారి అధ్యక్షతన భారత శాసనసభ ఈ దినమున తిరిగి సమావేశమయ్యెను. సభ కొలది నేపు మాత్రమే జరిగెను. స్పీకరు కాన్సిలువారిచే నామోదించబడిన ఇండియన్ ప్రాంపు ఆక్టు సవరణ బిల్లు, ఇండియన్ సోల్టర్స్ టేక్స్ అండ్ డ్యూటీస్ చర్చ జరిగెను. సభ్యులపై దిగుమతి పన్నును తొలగించవలెనను విషయము చర్చించబడెను. డా॥ గౌరంగారి, యువతుల అంగీకార చట్టము సభ్యులకు పంచె పెట్టబడెను. ఒక గంట నేపు ప్రశ్నోత్తరములు జరిగెను.

కరెన్సీ నోట్లముద్రణను ఇంపీ యలు

బ్యాంకునకు వదలుట

సర్. బాసిల్ థాక్టర్ గారు నియోగిగారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, కరెన్సీ నోట్ల ముద్రణాధికారమును ఇంపీరియల్ బ్యాంకునకు వదిలివేయవలెననునాదన కింకను సమయము రావలెదనియు, ఐదు, ఈ విషయమును ప్రభుత్వము వారు పూర్తిగా విచారించెదనియు, బ్యాంకు తేలుల సమస్యను ఆర్థిక ఇబ్బందులను తాను గమనించుచున్నట్లు సనియు నుడిచెను.

ఎన్నికల అధికారము

ఎన్నికల అధికారమును విస్తరింపజేసి, కార్మికులకు గూడ దానిని ఇవ్వవలెనను విషయమును మిడ్డెన్ కమిటీవారు విచారించిరా యనియు, ఈ విషయమును మరియొక క్రొత్త సంఘమువారు విచారించె, రాయనియు జోషి, డి. పి. సింహగార్లు ప్రశ్నిచిరి.

డేయింగ్ సభ్యుడు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు ఎన్నికల అధికారమును మార్పువిషయము విచారించబడదనియు, కాని ఎన్నికహక్కుల గురించిన అధికారము క్రొత్త సంఘమువారిచే విచారించబడునని నుడిచెను.

ఇంచితేపు సంఘముచనలు

అహమ్మద్ అలీఖాన్ గారు:—వజీరు స్థానమునందుగల రెసిడెంటు పదవిని గాని నానాయందలి పాలిటికల్ అండ్ రెవెన్యూ పదవిని గాని తొలగింపవలెనని ఇంచితేపు కమిటీవారు గావించిన నూతన ఆచరణలో పెట్టబడెను.

డేనిసు ప్రెగారు — ప్రెసిడెంటిలో నేపదవియు తొలగింపబడలేదు వజీరు స్థానంలో పరిశీతులు శాంతించినపుడు ప్రెసిడెంటిలో నొక పదవిని తొలగింపవలెనని ఇంచితేపు సంఘమువారు నూచించిరి తరుగమువచ్చినపుడు ప్రభుత్వమువారు సంపూర్ణముగ సాచనుభూతితో నుందునా?

ప్రాంపు ఆక్టు

ప్రాంపు ఆక్టు సవరణ బిల్లును చర్చకు దీసికొనవలెనని సర్. థాక్టర్ గారు యపాదించిరి. 1923 సెప్టెంబరు 30 తేది 1924 జనవరి 1 తేదిల మధ్య గావించుకొనబడిన దస్తావేజులు, ప్రత్రములు మొదలుగునవివానిలో తక్కువ ప్రాంపులనంటించబడిన వానిని గూడ సంగీకరించుట బిల్లు దేశింపబడెను.

ఒక సవరణ

వీరస్వామి అయ్యంగారు ఈ వ్యవధిని ఏప్రిల్ లో 1 తేది వరకు వర్తింప చేయవలెనని ఒక సవరణను దెచ్చిరి. సర్. థాక్టర్ గారు సవరణ సంగీకరించుచు సభవారీకాలము వ్యర్థము గాకుండ సోపన్నుటగానట్లు నిర్ణయించి నుడిచెను (సభ్యుల సవరింపబడిన రీతిని బిల్లు అంగీకరింపబడెను).

సోలర్స్ లిటిగేషను బిల్లు

స్పీకరు కాన్సిలువారిచే సంగీకరింపబడిన ఇండియన్ సోలర్స్ లిటిగేషను బిల్లు సభవారిచే సంగీకరింపబడెను. కత్తెను హిరాసింగుగారి బిల్లు నామోదించుచు, ఈ బిల్లు గడవిన కాలమునకు గూడ వర్తింపజేయవలెనని గోరగా ఇన్స్పెక్టర్ విషయమును విచారించెదనని నుడిచెను.

సభ్యులపై దిగుమతిపన్ను తొలగించుట

సర్ చిమకలూరు ఇన్స్పెక్టరు, సభ్యులపై దిగుమతిపన్నును తొలగింపవలెనని ప్రతిపాదించెను.

గంధకపురాడి దిగుమతిపై పన్నును తొలగింపవలెనని కామయ్యంగారు రొక సవరణను పాదించుచు, ఇందువలన ప్ర

భుత్వమునకు సంఘ 25 వేల ఆదాయము వచ్చునును దనియు ఈపాడిని ఒక తేయాకుపరిశ్రమవారు మాత్రమే యుపయోగించెదననియు తేయాకుపరిశ్రమ కెట్టి సహాయమును అసరము లేదని నుడిచిరి.

కామలూరు కెహ్రూగారు సవరణను బలపరుచుచు తేయాకు పరిశ్రమ విశేషలాభముల దియునున్నదనియు, అట్లు దియునున్న తేయాకు పరిశ్రమకు రక్షణ మొసగ రావలయు నుడిచెను.

సర్. చాల్లస్ ఇన్స్పెక్టరు సవరణ కెదుర్చుచు, రామయ్యంగారు నుడిచిన సభ్యుల తేయాకుపరిశ్రమవారేగాక ఇతర పరిశ్రమలవారుగూడ నుపయోగించుచున్నారనియు, అట్లుగాక బొయినను, తేయాకుపరిశ్రమకు గూడ కష్టపట్టులు గలవనియు ఈ సవరణ బాధార్థక హితము గను ను దనియు నుడిచెను. సవరణ వోటునకు బెట్టిగా నిరాకరింపబడెనని అధ్యక్షుడు ప్రకటించెను. రామయ్యంగారు పోలును గోరగా 48 గురు ప్రతిపాదకులు 14 గురు అనుకూలముగను సభ్యుల నొసగిరి.

యువతుల అంగీకార చట్టము

కెల్లకవి టి.వారిచే సవరింపబడిన, డాక్టరు గౌరంగారి, యువతుల అంగీకార చట్టము ప్రభాభిప్రాయముకొరకు సభ్యుల కొసగించెను.

అధ్యక్షుడు సభను ముగించుటకు పూర్వము రామచంద్రాచార్యగారిని, అధ్యక్షులరెట్టియందు కేర్పరిచిన ప్రకటించెను. సభ తిరిగి సోమవారమున గూడును. (అ||ప్రె.)

* * * * *
కె. సి. నియోగిగారు భారత శాసనసభాధ్యక్షుల వహించుట

సి. హను 6:—భారత శాసనసభకు తాత్కాలికాధ్యక్షుడు సర్. చిమకలూరు సెల్యూలు గారికి అత్యంతావశ్యకమగు పనియుండుటచే బొంబయి వెస్ట్ సెల్యూలును, అందుచే వారు ఇంకను జరుగు భారత శాసన సమావేశములపై నధ్యక్షత వహింపవలయు. జూన్ 6 తేదీతో తన్ను విరమింపబడవలెనను యర్జును నాతిను అత్యంతావశ్యక అంగీకరించెనని డెలియుచున్నది. సర్. చిమకలూరు సెల్యూలు గారు హాజరు లేనప్పుడు, అధ్యక్షులవర్గమునందొకరు అధ్యక్షత వహింపవలెను. ఈ వ్యవస్థనందు సర్. చిమకలూరు గారుగత, జిన్నా గారును, కె. సి. నియోగిగారు మాత్రమే గలరు. సర్. హెన్రీ ప్రానియసుగారు భారతదేశములో లేరు. జిన్నా గారివరకే సి. హనుండి వెళ్లిపోయిరి. అందుచే నికమిద నిషమావేశము ముగియవలయును, జాతీయపక్షపాదనాయకు డా॥ క్షితిశ చంద్రప్రయోగా రధ్యక్షత వహించురు. (అ||ప్రె.)

సక్సన్ దంతచూగము

పండ్లనొప్పులు, ఇసుకలో సెత్తురు చీముకాటులు వాముల దీనివలన స్వస్థముగను. నాలుకమీద పాక్కులు తొలగెను. ఇదిస్వచ్ఛత మూలకల తొరముతోను బొవడ ప్రవ్యములతోను చేయబడినది. 1 డబ్బీ 0.2-1. టి. ఎన్. స్వామినాథశాస్త్రి. డజను-1.40
సెం. 1 ఎ. ఆలంగాతా పిల్లబిడ్డి తిరువల్లి కేటి మద్రాసు.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

7.6-24 తేది శనివారమునుండి 13.6-24 తేది శుక్రవారమువరకు, దినమునకు రెండుసార్లు, సాయంత్రము 6.15 రాత్రి 9.30 గంటలకు శని, ఆదివారములందు సభ్యాన్నము 8.15 గంటలకు గూడ యూనివర్సుల్స్ ట్టు వెండెను సినిమల్ 2 డేనియల్ బూని అద్భుత ధైర్యసాహసకృత్యములు గల చిత్రాత్మకకథ, ఉపాధలు 7, 8, 9 మూడవవారము - 6 భాగములు. ప్రెడిక్టర్ యూనివర్సుల్స్ గేట్ వాక్సింగు సినియమి లెడర్ ఫుమర్స్ కూడ చూపబడును.

రత్న పురుష లేవ్యాం

కుక్కనమ్మను పోగొట్టి బలముకలుగజేయు అద్భుత లేవ్యాం. ఏకారణముచే సంభవించిన కుక్కనమ్మమైనను పారదోలునని ఆశీసులు-కొనియాడుచున్నారు. ఈ లేవ్యాంముల్ల. మేనామునల్ల వచ్చిన దిగ్గ మొదలు 9 గంటలు మూర్తికోగములు కూడ తర్చును. డబ్బీ రూ. 4.0 లు.

తగలేవ్యాం:— ఏకాంతిగనైనను తిప్పకబుద్ధున పథ్యులెను. డబ్బీ రూ. 1.8-0 లు.

ఆయుర్వేద వైద్య అంగర సేంకటాచార్యులు అందునమ్మ, ప్రోవయిటర్స్, వల్లభిరామ వైద్యశాల, రాయవరం, గోదావరి జిల్లా.

స్టేటుకౌన్సిలు సమావేశము

ప్రశ్నోత్తరములు

ఆలివియరుగారి లేఖ

సి. హను 6:—ఈ దినమున స్టేటుకౌన్సిలు సమావేశముగూడ చాలించుననే జరిగెను. ఈ దినమున ప్రశ్నోత్తరములును, భారత శాసనసభవారిచే నామోదించబడిన ఉమ్మరక్షణ బిల్లును సభలో సభ్యులకందచేయుటయు మాత్రమే జరిగెను.

కైబరు రైల్వే

లాలా రామశరణు దాసుగారి, గా. చాడ్విక్ గారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు కైబరు రైల్వే నిర్మాణము 1925 సంవత్సరము అక్టోబరులో పూర్తియగుననియు కాని అంతకు పూర్వమే రికపోకలు ప్రారంభము గావచ్చునని నుడిచెను. 1924 సెప్టెంబరు 30 తేదీవరకు ఈ రైలుమార్గ నిర్మాణమునకు రూ. 1,59,55000 లు వెచ్చింపబడెను. ఈ వ్యయమును పూర్తిగా నైనికశాఖవారే భరింపలేదు.

సత్యమూర్తిగారికి ఆలివియరుగారి లేఖ

రజాఆలీగారు, ఇటీవల పత్రికలందు ప్రకటించబడిన, ఆలివియరు ప్రభువు, సత్యమూర్తిగారికి వ్రాసిన లేఖను గురించి ప్రశ్నించుచు, సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును తొలగించుటకు గురించి భారత ప్రభుత్వమువారికిని కార్యదర్శిగారికిని ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరిగెనా యనియు, ఆ లేఖను ప్రకటించుటవలన చాలసంఘములందు చాలభయము గలిగెనని ప్రభుత్వమువారికి డెలియునా యనియు, భయమును తొలగించుట కెట్టి చర్యను దీసికొనెదరనియు ప్రశ్నించెను.

కెరారుగారు — ఈ విషయమున భారత కార్యదర్శికిని భారత ప్రభుత్వమువారికిని ఎట్టియుత్తరప్రత్యుత్తరములును జరుగలేదు, సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును తొలగించుటకు ప్రభుత్వమువారు చాలించియులేదు. భారత కార్యదర్శి పార్లమెంటునందొసగిన ప్రత్యుత్తరమునందు, సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును సవరించుటకును తగ్గించుటకును ఎట్టియూలోచనలను జేయుట లేదని జెప్పినట్లుగా న్నించును. ఈ సమస్యను వైకిదీయుటకు ప్రభుత్వమువారి కెట్టి యుద్దేశమును లేదు. వైజులును ప్రకటించుట వలన కొందరి మనస్సులలో కొంత భయము గలిగిన విషయము ప్రభుత్వమువారికి డెలియును. ఇప్పుడీ ప్రకటన ఆట్టి భయమును తొలగించుట కుద్దేశించబడెను.

ఉమ్మరు బిల్లు

కౌన్సిలు కార్యదర్శి, ఉమ్మరు బిల్లును సభయందు అందజేసెను. సామాన్య నిబంధనలో తెలుపబడిన మూడుదినముల వ్యవధికిలోపలనే బిల్లును చర్చించుటకు సభవారింగీకరించుచో ప్రభుత్వమువారి కధ్యంతరము లేదు.

ద్యారకనాథ మిశ్రుడు, సర్ వ. దాదాభాయి, సెత్తాగార్లు బిల్లులో మూడు సవరణలు మాత్రమే గావించబడుటచేతను, సభవారికి బిల్లుపూర్తిగా తెలిసియుండుట చేతను మూడుదినములవ్యవధిని తొలగించి రేపుకేనివారము బిల్లును చర్చింపవలెనని గోరిరి. కాని సర్ ఉవర్ హాయల్ ఖాను, బెల్లు, సర్ ఆర్థుర ఫూగ్సు, లాలా రామశరణుగార్లు, ఇంతముఖ్యులైన బిల్లును అవ్యవధిగా వర్చించి ముగించుట ఈ సభ యొక్క గాంధీర్యమునకు భంగకరమనియు ఈ విషయమున చాల భేదాభిప్రాయము లుండుటచే వ్యవధిని తగ్గింప రావలయు నుడిచిరి.

సర్ సహస్రదు వక్తగారు, ఈ సందర్భమున నిబంధనలను తిప్పింపగూడదనియు సాధారణాచారప్రకారమే జరగవలెననియు గోరిరి.

ఉత్తమండు సభానాయకునియభిప్రాయము సంగీకరించి సభను సోమవారమునరకు నిలిపియుంచెను. సోమవారమే బిల్లు అంగీకరింపబడునెడల, లేక విషయ నివేదికను గురించి సర్ సర్వాధికారిగా గోసగిర తీర్మానము చర్చకు వచ్చును. అ||ప్రె||

మధుర రామనాథు వాగ్దాము

జూన్ 24 1924 జూలై మొదటివారమున తెలుపబడును. ఇందులో మధుర రామనాథుజిల్లా విద్యార్థులు చేర్చుకొనబడుదురు. ఎత్తువయస్థి చేరుకు ఆవకాశము లేదు గావున ప్రతీ శింపలించిన విద్యార్థులు 1 రూపాయ ప్రవేశముముతో 1924 జూన్ 24 తేదీలోగా మధుర-రామనాథు మోము వార్తెవలన పరభాషలు పంపుకొనవలెను. 275, రెంగి కెట్టిబిడ్డి, చెన్నపురి. అని డాక్టరు వరసరాజు యల్. యం. సి. గారు తంతి చేసి యున్నారు. (అ||ప్రె||)

ఆంధ్ర పత్రిక

1924 వ సం॥ జూన్ నెల 7 వ తేది

శనివారము

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ

అసహాయోద్యమచరిత్రయందు, రాజాపు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ, అత్యంత ప్రాముఖ్యమును పొందినది. గాంధీమహాత్ముని నిష్పందించిన క్రియ, దేశస్వాస్థ్యమును, భారతీయుల కల్లాసము గలుగజేసెను. వారి ప్రార్థన లీత్యదునిచే నాలకింపబడెను. దేశపు భావిభాగ్యోదయమునకై కృషిసలుపుటకు, మహాత్ముడు మరల ప్రారంభించెను. మహాత్ముని అమృతవాక్కులను వివగల్గు భాగ్య మింకను ప్రజలకు గలుగక బోయినను, ఆతని దివ్యసందేశములను యంగు ఇండియా, ననజనమ పత్రకలలో కలెంచు భాగ్యము లభించుచున్నది. మహాత్ముని సందేశములు, ఆధ్యాత్మిక వైతికవాతావరణమును వ్యాపింప జేయుచున్నవి. ఛార్మికవిజయమును పురికొల్పుచున్నవి. వైకం సత్యాగ్రహము, ధర్మపథమును దొలగుచున్నపుడు, మహాత్ముని దివ్యోపదేశము మరల సరియగు మార్గము నకు దెచ్చెను. తా. కే. వీరసత్యాగ్రహము భిన్నమార్గముల బట్టుచున్నతెరి, మహాత్ముని సందేశము సరియగు ధర్మమును బోధించుచున్నది. మహాత్ముని సానము నాక్రమించుటకు ఎట్టి దౌర్జన్యము గాని, దౌర్జన్యప్రదర్శనముగాని గనుపింపగూడదని, మహాత్ముడు మందలించుచున్నాడు. హిందూ మహాత్ముని సందేశమునకు మార్గముల జూపుచున్నాడు. అసహాయోద్యమము స్వేచ్ఛనాఫల్యము గొనుటకు, మార్గముల నన్వేషించుచున్నాడు.

భిన్నమార్గములు భిన్నసంబోధనలు వెలువడుచు, అనుమానముల కెడమిచ్చుచు సందిగ్ధస్థితిని జనింపజేయుచున్నతెరి, మహాత్ముడు అసహాయోద్యమమునందు మరల సంపూర్ణవిశ్వాసమును గనుబజచెను. అసహాయోద్యమము చనిపోయెనని కొందరును, నిరర్థకమని కొందరును, రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమున కిది పనికిరాదని మరికొందరును, చాటింపసాగిరి. వీరి శత్రువులును మిత్రులును గూడగిరి. ఇట్టి సందర్భములలో మహాత్ముడు మరల కార్యరంగమున ప్రవేశించి, సాధ్యమును పొందించెను. మరల నెల్లర కథయమొసగెను. మహాత్ముని సందర్శించుటకును, ఆతని హితమును స్వయముగ నాలకించుటకును, దాని సావకాశముగ పొందించి చర్చించుటకును, అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులెల్లరును ఆమహాసభకు వెడలుట ముఖ్యము. మహాత్ముని స్వస్థలమును, అసహాయోద్యమమునకు జన్మభూమియై, నగు అహమ్మదాబాదునకు బోయి మహాత్మునియొప దేశలాభముబడయట, గొప్పయదృష్టమని భావించవచ్చును. సత్వర కార్యసిద్ధికై మహాత్ముడు దెలిపెడి మార్గమును పరిశీలించవచ్చును. దానియందలి సాధక బాధకములను ఆతనికి దెలుపవచ్చును. ఎల్లర కనుకూలమగు నిర్ణయము గావించవచ్చును. ఆనిర్ణయమును పిమ్మట తదేకదీక్షతో కొనసాగించుటకు సభ్యులెల్లరు ప్రతిపవట్టవలయును. ఆప్రతిజ్ఞను చెల్లించగలిగిననై, అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘసభ్యులు

తమ కారవమును నిలుపుకొనగలుగుదురు. లేని యెడల దేశము నధోగతిపాలు గావించెదరు.

హిందూమహాత్ముని సమస్య మహాత్ముని మనము నెంత వేధించుచున్నదో, గతవారపు యంగు ఇండియా పత్రికలో నతడు వ్రాసిన దీర్ఘ వ్యాసమువలన బోధపడును. హిందూమహాత్ముని సభ్యుమే స్వరాజ్యమని, జిన్నాగా డిటీవల ప్రకటించి యుండిరి. జిన్నాగారు అసహాయవాదులు గారని దెలుప నవసరములేదు. ఇట్టి ప్రధానసమస్య నావల నుంచి, గాలిలో మేడల గట్టుటవలన ప్రయోజనముండదు. హిందువులును మహాత్మునియును సోదరులుగ మెలగవలయునని ధర్మోపన్యాసములు గావించినంతమాత్రమున ప్రయోజనముండదు. జనసోదరిభావము వ్యాపింపవలెను. స్వరాజ్యము హిందూస్వరాజ్యముగాని మహాత్ముని స్వరాజ్యముగాని గాదని, సర్వాపింపవలయును. సోదరు లొకరికష్టముల కెటుల తోడ్పడెదరో, ఒకరికష్టముల నొకరెటుల మన్నించెదరో, ప్రతిపక్షులయెదుట సోదరులందరును ఒక్కటిగ నెటుల మెలగెదరో, అట్టి సుహృద్భావమే హిందూమహాత్మునిసంబంధములందు గనుపింపవలయును. ఈ సంగతిని గ్రహింపక, నాయకులు సహితము విద్వేషోద్యమములలో పాల్గొనుటకన్నను అవమానకరమగు విషయ మింకొకటి లేదు. దౌర్జన్యముమూలమున హిందూమహాత్ముని సమస్యను సాధింప వీలగుననుటకన్నను, అసత్యము వేరొక టుండబోదు.

మహాత్ము డీవారపు యంగు ఇండియా పత్రిక యందు ఈ సంగతిని మరల తేలువరచుచున్నాడు. పశుబలప్రయోగమును మానుకొని ఉభయసంఘములును మాధ్యస్థ్యమున కంగీకరించి వివాదములను పరిష్కరించుకొనుట ముఖ్యమనియు, అవిశ్వాసము స్థానమున విశ్వాసమును జేర్పవలయుననియు, ఒకరిని గాంచి వేరొకరు భయపడుట మానుకొనవలయుననియు ఒకరిమతాచారముల నింకొకరు బలవంతముగ మాన్పింపగూడదనియు, ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము విషయమై ఆధిక సంఖ్యాకులు అల్పసంఖ్యాకుల యభిప్రాయమును గౌరవింపవలయుననియు, శుద్ధి యుద్యమమును గాని తల్లీకు యుద్యమమును గాని ధర్మబద్ధముగ కొనసాగింపవలయుననియు, నిష్కళంకవర్తనలే యియుద్యమములను నడుపవలయుననియు, ఇతరమతములను తూలనాడుటగాని రహస్య ప్రచారము జరుపుటగాని, లంచముల నిచ్చుటగాని బహిరదానము హిందువులు తమపిరికితనమును వడలి దౌర్జన్యమును పోషింపవలయుననియు, మహాత్ముడు హెచ్చరించుచున్నాడు. మహాత్ముడు దెలిపిన నియమములు ఆచరణయోగ్యములు గావని త్రోసివేయవచ్చును. కాని సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధిగూర్చి పరితపించెడివారు, ఎట్టి కష్టములనయిన నోర్చి హిందూ మహాత్ముని సందేశమునకు గల యభ్యంతరములను దాటవలయును. ఇటులనే అన్ని సంఘముల మధ్యను గల ఐకమత్యవిహీనతను బోగొట్టుటకు యత్నింపవలయును.

గాంధీమహాత్ముడును ఆలీసోదరులును జేరి నిర్మించిన జాత్యైక్యమును స్వల్పప్రయోజనముల కొరకు భగ్నపరిచినవారు నింబార్లు లనుటకు సందియము లేదు. మున్ముం దీవిషయమును విచారింపవలయునని మహాత్ముడు చూపెడి పట్టుదల కర్థము గ్రహించుట ముఖ్యము. దేశములో కొంచెము చీలిక యున్నచో, దానిని విస్తరింప జేయుటకు అధికారవర్గము పాలుబడెడి సంగతి నిజమే యయినను, వారి ప్రయత్నములను విఫలపరచు శక్తిని ప్రజలు సంపాదించుట

ముఖ్యము. రాజాపు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభలో, ప్రస్తుత దుస్థితిని నివారించుటకు మార్గముల నరయవలయునని మహాత్ముడు గోరుచున్నాడు. మహాత్ముని ప్రయత్నములను సభ్యులు బలపరచి, తమతమ యనుభవములను వివరించి, అనుకూలమార్గమును సాధింపవలయును. సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధి కింతకన్నను లాభకర మగు పద్ధతి వేరొక టుండబోదు. మహాత్ముని ముఖ్యద్వైశ్యము నందుచే గ్రహించుట ముఖ్యము. మాటలతో నిడివరకు చాలకాలము గడచిపోయెను. ఇకమీద అసహాయప్రచారము క్రియారూపము దాల్చవలయును. మహాత్ముడు కోరెడి దిదియే. దేశములో ప్రబలిన చలనరాహిత్యమునకు, క్రియాశూన్యత దప్పు వేరొక కారణము గానరాదు.

నవదీపనపత్రికలో వ్రాయుచు, గాంధీమహాత్ము డెవ్వరును ఆశాభంగము గానూడదని మందలించుచున్నాడు. ఇతరులతో సేకేల, నీవిధ్యుక్తధర్మమును నీవు నిర్వహింపవలయునని, ప్రతిభారతీయుని మహాత్ముడు ఉద్బోధించుచున్నాడు. ఇతరు లెటుల ప్రవర్తించిరిని పిచారించి దిగులొడ నక్కరలేదు. స్వల్ప సంఖ్యాకులయినను తమధర్మమును నిష్కర్షగ నిర్వహించుచున్నచో, దేశమునంతను ప్రోద్బలకరుపగలరు. గాంధీమహాత్ముడు సంఖ్యాబలము నంతయధికముగ పాటించుటలేదు. కార్యసిద్ధికి తోడ్పడని వారెంద రున్న నేమిప్రయోజనము? ఆకారణముచే అసహాయోద్యమముద్వారా సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధి గలుగునని పూర్ణవిశ్వాసముగలవాడే, కార్యనిర్వాహకులుగ నుండవలయునని మహాత్ముడు కోరెను. మహాత్ముడు నిరూపించెడి అగ్నిపరీక్ష పలువురకు వెగటుగ దోచినను, మొదటినుండియు నిట్టిపరీక్షలను ప్రజలయెదుట నతడు పెట్టుచునే యున్నాడు. ఎల్లరును కొలదిగనో గొప్పగనో త్యాగవ్రతులగుట కతడు మార్గములను సూచించుచునే యున్నాడు. అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యుల ధర్మమును నిరూపించుటలో, ప్రతిసభ్యుడును మాన మొకటింటికి కనీసము పదితులముల నూలునయినను వడుకవలయుననియు, ఇందుకు రోజు కొక అర గంటవొప్పున రాటమును ద్రిప్పిన చాలుననియు, 15 వ తేదిలోగా కిద్దరుబోధు కా ర్యదర్శి కీ నూలు చేరవలయుననియు, తమతమ ప్రాంతములందు నూలువడుకు నేతనేయు పను లెటుల సాగుచున్నవో కనుగొని ప్రతిమాసమును సమాచారము దెలుపవలయుననియు, మహాత్ముడు గోరుచున్నాడు.

నాయకు లిటుల తమధర్మమును నరవేర్చుచు మార్గదర్శకు లగుచో, దేశమునందు నూతనపరిణామము త్వరితగతిని చేకూరదా? కార్యోత్సాహము వెల్లిరియదా? ఇంతియగాక, అసహాయోద్యమధర్మమును చులకనజేయుట నామాన్య మగుచున్నది. కొందర వీలుకొర కేర్పరచిన మిసహాయపులు, నామాన్యసూత్రములుగ భావించబడుచున్నవి. శాసనసభలో ప్రవేశించుటకు స్వరాజ్యపక్షమువారికి నిరోధము గలిగింపకుండుట కంగీకరించినను, బహిష్కారధర్మమును ఢిల్లీ కాంగ్రెసుసభ యేమి, కాకినాడ కాంగ్రెసుసభ యేమి, మరల వ్యక్తీకరించెను. అంతమాత్రముచే కాంగ్రెసుసభ శాసనసభాప్రవేశము నామోదించెనని తెలుపుట మిగుల విరుద్ధము. ఇట్టి వ్యాఖ్యానములు వెలువడుటచేతనే, మహాత్ముడు మరల బహిష్కార ధర్మమును నిరూపింపవలసివచ్చెను. అసహాయోద్యమ మంతరించుటకు మహాత్ము డెంతమాత్రము అంగీకరింపజాలడు. తాను అల్పసంఖ్యాకులలో జేర

వలసినవచ్చినను మహాత్ముడు తన ధర్మమును విడవ జాలడు. విజయము నందును ఓటమియందును సమానోత్సాహముతో నతడు పనిచేయు ననుట స్వతస్సిద్ధము. తనప్రఖ్యాతికి తాత్కాలికభంగము కలిగినను, సత్యము నంతరింపజేయుట కితడణు మాత్రమును బూనుకొనడు.

అసహాయోద్య మాదర్శముల కెటుల భంగము గలుగుచున్నదియ, బెంగాలు రాష్ట్రీయభివృద్ధిమయ్యెను. అసహాయోద్యమమునకు అహింస ప్రాణమువంటిదని దెలుప నక్కరలేదు. కాంగ్రెసు సభ అహింసను ప్రధానాశయముగ నంగీకరించెను. అట్టితరీ బెంగాలు రాష్ట్రీయసభవారు, అరాజకులను ప్రశంసించుచు తీర్మానించుటవలన, మొదటికే మోసము పచ్చుచున్నది. గాంధీ మహాత్ముడే గాక, అసహాయోద్యమమునందు నమృతము గలవా రెవరయినను ఇట్టి తీర్మానములను నిరసించక మానరు. మహాత్ముడు ధర్మభంగమును సహించజాలడు. అహింసాదీక్ష ఓడించుచున్నదని మహాత్ముడు తెలిపినందులకు కలుపు రతనిని నిందించిరి. కాని, అహింసాధర్మమును ఎక్కుడు కట్టుదలతో నిరూపించవలసిన యవసరము గలదని, బెంగాలు తీర్మానము దెలుపకనే దెలుపుచున్నది. కాంగ్రెసునందు మహాత్మునకు గల కలుకుబడిని దొలగించుట స్వరాజ్యపక్షమువారి విధి యని డాక్టరు మూన్జిగారు ప్రకటించిరి. ఈవిషయమై తాను పోరాడ నని, మహాత్ముడు వెల్లడిజేయుచున్నాడు. స్వరాజ్యపక్ష ప్రచారమున కడ్డుదగుటకు మహాత్ముడు పూనుకొనడు. ఇంతియగాక, కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకత్వమును స్వరాజ్యపక్షమువారు తమచేతికి దీసికొనినను, మహాత్ముడు నిరోధింపడు. బయటనుండియైనను, మహాత్ముడు అసహాయధర్మమును కొనసాగింప నిశ్చయించుచున్నాడు.

మహాత్ముని నిశ్చయమునకు, స్వరకార్యాభిలాషయే ముఖ్యకారణము. ఇతరుల నవమానించుటకుగాని, వారిని సాధించుటకుగాని, మహాత్ముడు ప్రయత్నింపడు అతినిత్యము నెరిగినవారిందరును అంగీకరింపకమానరు. మహాత్మునికి నయితము దురుద్దేశ్యముల నారోపించుటయు, అతినిసదభిప్రాయమునకు వికరీతివ్యాఖ్యానము గావించుటయు, అప్రకృస్తములని దెలుపనక్కరలేదు. స్వరాజ్యము లేని ప్రతినిమిషమును నొక యుగమువలె గడపుచున్న మహాత్మునికిగాని, అందలి క్షేమము తన్నగ గోచరింపదు. ఇకమిగిలిన ఆరుమాసములలో సంతతి కృషి జరుగవలెను. ఈభారమునంతను అఖిలభారతి కాంగ్రెసుసభ్యులు వహించవలె నని మహాత్ముడు కోరుచున్నాడు. వీరు దృఢనిశ్చయింపగలచో, ప్రజలును దృఢనిశ్చయింపగలదురని, మహాత్ముడు నమ్ముచున్నాడు. మహాత్ముడు విధించినసలహాములు అనాధారణములు గానరవు. చెప్పినటుల చేయవలయుననియే మహాత్ముడు కోరుచున్నాడు. మహాత్మునియొద్దెక్క మతిపవ్విల మయినది. ద్వేషంహిత మయినది. స్వరకార్యాభివృద్ధి కది మూలమయినది. అఖిలభారతి కాంగ్రెసుసభ్యులు సభ్యులందరును రాజోపుసభకు వెడలి, మహాత్ముని సలహాలను సమరసభావముతో చిచ్చించి, అసహాయోద్యమాభివృద్ధి కనుగొనెదమగు కార్యక్రమమును స్థిరపరచి, తాము తరించి దేశమును ధన్యవంతము గావించెదమగాక!

టారిఫ్ చట్టము

టారిఫ్ చట్టము నందు, హైందవశాసనసభవారసుకూలమగు మార్పులుచేయలేకపోగ, నెలెక్టు కమిటీవారు జేసినమార్పులను కొన్నిటినిగూడ తొలగించిరి. విదేశధనముతో నడువబడడి పరిశ్రమలకు రక్షణ నొసంగగూడదని, మాలవ్యాగారు మొదటి నుండియు కట్టుబట్టియుండిరి. తమసూచన కొనసాగనియెడల, బిల్లును భగ్నము జేసెదమని ప్రతిజ్ఞ జేసియుండిరి. జాతీయపక్షమువారియూత్సాహమును వీరాధారము జేసికొని యిటులబలికియుందురు. కాని, స్వరాజ్యపక్ష నాయకు లగు నెహ్రూగారు రాజ్య లింత్రజ్ఞులయిరి. వాణిజ్యసభ్యులగు ఇన్సుగారితో సంప్రతించి, ముందెన్నఁ జొప్పించెడిపరిశ్రమలలో దేశీయధన మధికముగ నుండవలె నను సవరణను ప్రతిపాదించిరి. వీరి సవరణవలన ప్రస్తుతోపయోగము లేకపోగ, టారిఫ్ చట్టముయొక్క ముఖ్య ప్రయోజన మంతరింపగలదు. విదేశీయుల పరిశ్రమలను రక్షించుటకును, విదేశపు పెట్టుబడి కెక్కుడు ప్రోత్సాహము గలిగించుటకును, ఈచట్ట మక్కరకు వచ్చును. నెహ్రూగారి నూతనరాజనీతిని సహించ జాలక, అనుచు లగు వి. జే. పటేలుగారు వారి సవరణను బహిరంగముగ నెదిరించిరి గాని, పటేలు గారి ప్రాతికూల్యము అధిక సంఖ్యాకుల యామోదము బడయకపోయెను. స్వరాజ్యపక్షపు కార్యక్రమము పూర్ణప్రతిష్ఠంభనమునుండి సంపూర్ణ సహకారమువంకకు మరలుట, విచిత్రము. నెలెక్టు కమిటీవారు టిన్నుట్టేలులకు రక్షణ వలదని కోరిరి. కారణ మేమన, వీరిని నిర్వహించునవి యూరపీయును కంపెనీ లగుటయు, హైందవసంఘములు లేకుండుటయు నని గ్రహించవలయును. కాని హైందవ శాసనసభవారి కారణముననో, యీపరిశ్రమలకు గూడ రక్షణ నీయవలె నని తీర్మానించిరి. శాసన సభలలో నున్నతోద్దేశ్యములతో మెలగు సమర్థులు గూడ ఎటుల ప్రమాదములకు లోనయి, అధికారుల మొగమోటుమికి లోబడుదురో గ్రహించవచ్చును.

నెహ్రూగారి రాజీనామా

లికమీషను రిపోర్టు గూర్చి సామవారము నాడు హైందవశాసనసభలో చర్చ జరుగును. ఈ రిపోర్టునుగూర్చి సావధానముగ చర్చించి, తమ యభిప్రాయమును దెలుపుటకు శాసనసభవారి కవకాశ మొసగకున్నారు. ఇదివరకే కొన్ని సూచనలనుగూర్చి ఇండియామంత్రిగారు రాలోచించుచున్నారు. సర్వసభ్యులకు రానుపోను ప్రయాణపు ఖర్చులనిచ్చుటకు వీరు నిశ్చయించినట్లుల దెలియును. మరికొన్ని సూచనలు మిలిటరీకి సంబంధించినవి. శాసనసభవారి యభిప్రాయము మిగిలిన యంతముల గూర్చి మాత్రమే కనుగొనబడును. వీరి యభిప్రాయము వెలువడు నప్పటికే, అసలు వ్యవహారము సాగిపోవుచుండును. ఇట్టిస్థితిలో జాతీయపక్షమువారి రేమి చేయవలయు నని విచారించుటకు నిన్నటిదినము గూడిరి. కాని ఇప్పుడు తెలిసిన వార్తప్రకారము, జాతీయపక్షమువారి విషయమును నిర్ణయించుటకు వీలు గలుగలేదనియు, స్వపక్షకార్యక్రమముగూర్చి దీర్ఘచర్చ జరిగెననియు దెలియుచున్నది. ఈపక్షము నందు క్రమశిక్షణ లేదను కారణమున నెహ్రూగారు రాజీనామా నీయబోగ, తమ నిశ్చయమును పునర్విమర్శింపవలయునని సభ్యులు గోరినటుల తెలియుచున్నది. రేపటి సభలో జాతీయపక్షసభ్యులు దరును ఏకాభిప్రాయము దెలిపెదరో, లేక టారిఫు చట్టమును విచారించిననాటివలె భిన్నాభిప్రాయముల దెలిపెదరో చూడవలయును.

డయరు ఓడ్డయరుగార్ల విజయము

డయరు ఓడ్డయరుగార్లకు బ్రిటీషుకోర్టులో గలిగిన విజయము, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యకారవమునకు తీరనికళంకము గలిగింపకమానదు. న్యాయాధిపతియగు మాకర్డ్గారు జ్యూరీకి దెలిసిన విషయము లెంతయసభ్యములో నిన్నటిదినము సూచించియుంటిమి. నేటి వార్తలలో మరికొన్ని వివరములు గనుపించును. డయరుసేనాని చనిపోవుటకు సంసిద్ధమగుచున్నటుల దెలిపి, న్యాయాధిపతి జ్యూరరులకు జాలిగలిగించెను. జలియ్ వాలాబాగులో డయరుసేనాని వధ గావించకపోయినచో, యూరపీయును లందరును ప్రాణములను కోల్పోయి యుందురట. డయరు సేనాని సైన్య మంతయు నిర్యూలన మయ్యెడదట. డయరుసేనాని అసాధారణ ఘోరితులలో న్యాయముగ బ్రవర్తించెనట. అతనిని ఇండియామంత్రిగారు అక్రమముగ శిక్షించిరట. న్యాయాధిపతిగారి అమూల్యాభిప్రాయము లివియే. డయరుసేనాని నిర్దోషి గాన, ఓడ్డయరు గారును నిర్దోషులట. ఏమి, మాకర్డ్ గారి వాదచమత్కారము! మార్షింగు పోస్టు పత్రికయు, లండను టైముస్ పత్రికయు కోర్టుతీర్పు నెంతయు హర్షించుచున్నవి. ఇందునుబట్టియే, న్యాయాధిపతిగారి గుణగ్రహణ పారీణతను గ్రహించవచ్చును. బ్రిటీషుకోర్టువారు ఘోరనేరముల కీతీరున నున్నపు పూత బూసినంతమాత్రమున, దాని వికారరూపము మాసిపోవదు. హిందూదేశమునం దీ తీర్పు, మితిలేని ఆగ్రహమును కలిగింపకమానదు. బ్రిటీషు న్యాయముపై ప్రజలవిశ్వాసమును పూర్తిగ నంతరింపజేయకమానదు. ఇంగ్లండు తనకీర్తిని నిలుపుకొనవలయు! ననిన, కోర్టు తీర్పును నిరాకరించి, హిందూదేశమునకు వెంటనే స్వాతంత్ర్యమును ప్రసాదించవలెను. తడవుజేసినకొలదియు, ఇంగ్లండు కత్యంతశక్త్యము గలుగుట సహజము. ఇకనయినను బ్రిటీషురాజ్యాంగవేత్తలు మెల్కొందురో లేదో చూడవలయును.

పోర్చుగీసు వైమానికులు

నేటియదయమున రంగూను వచ్చిరి

రేపు ఉదయమున బ్యాంకాకు సోవుదురు

రంగూను, 6 జూను.—పోర్చుగీసు వైమానికులు కెటైను బ్రెజిల్ పెయినును, సాక్రెంటో దీర్పును ఆక్యాబుండి నేటియదయం 7-30 నిమిషములకు బయలుదేరి 11-45 నిమిషములకు రంగూనువచ్చిరి. పోర్చుగీసు కాంపెలు డాక్టరు ఎ. యం కిసోజా, సోచు పిగాట, టెల్లెగ్రాఫ్ కమండెంటురగు బ్రెజిల్ మేజరు, కాల్డో, వాయుకా కాయంజనీరు కెంపు, డి. యచ్. సి. బ్రాకోలోగార్లు ఇదియటను వారికి స్వాగత మిచ్చిరి.

వైమానికులు 12000 అనుగుల ఎత్తుగా ప్రయాణము చేసిరి. యోహానుమీష బ్రిట్టిష్ మేజరును లాచరించియుండెను. యోహాను రంగూనువలస్థ ఆకాశములో అంగిగా మబ్బులు లేవు. వైమానికులు ఆక్యా లో మెక్లార్డ ను కలుసుకొని పలు లువిషయములను తెలిసిరి. మైకాననునకు వచ్చినందువలన రంగూను వివిజము కమీషను రాబర్టు సెన్ గారు వైమానికులకు కలిగించి గుర్తులు వారి నభినందించుచున్నాడనియు ను యికుయకు ప్రయాణములో కష్టములు కలుగకుండు నుంపవలెనని కోరుచున్నాడనియు చెప్పెను. రెపటియయమున వాతావరణస్థితి బాగుగానున్నయెడల వైమానికులు బ్యాంకాకు బయలుదేరుదురు. (అ ప్రె)

అధిని వెళి మంత్రి-ధామన్ గారు

లంకా, జూన్ 5.—ధామన్ గారు పూర్తిగ ఆరోగ్యమును గాంచిననే శివప్రస్తును.

ఆంధ్ర ల గాంధీ మహాత్మని వు-జానిధి లక్షరూపాయలు నమర్చింపవలెను

7.6-24

యథా శక్తి ని తోడ్పడుదు

ఇదివఱకు	చందాలు
35117-10-7	
పశ్చిమగోదావరి జిల్లా జాతీయోప	
సంఘమువారి ద్వారా ...	794--0-0
విశాఖపట్నం జిల్లా మెయిద ఫిర్కా	
జాతీయోపసంఘ కార్యదర్శి ద్వారా	60--4-0
మొత్తము రూప	35971-14-7

కోశాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు	
పంతులుగారికి చేరిన వసూలు	
15527-9-5	
విశాఖపట్నం జిల్లా మెయిద ఫిర్కా	
జాతీయోపసంఘ కార్యదర్శి గారి	
ద్వారా ...	43-12 0
మొత్తము రూప	15571-5-5

పూజానిధికి సొమ్మునుబంపు చిరు నామా:—కా. నాగేశ్వరరావు, నెం 7 తంబు శెట్టిపిథి, వజ్రాసు

పాతకేరు	ఇచ్చినసొమ్ము	వేసినచందా
భీమవరంగరామం		
జిల్లా వెంకటేశ్వరసోమేశ్వరరావుగారు		50.0-0
పెన్నెచ్చ, రామనంద్రరాజుగారు	2.0-0	2.0-0
వేలూరు, అనంతరావయ్యగారు	1.0-0	5.0-0
ముట్టి, లక్ష్మీనారాయణగారు	11.0-0	11.0-0
అడివి, పిచ్చెయ్యగారు	15.0-0	15.0-0
వెంపాడు గ్రామం		
వేగళ్ళి, కృష్ణంరాజుగారు	4.0-0	4.0-0
,, వెంకట్రాజుగారు	2.0-0	2.0-0
,, లచ్చిరాజుగారు	2.0-0	2.0-0
,, వెంకట్రామరాజుగారు	4.0-0	4.0-0
ఒక అభిమానిగారు	2.0-0	2.0-0
ఒంగార, గోపాలస్వామిగారు	3.0-0	3.0-0
పూజానిధికి కోపల్లెగ్రామమొత్తమీద	100.0-0	116.0-0
,, బొండాపగ్రామమొత్తమీద	30.0-0	70.0-0
జక్కరం గ్రామం		
నంద్యాల, వెంకట్రామరాజుగారు		15.0-0
,, వెంకట్రాజుగారు		8.0-0
,, రామరాజుగారు		5.0-0
,, నరసింహరాజుగారు		5.0-0
వేగళ్ళి, విస్వంరాజుగారు		11.0-0
పాతపాటి, నూరపరాజుగారు		1.0-0
కుంచెలపూడి, వెంకట్రాజుగారు		1.0-0
పాతపాటి, లక్ష్మీపతిరాజుగారు		1.0-0
శ్రీధర్ల, బ్రహ్మనంధంగారు		2.0-0
పెనువత్స, నారాయణరాజుగారు		1.0-0
రాయవరదుర్, గ్రామమొత్తమీద	18.0-0	116.0-0
కొడితిపాడ		
అమరరాజు, గోపాలకృష్ణంరాజుగారు	116.0-0	116.0-0
,, వెంకట్రాజుగారు	25.0-0	25.0-0
,, కనకరాజుగారు	25.0-0	25.0-0
,, సుబ్బరాజుగారు	8.0-0	8.0-0
నాగరాజు, వెంకట్రామరాజుగారు	15.0-0	15.0-0
,, అల్లి, వెంకట్రాజుగారు	10.0-0	10.0-0
,, సోమరాజుగారు	1.0-0	1.0-0
మరికెట్టి, రామయ్యగారు	1.0-0	1.0-0
,, చినస్వామిగారు	1.0-0	1.0-0
తచ్చిగోళ్ళ, భోగయ్యగారు	1.0-0	1.0-0
కంపెర్ల, వెంకటరత్నంగారు	1.0-0	1.0-0
దిరుసుమర్ల		
అల్లూరు రామరాజుగారు వద్ద		
వివాహకట్టుములు శ్రీ అల్లూరి		
వెంకట్రాజుగారి ద్వారా		116.0-0

1. పెన్నెచ్చ నర్సరాజుగారు		
అల్లూరి బుల్లి వెంకట్రాజు	8.0-0	8.0-0
వెంకటాపురంలో		
2. అల్లూరి వెంకటపతిరాజుగారు		
పెన్నెచ్చ, రామకృష్ణంరాజు	2.0-0	2.0-0
వెంకటాపురంలో		
3. అల్లూరి వెంకట్రాజుగారు		
కునపరాజు నాగరాజు	2.0-0	2.0-0
దిరుసుమర్ల గ్రామంలో		
4. అల్లూరి రావభద్రరాజుగారు		
గొట్టుముక్కల, సుబ్బరాజు	2.0-0	2.0-0
దిరుసుమర్ల గ్రామంలో		
వివాహకట్టుములు శ్రీ వేగళ్ళి సుబ్బరాజుగారి ద్వారా		
1. గొట్టుముక్కల బంగారాజుగారు		
వేగళ్ళి సుబ్బరాజు	2.0-0	2.0-0
పాలకోడేరులో		
2. కొత్తపల్లి వెంకట్రాజుగారు		
పిన్నంరాజు వెంకటపతిరాజు	2.0-0	2.0-0
గారు విస్సాకోడేరులో		
3. కొత్తపల్లి, లింగరాజుగారి		
కుమార్లు వెంకట్రాజుగారు	2.0-0	2.0-0
పాలకోడేరు		
4. కొత్తపల్లి, పద్మరాజుగారు		
కలిడిండి, సీతారామరాజు	2.0-0	2.0-0
గాజు- కాకినాడ		
భీమవరంగరామం		
వెనుకవేసినచందాలు వసూలు అయినవి		
పాలూరు గంగమ్మగారు	80.0-0	
మాచిడన్న, వెంకయ్యగారు	25.0-0	
	475.0-0	794.0-0
మర. — సైసొమ్మలు యావత్తు మాజిల్లాసంఘములో		
నిల్వయ్యనుండి. త్వరలోనే పంపబడును.		
యల్ల మంగయ్య		
కార్యదర్శి		

బర్లువుడ్డు విచారణసంఘము

అకాలీ రాయబారము లుపసంహరించుకొనుట

అవ్యతసరము, జూన్ 6:— బర్లువుడ్డు కమిటీతో అకాలీలు ముఖ్యముగ అకాలీఖైదీల విడుదలమగూర్చి రాయ బారములు జరుపుటను పూర్తిగవదుకొనిరని సిక్కు లనుకొను చున్నారు. బర్లువుడ్డుకమిటీ విచారణ ప్రారంభింపక ముందే ప్రథమ పరిష్కారముకాగానే అకాలీ కైదీలందరను వదలి వేయవలెనని అకాలీలు కోరుచున్నారు. భారత ప్రభుత్వము వారు ఆకేసులన్నియు తుదకు పరిష్కారమునకు వచ్చినవిదప పరిశీలించెదవనిరి. ఇయ్యది అకాలీల కేమాత్రము నిష్టములేక పోయెను. వెంటనే కైదీలను విడుదలజేసినగాని వారికెట్టి రాయబారములను సలుపుట యిష్టములేదు. (ఆ. ప్రె.)

తారకేశ్వర నత్యాగ్రహము

సచ్చిదానందస్వామికి నెత్తిమీద దెబ్బ తగులుట

దాసుగారు ఉద్యమమును నడుప వచ్చుట

తారకేశ్వరం, జూన్ 6:— నేడు కొంచెము అల్లరి జరిగెను. అందువలన సచ్చిదానందస్వామికి దెబ్బతగిలెను. పాలీ సువారు దండధర్మై మారువేషముతో దేవాలయములోనికి పోయి పూజశ్రేయగోరగా నలంబీరులు వారిని వంతులు వంతులు గ పొమ్మనికోరిరి. దానిపై కొంచెముగలభా జరిగెను. స్వామి గారికి తలపై దెబ్బతగిలెను. సి. ఆర్. దాసుగారు తేపు తార కేశ్వరమునకు రావచ్చును.

దాసుగారి రాక

తారకేశ్వరం, జూన్ 6:— సి. ఆర్. దాసుగారు దంపతులును, ప్రతాపగహరాయిగారును నేడిచ్చటికి వచ్చిరి. సత్యాగ్రహోద్యమమును నడుపుటకు గహరాయిగారిని సి. ఆర్. దాసుగారు నియోగించిరి. పరిస్థితులు శాంతముగ నున్నవి. (ఆ. ప్రె.)

అల్లాబాదు

మహారాష్ట్ర మొహరం దొమ్మి

ఏదేని సంవత్సరముల చొప్పున ఆరుగడికి శిక్షవిధించబడెను

అల్లాబాదు జూన్ 6:— మహారాష్ట్ర మొహరందొమ్మి కేసులో 19 మంది ముద్దాయిలలోను 6 గురిపై నిందనా రోపించి అడిషనల్ సెషన్సుజడ్జి ఓ. కె. హేగారు ఒక్కొక్కరికి 5 సంవత్సరముల కఠినశిక్షయును రు 200- జరిమానా యును విధించెను.

రైల్వే స్టార్డుకేసుకు శిక్ష

కొడు అండు రోహిత్కండు రైల్వేస్టార్డు వార్డుకేసుకు రాజనారాయణ్ కేసును విచారించి మొరదాబాదురైల్వే మేజిస్ట్రేటు ముద్దాయి 18 వాగసుల యిరుపసానులలో నమ్మక ద్రోహముచేసెనని నిశ్చయించివానికి 3 సంవత్సరముల 9 నెలలు శిక్షయును 900- జరిమానాయును విధించెను.

మరియొక రైల్వేనేరము

కాన్పూరు యిరుపపర్వతకు జోధాప్రసాదుగారును రైల్వేలో ప్రధానగమాస్తా అహమ్మద్ బానును మద్దతుచేసినట్లు నింద నారోపింపబడిరి. జోధాప్రసాదుకు 3 సంవత్సరముల ఖయిదును రు 900 జరిమానాయును విధింపబడెను. అహమ్మద్ కు 18 నెలలఖయిదును రు 300- జరిమానాయును విధింపబ డెను. రాబట్టబడిన సొత్తును వసూలుచేయబడిన జరిమానాలును రైల్వేకంపెనీవారి కిచ్చివేయవలెనని కోర్టునా రు తరువు చేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

లాహోరు హైకోర్టు

ప్రధానన్యాయమూర్తి యింగ్లాండుకు పోవుచున్నాడు

లాహోరు, జూన్ 6:—లాహోరు హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి సర్ మెదీలాలుగారు పోయినరాత్రి బొంబాయికి వెళ్లిరి. అచ్చటినుండి పిర “ కేజిహిందు” లోనెక్కి జూన్ 7 వ తేదీన యింగ్లాండుకు పయనమగుదురు. సర్ మెదీలాలుగారు యింగ్లాండులోను యూరప్రుఖండమునను మూడు నెలలు పర్యటన మొనర్తురు.

సర్ స్కాట్ స్పిల్స్ గారు పిరిస్టానే లాహోరు హైకోర్టు లో 1 నెల 19 రోజులు ప్రధానన్యాయమూర్తిగా పనిచేయు దురు. (ఆ. ప్రె.)

సర్. ఎడ్వర్డు మాక్లగన్ గారి స్మారకనిధి

లాహోరు, జూన్ 6:—ప్రజలందరి దగ్గరనుండి చందాలు ను వసూలుచేసి సర్ ఎడ్వర్డు మాక్లగన్ గారి గవర్నరు పదవి యొక్క జ్ఞాపక చిహ్నము నుంచుటకై లాహోరు నగరము లోని పెద్ద వసూళ్లు ఒకనిధిని నెలకొల్పటకు నిశ్చయించిరి. పబ్లికుసంఘములు, కార్యోలేపనులు, రాజులు, సంస్థా నాధీశులు తప్ప తక్కినవ్యక్తు లందరను రు 300 మించి వేయ నక్కరలేదు. మొదట చెప్పబడినవారు రు 250 మించి చందా వేయనక్కరలేదు. (ఆ. ప్రె.)



రక్తాక్షి సంగ్రహం జ్యేష్ఠ మాస శు. ౫, శనివారము

బాలకృష్ణుడు

[వేంపాటి సీతారామయ్యగారు]

(మంజరి)

నీరద్రునిరసించు నీరద్రుకాంతి
నెజ్జెతు మెప్పులబోలు నీవేణికివి
నెలబాలునేలు నీ నెమ్మొముతీరు
నోచేరుబోలు నీ గొమరైనముక్కు
వీనులజంటతో వియ్యంబునేయఁ
జనుచునుండినయట్టి జంటయోయనఁగఁ
జారలతోఁ గొల్పఁ జూచినకండ్లు
గండ్లయందలి నుండుఁ గాటుకరేఖ
రేఖలచేఁ గుల్కు లేకాంతిహాయలు
తేటచిరవపుల తెల్పున కింకఁ
గ్రొక్కారు మెరుగులఁ గ్రొత్తకోభలను
వన్నెచిన్నల బెంచి రమ్మంబు నిచ్చె
గిల్లిననట్టియా కేలుతోడుతనె
బాలు గారెడునట్టి పాలబుగ్గలపైఁ
గర్జపత్రంబులఁ గాంతిన్నట్టి
నుదుటిపై తిలకంబు మాతనకోభ
ముఖకమలంబుపై మాత్రీభవింప
ముంజమామిడిపండు బోలునీలొజ్జ
పట్టు మృదువున గన్నట్టునీలొజ్జ
అహహ! చోద్యంబుగ నల్లలవాడ
నెత్తి నుండెనునట్టి నెమిలిపింధంబు
తక్కురంగులతోటి తక్కులీనగను
కాళ్లగట్టెలుపులు పుల్లుమోయఁగను
అడుగడ్డనకు నంద మలచుండగను
అన్ని చేతు నుండు బిల్లుంగారు
గాజులచేనొప్పు కరములజంబు
జాచి తల్లినిదాసి జాలిబుట్టిండు
నట్టి చూడుకులఁ జాచి 'అమృత్యు'యందు
నెత్తికొమ్మంచుగా శ్లేత్తిలేమచును
దల్లిచేలముఁజెట్టి తడయకలాగ
నెత్తికోకున్న నీ వేసు చేయుదువొ
యంచు నీ తల్లియు ననుకొనుచుండ
గొల్లున నీవేడ్చ గోపాలకృష్ణ !
నా తండ్రి! నానాన్న! నాకున్న! రార!
నేచచ్చిపోతిరా నేఁ గాలిపోతి;
నంచు నెత్తుకనిన్న 'హాయిహాయి'నుచు
'బూచివాడారార బుట్టుకొనియు'
ననుచు జోలనుబాడి అదిగో నా తండ్రి!
కాకి, గ్రద్దలువచ్చెఁ గనువిచ్చిచూడు
మంచు నెమ్మది నిన్ను నట్టిట్లు ద్రిప్పి
పాలుద్రావించిన ఘక్కుననవ్వి
చంకనుండియుఁ జాటి చప్పునసాగి
పయ్యలెత్తుచు నుండు బాలకృష్ణమ్మ
నీకు వందనమయ్య నీరజనయన.

పెండ్లి కొడుకు

[కొత్తపల్లి సుబ్బణ్ణాచార్యులు (సాహితీసమితి)]

సీ. జగజాలజీవీ విచిత్రకాంతుల నీనఁ
గనకంపుకట్టు లగాము వజల
కత్తిరిందినజాలు కంఠసీమఁ జలింప
- మొగమునఁ దెలినుచ్చ ముద్దుగార
నడుగుపై నడుగుల నిడి 'కదం' నడచుచు
గంభీరజ్యంభణోత్కటము గాఁగ
'బ్యాంకు'వాద్యము మ్రోయు నానందపారవ
శ్యానఁ దోదూఁగునశ్వంబు నెక్కి
మల్లెపూసరుల తలయూటాగట్టి
మేలపనితన మలరు 'చదాలు' దొడిగి
రంజకంబైనరేష్మిమ గాయి దాల్చి
వేడ్కగొలిపె ముగల్కాను పెండ్లికొడుకు.

కర్కశి

కర్కశి! నీకన్నఁగలలోని క్రొవ్వులు
మిణమిణమని మిణుమిట్లు గొలుప
శిరమెల్ల నాక్రిమించిన జింపిరతుల
నూనె గారెడుమోము నుకొ గదింప
దంతాగ్రములయందు దొడ్డుంబులు చలింప
నీలావుపెదవుల నిప్పుగురిచు
నతినిదానపుమాట లందలి ధౌర్త్యంబు
పూతకత్తము నోగిఁ గ్రక్కమండ
పాదతాడితఫణిబోలెఁ బైకి చుటికి
కన్నుకన్నని కడుఁద్రెల్లు కటికిదాస
కోమలికి సహజంబైన కోమలత య
చేల నీ నుంచు మాయ మయ్యెను 'లాత్తు'!

ప్రకృతి

[చెలుసుకల్లి సీతారామయ్యగారు
ప్రధానోపాధ్యాయులు బోర్డుస్కూల్, కంకిపాడు]

తే.గీ. ప్రకృతిచిత్రంబు నెఱుగని ప్రజలు గలరె
ఏయో యొక్కకొంటేని నెఱిగి యుండ్రు
యెఱిగి యుండియు లోలోన, నెఱుగకుండ్రు
మాయ నాబడు చీకటికొ మఱుఁగుపడుచు
తనకుఁ దాఁ జెట్టి దిరిగెడు ధరణి యొకటి
క్రమత నుదయా స్తమయములు గాంచగల్గు
సూర్యచంద్రాద్రిహములు చూడ రెండు
ప్రకృతి యనుటకు సాక్ష్యంబుఁ బ్రబలపఱచు
కాంచు వల్ల దె భానుండు గగనమందు
కరుణ నెదఁజల్లునట్లు ప్రకాశ మిలను
నెటులఁ గరములఁ జావుచు నేగుచుండె
కాంచు చుండఁగ నే పోయె కనుల గప్పి
పోయి పోయెయ నినుఁ దెందో ప్రాద్దుపుచ్చె
నాల్గుబాలును, చీకట్లు నల్లడలను
నల్లకొనియంట జగమెల్ల నందె నుప్పి
నూరకుండెనె క్రమకృత నుదయాఁ దయ్యె.
రాత్రి యేరెంచినంత తారకలతీండు
తనకుఁ దా మించి పాలింప తహతహపడి
తనకు ధర్మంబు నెఱవేర్చి తప్పకొనెడు
ప్రకృతి యన్నిట నిట్లులే పరఁగు నెత్తుడు.

పరబ్రహ్మస్వేషణ

[ఎకవల్లి గంగాధర బుచ్చిరామశాస్త్రిగారు]

మ॥ పరమేశుంగన బర్హతైత్తి న బరవాజాదికావస్థలం
వరయజ్ఞాదుల దానసాంఖ్యముల నావంలేని లాభంబులే
దరయం విష్ణుదత్తండు నీహృదయపద్మాభిషితుం డెన్న వే
చూరుమావాయు నిరోధముం సలుపుచుం శోధించు
మా నెవ్వడికొ॥
ఉ॥ ఊయెలలోన ఓడ్డనిడి యూరచ నాదున లేడింబు నే
కూయుచు రొయుచూర్పునలె గోలను జేయక లోన
జూదుమీ
పాయకపూర్ణుడై హృదయపద్మమునం బహుభాసమానునికొ
గాయుము తన్మయుండవయి టక్కఱిమార్గము లన్ని
వీడుమా॥
మ॥ తననాభింగల కమృతస్థుకి తత్సామిష్యజేశాటవిం
ఘనపారభ్యము పర్య నాయువుల నాఘాఘోరించయిం
దానినికొ
గనలేమిం దిరగాడు నాచ్యుగమహం గాన్పించుచున్నాడ
హా॥
మనుజుం డాహ్లాదయస్థునికొ గనక సామాన్యానుసారి
కీర్తియకొ॥
మ॥ హృదయంబర్హతగర్హరంబునమను న్నే నేనటంచుం సదా
పవను న్నల్కెడుహాడు లేలపరబ్రహ్మంబుగా నెంచు మ
య్యదిగా రంజలు నాత్మరూపమున దాయంజేర్చగాచిత్రమా
పదముం జెందెమరోయుమా మనుగుమా బందించుమకొ
నాయువుకొ॥
శా॥ నానాదేశము రెన్నిగొమ్మరిన నానాతీర్థముల్ గుంకినకొ
నానాయజ్ఞము లాచరించినను నానానిమలకొసల్పినకొ
నానాదైవముల న్మఱించినను గానంజాల మాతర్థమునొ.
నా, నా, యంచుగణించనే మగుగానా యంబడొంబజూమి॥
ఉ॥ వేదచతుష్టయం బిరుపపెట్టెలు బీగము లారుశాస్త్రముల్
కావనరాదు లోయరల గన్గొన బీగము లామడంగముల్
ఛాదిభాగములైనవసద్గురు బోధయెయిండగావలెనొ
వాచనలేలయందలియపారపుత్ర్యముజూడగావలెకొ॥
న॥ మనసూపోయెడుమార్గముకొ తుదకుసామాన్యంబుగానెంచి తే
ఘనతైలాంధము కంటకావృతము దుర్గంధానలోపేతమునొ
గన నేకాకింబగాజనకొవలెను సుజ్ఞానంపు దీపంబుతో
జనగాబాధలుదీరు చీకటిని హస్తస్యస్తదిపంబుటొ॥
ఉ॥ బాగుగ దేహమందు ప్రతిభాగము పేరులు వేరెయిండగా
రాగముతోడ మొత్తమున రాముడు కృష్ణు డటన్నకైవడికొ
సాగప్రపంచజాలమున చుక్కిని పేరులు లక్ష లుండినకొ
వేగమె యీశుడంచదియ వేల్తుల జెప్పర భేదరాహితీకొ.
మ॥ నమకార్థంబును జూడ రోహసగుంబిన్నాణంబెగన్నట్టెడుకొ
చమకార్థంబున శుద్ధనిర్గుణ ప్రశస్తార్థంబె దోమంగదా
సమతంజూడుడు జీనకోటిసన నీర్వాచూయలంజూపుటొ
కృమమా నేయగరాదె యాచరణ సారాచార చిత్రంబులకొ
చ॥ పురుషుడు మాయనుంబ్రకృతిబాంధవవిద్యప్రధానమంచనకొ
వరలెను సృష్టియందు బుధవర్హుల బల్కుదురం తెధర్మమా
యరసిన మిధ్యయర్థమన నాటను మూలము ఛేదమయ్యెనే
స్మరణను జేతు తంతునకు సాలెపురుంగడి మూలమట్లుగా॥
శా॥ శ్రియేకాదశియన్న నిందియములాచిత్రంబుతోజేర్చు ము
ద్యాయ త్రంబున జీవుడీశ్వరపదధ్యానం బుపాసంబగుకొ
మాయాశీలురభోజనవృత్తము సంభాషించి తద్విన్నులై
జేయంబోయెదరేమి బోధయకటా చింతించ భర్తార్థమా॥

సారస్వత సంబోధిని

[శృంగారకవి సర్వారాయుడుగారు]

నవనాగరికతగన్న యిక్కాలమునగూడఁ బరికించినచో సాంప్రదానివిజృంభణము శరద్ధనాడంబరమునబోలి యంత స్ఫూర్తకూన్మయై కన్పట్టుచున్నది. ఎందరో చదువుచుండిరి. ఎన్ని యోగ్రంథములు వెలువడుచుండినవి. ఒక్కనికేని యొక్క ముక్కరాదు. ఒక్కదానియందేని నేర్వదగిన దొకముక్కలేదు. సొట్టకై ముక్కునఁజెట్టి కమ్మచుండిరి. ఇట్టి సొట్టకూటివిష్ట వంటపుఁటింటితిండినంటిడి గాఁజే ఎందఱో చచ్చులు. కొందఱో ప్రాజ్ఞులు. గలకరాఁడుండటం కంఠలాలె న్జ్వాలయంతఃః (బ్రాజ్ఞులు ప్రకాశింపకున్నారు. శాస్త్రములువారు చదువకరారు. చదివినవారు చెప్పిన వివరాలక. ఆయనకునులే యన్యభావము నుపన్యసించుఁడఁ జెవియొగ్గి విందును. ఎల్లభాషలయందల్లి భాష సంస్కృతము. దానిలో చేరివిషయములు లేనేలేవు అనే యెల్ల భాషలలోనికి మధ్యుఁడఁబడినవి.

భారతాభిగ్రంథములలో నుదాహరించిన నాయనాగ్నేయస్రాద్ధిప్రయోగజైఁచియు, విహునస్థానముం జూచి యపకేఁదించువనవారే నొప్పుచున్న జర్మనీసంగ్రామమునది నాయనాగ్నేయస్థానముననున్న నాయలకు గని విని యాశ్చర్యపడఁజొచ్చిరే! ఈ స్వభావానిరాచరణమున కంగ్రహభ్రమము తప్పక! ముఖ్యకారణ మనక తప్పదు. నిరాచరణమెకాదు నిరాచరణముం గలిగినది. "రాజానుభవోధర్మ" యని రాజానలంబనమైనభాష పరసీయ మనఁగాక! తనభూమినిధర్మముం దునా; "కలవిష్ట" లెన్నియైనను గలవిష్టకు సాటిరా" వన్న గుర్తులచెప్పని ప్రసన్నవాక్యము స్మర్యము. సారస్వతసముద్రము తిరిగివచ్చింది నల్లరేప ముప్పతిల్లును రాజరాజనరేంద్రుని కాలమునుండి క్రీశ్మణ్ణరాయలకాలముదనుక నీయంద్ర భాష యెంత యాదరింపఁబడిందో యెంత అభివృద్ధిఁ జెందినదో తత్త్వగ్రంథములవల్ల నెల్లరకుఁ దెల్లమే. ఇట్టిపట్టునఁ బూర్వ పూర్వము సంస్కరించుట సమంజసము. స్వరాజ్యాభిలాష పరి బలమన్న యిప్పుడు స్వభావాభినివేశము నవశ్యాపేక్షజీయమే. కాఁబట్టి భాషావిశేషము తత్త్వచారము మన్ననవానిని గుఱించి యింక నెచు నిందుక విచారితము.

అన్యోన్యాభిప్రాయభేదముభాష. భాష బహువిధము. అతనము, ఆంధ్రము, ఉరుదు, కన్నడము, మహారాష్ట్రము మున్నగునవి భాషలు. దేశమున కొకభాష. జాతి కొకభాష. ఉచ్చారణములక మీ భాష ఉచ్చారణమునకు శిష్టాగ్రము ప్రధానసాధనము. వాణిస్పృహరంగము జిహ్వగ్రము. స్వర సముచ్చయమే యుచ్చారణము. భాషకు మాతృప్రపంచమునకు సంబంధము. భాషలలో నాంధ్రము వ్యుత్పన్నమైనదని నన వారేకాదు, పాశ్చాత్యపండితులు నొప్పుకొన్న విషయమే దేశ భాషలగు దెలుగ లెస్స యని గాఁము ప్రమాల్పద తెల్పుచున్నది.

మానవజీవితము సుఖసంభావితము సభ్యులైన మైహికమె కాదు ఆసుష్మికమన సుఖసంపాదనమునకు బ్రధాన సాధనము. విద్యా సమమునకు నిదానము విద్యయన జ్ఞానము. జ్ఞానము లోకజ్ఞానము బ్రహ్మజ్ఞానముననిద్వివిధము. లోకజ్ఞానము స్వభావసంబంధము ఇది ప్రత్యక్షం గలదు ఇదే విజ్ఞానము. బ్రహ్మజ్ఞానము ప్రజ్ఞానము. ఇది వేదాంతసారము తత్త్వగ్రహ పతము. పూర్వపుణ్యమునజేసి గురిబోధనముననో శాస్త్రాభ్యాస ముననో యనుభవముననో యుపయింపగలదు. దీని కంతకువిద్యా విశేషమే మూలము

విశేషవంతులైన మానవులలో కొందఱు కవు లుండురు. విద్యా విశేషసంపన్నులు విద్యాంసులు విద్యావిశేషవిరచయి తలు కవులు కవులు విద్యాంసు లవుదురుగాని విద్యాంసులు కవులు కాజాలరు. కవిత స్వచలబద్ధము. విద్య యభ్యాస విధము. కవితా వనితావైస్వయమేవా గతావగాహనినా క్తి.

విశ్వవిశ్వంధరాపురోభివృద్ధికి గవులు మూలము. చారిత్ర జ్ఞానమునకు వీరే పునాది. ప్రపంచ పదార్థపరీక్షాసాధనము బట్టి సోదీకృతమైన భాష ప్రపంచమును వెలువరించి ప్రజా ప్రకృతికి మైకము కల్గించునానగా మహాకవులు. ప్రకృతి రసాస్వమును రసప్రవాహమును వెల్లిగొల్పువారేగదా కవి వరులు. మధురపల్లలలో మకరందము సత్యభాషములలోనమృతము, మధురగానములలో నానందము సేమాన్నవారు కవులు గాక మఱియెవరు! రవి గాననివో కవి గాండునేకదా యన్న మూక్తి సత్యము. కావ్యరసము పోసి కీర్తికాయము పోషించు వా రీకవి శేఖరులే. కవి చిత్రకాయనివలె బహువిధరసములతో

వివిధ పదార్థములను విచిత్రముగ జితించును. చిత్రకారు డొక నేత్రోత్సవమే కావించునుగాని కవి స్వావయమును ద్రవింప జేయును. ప్రాచీన గ్రంథములు చక్కగ పఠించి లోకానుభవ మును గ్రహించి నేర్వలవరించుని విశేషవిశేషమునం బరికించి వంశపరంపరాగతమైన ధారాళకవిత్వాభిరణితో గ్రంథ రాజములు సమకూర్చి రంజింపకవులకన్న జనోపకారు లేరును లేరు. కవులు లేకున్న జర్మియులే లేవు. కవులు యెనిమిది లేదు. వారే విశ్వవిశ్వసనీయులు వారే సారస్వకాలసంస్కర ణీయులు.

ప్రపంచము దెల్ల భాషలలోను గవిత్వముగలదు. అన్ని టిలో నాంధ్ర కవిత్వము బహు నియంతంబగును గణయతి బ్రాహ్మ సంస్కృతమైనట్లుబాడే. ఛందశ్శాస్త్రము. ఛందోబద్ధ మైన నాంధ్రమునందు సారస్వము లేక పోలేదు. భాషా స్థితికి లక్షణము వ్యాకరణము. కవితాసరికి లక్షణము ఛందము. ఛందో వ్యాకరణమునైన కవిత్వమైన రసమైనది. ఎంత రసమందముగ రచించినను మృదంగం గార్యము గర్భమునకు రాజాలదు. కావుననే పూర్వకాలమునకు పవనమృతమున కెక్కుట ప్రాముఖ్య మీయవసన. అంగుళికనే పవనకావ్య ముల హెచ్చుగా వెలువడఁ జూచుట. వానినే మెచ్చి రాజులు సామ్యులు సంగ్రహ రములు విచ్చుచు నచ్చుచు నిండువులు లక్షములు వైచ్చుచు వేదాంతము, జ్యోతిషము, యుద్ధము శిల్పము మున్నగు వేన్నో పద్య కావ్యములుగ నె యున్నవి. పద్యము గవ్యముకంటె గ్రహణ ధారణములకు సులభసాధన మను మన పూర్వల యశియము నిశ్చయముచు వాని కనుభవసాధకముగా! రసస్ఫురణమునట్టియే యలంకరణములను జట్టియే కవిలకు నిదపమాన గౌరవము వచ్చుటకుం గారణమైనది. సంస్కృతవిత్వమువలెనే యాంధ్ర కవిత్వమును వివిధాలంకారక భిము, మృదుమధురసాల వాలము, అలంకరణకాలిము చెలమనుండి జలమువలెనే కవి భాషమునండి రసము లూరుచుండును. కవిమానసోదైకమే కవిత్వము. ఇట్టి కవిత్వాస్వరూపము నానాటికి ప్రకృజొచ్చి నవి. పూర్వమువలె సమర్థులైన కవులుగాని యొకవేళ నట్టివా రున్ననో వారి నాదరించుప్రభువులుగాని లేకుండుటచేయిందు లకు పాతువు ఇప్పటివారు కొందఱు పూర్వకవిత్వమందలి సారస్వము గ్రహింపనేరక యింత క్రాధము గాగూడదు. సర్వజనగ్రాహ్యమగు వాడుక నాటలతో నుండవలె ననుబూడ దీనికి దొడైనది. ఇట్లే జరుగుచున్నది. అభ్యాసమున నలవడని దేది. మాధుర్యము జనునం జనునం ౨౦వతుడు కాగలడు. పండితుని మాత్రము పాదునినెల నీరసకవితను మెచ్చువాడు కాడు.

రాజ కీర్తనలములం జెప్పుచు పుష్ప గావ్యస్వరూప ము సమూహించుచు కవిత్వలెత్తియు. కావ్యమునకు రసము ప్రధానము. భాషానురూపము రసము. శృంగారాయులు రసములు. ఇయ్యటి కాలక్రయసమయములు. రసభాష సమైక్యమున గ ని హృదయము ప్రపంచజాలరు. అది కవికల్పనాచమత్కృతి లాను సుధీవైప్రవ్యములొగు గలదు. ఇందులక కవిత్వరసా యుగమునందు.

గీ యతి విటును కాక పావుటె ట్లన్నదీయ కాన్య శృంగర వర్ణనా కర్తవముని విటును యతి కాక పావుటే విను పదీయ కాన్య వైరాగ్య వర్ణనాకర్తవమున||
అని నిరూపింపబడినది. విశ్వేశ్వరాస్థానధనములను బట్టి పుట్టిన భావప్రసంగము రససాధకమై స్వావయ కుసారములు నుండి సాగిసారలి వారక శ్రోత్రములలద్యారమున మానవ శ్రోత్రములలో ప్రవహించునది కావ్యము. దాని చిన్నెలు వన్న లే లక్షణాలంకారములు. రత్నకరణములే నవలలు నాట కములు పద్యములు, గవ్యములు, కీర్తనలు, వారాహత్రకలును ఇత్యఖండమువాడ్కి బ్రతిపదర సా స్పదము కావ్యము. సంస్కృతాంధ్రరణములు కొన్ని. స్వకపోలకల్పితములు కొన్ని. నీతిదాయకములు కొన్ని. జ్ఞానతోధకములు కొన్ని. శృంగార రసపూరకములు కొన్ని. వైరాగ్యపాదకములు కొన్ని. నన్నుం ధిట్టరకుని కాలమునకు వెనుకటినుండియుం గవి త్వత్త్వము కావ్యస్థితియు నున్నట్లు స్పష్టము. కాలవ్యవస్థచే నవి జీర్ణములలో భిన్నములలో యుం యుండును. నీతి మానవున కావ్యసంపాద్యము. పిమ్మట వైరాగ్య జ్ఞాన సాధన సంపత్తి స్వయం లభ్యము. శృంగారము రసరాజము. శృంగారపదార్థమై ప్రజారంజకము శుద్ధ శృంగార మనభ్యము. తారాళ శాంకము, బిల్వజీయము హంసవింశతి శుకసప్తతి ప్రభృతులు మాత్రము శుద్ధశృంగార ప్రధానములు. మంచుకంటె చెడ్డ యెక్కువగ

కీర్తనాలవారి

వెల నీ|| 1-కి. అ. 6 వి. పి నవా 0-10-0

ఈ ద్రావకము వలన చెవిపోటు, చెవినుండి చీము కారుట, చెవిబిడ్డ మొదలగునవి వెంటనే నయమగును
కీర్తిక బొట్టున చెవిలో పోసిన బాధ వెంటనే తగ్గును.
అమృతాంజనము డిపో,
మదరాసు బొంబాయి

మానస మాకర్షించుట. 'మానవప్రకృతి కాఽట్టి శుద్ధశృంగార ములు పాఠకులను వికలపఱచి విషయ విలోలర గావించగలవు. కాన్ని నీతులు చందు లేకపోలేదు. ఈ శృంగారమే పెద్దన సారనాదులైన కవిప్రంగవుల నోళ్లం బడి యెంత మృదువుగ నెంత సరళముగ వర్ణనము కావెను.'

సత్కావ్యపదము మనోన్యాయములకు పుండు. 'సంతోష మునకు జంతానణి. తియ్యనీటికి జేసవలె బాంతుల నెరుచెక్కి జేయనేర కావ్యపదము. నూడులు రాయియట్లు పాఠకులం దుప్రగ్న కావ్యపదమని కావ్యపదము. వివిధవిషయము భూతిసంధాయకము కావ్యపదము.

మున్ను మన యార్థార్థమున వ్యావహారికభాష సంస్కృతము. నా నాటి కిది ప్రాకృతాద్యష్టవిధముల బ్రవర్తల్ల జొచ్చినది. లెనిమిది ధ్వనిదేశ్యమిత్రమమే యాంధ్రము. ఇయ్యార్ధభాషవల్లన రాజరాజనరేంద్రునికాలమున నన్నయ భట్టారక ప్రభృతి విప్రీల్యవి సార్వభౌముల కవితారస ధారల సంకుంఠి శ్రీకృష్ణదేవరాయలకాలమున నలసాని పెద్దనాది కవిప్రంగవుల కవిప్రవృత్తిదోహదంబున వేరు నాటి కాలక్రమమున కాభోపకాల్పై చల్లదొడగినది.

ఇట్టివి విదేశీయులు వ్యావహారికమున వచ్చుటచేత చేత ప్రాథమికముతోడనే భాషావైభవమును బలబఱచి జొచ్చినది న్యువహరకుగమమునై యన్యైకాభ్యాస మానశ్యకమే కాని యాంధ్రభాషను స్వభావవృద్ధులను మేలు పురులైనది. రాసురాసు పది యొకభాషయగు యనించినది. స్వభాషను ముటకుంచినది. కొండలు స్వభాష తెనుగే రానా యందురు. భాషయన్నది ట్టి నాటలు కావు. ప్రతిభాషకును శాస్త్రమున్నది. శాస్త్రము గుర్తానము. మాటలాడుటకు, న్యాయుటకును శాల వ్యత్యాసము కలదు మాటలతో గ్రామ్యముమయోగింతురగా. వాగ్విలలో గలక్షణభాష కావలె. ఈ నడుమ వాదప్రతివాదము లీ గ్రామ్య గ్రాంథిక భాషవిషయ కములేగా. ఈ సమైక్యత్రావ్య పదుగంటినది. గ్రాంథికము లేదనది. ఎంతో వివిధముల నున్నది నెను బురారాచారముల సాటిరానేరవు. పుట్టికీమట్టులకంటె గట్టిగలిగియున్న స్వభాష రాసిన యన్యభాష వచ్చుట కష్టము. ఆంధ్రులే యాంధ్రము నాదరింపవచ్చు ఎంత నన్యకేసుల తప్ప రాదరింతురు. స్వభాష వై హూను లెంత వ్యయపర్యాయముల కోర్చి పరిశ్రమించు చుండినో యెల్ల కెఱిగినవిషయమే. చరచారు స్వభాష వృద్ధి కావలె ననుచున్నాడు. అయ్యు నాచలలోమహామై క్రియలో లేదు. వలసెవచ్చును విచ్చలవిడి నన్యదేశ్యములు చొప్పించుకే. భాషాభివృద్ధి యని వారి యాశయము. ఆట్లు చేర్చుట భాషా సాంకర్యముకాని భాషాభివృద్ధి ఎచ్చటికి గావాలను వీరభాష ములు ప్రకృతివర్ణనములు చలన్యాయములు కే భాషాభివృద్ధికి మూలములు. మాత్రము శబ్దజాల విహారము. వాచిల్ల శబ్దవ్యయం బ్రయోగింప జాలరు. గ్రంథములు చదివించుట ప్రోత్సేదములు వాడించుట భాషాభివృద్ధి యనందను.

కొండలు కొన్నిటికి పుండులే లేనందుకు లేకపోలేదు. శ్రుతులు స్మృతులు పురాణములు ప్రబంధములు నాటకములు మున్నగు పూర్వపారస్వరమున శబ్దములు సంపూర్ణము. వైద్యము వేదాంతము జ్యోతిషము ప్రకృతులందు బారిభాషికపద ములకు గొరంప లేదు. ఇప్పటిచూరక శాస్త్రములందరిపదము లన్య డప్రస్తుతిమిది విడిగంటి ఎంతో కావలసినపదములు లేనటు యయ్యుక్తము.

ఎల్లభాషలకంటె ముఖ్యముగా సాంధ్ర భాషలో సంస్కృతమున కధిసంబంధమున్నది. ఆంధ్రమందలివృత్తులు సుంకారములు మున్నగునవి యన్నియు సంస్కృతానుసరణ ములే. ఆంధ్రభాష కేర్పవలెనన్న సంస్కృతము వచ్చి తీర వలె. లేకున్నచో సంస్కృతసంధులు సంస్కృతపదములతోడి ననువ్యయము సమకూడదు. భాషా ప్రవృత్తి యైన పిమ్మటనే వ్యాకరణోత్పత్తి యవుటచేటి వ్యాకరణాంశములు చాలవఱకు సంస్కృతానుకరణములే. అందుచేతగూడ సాంధ్రమునకు సంస్కృతప్రనేత మావశ్యకమయ్యెను. భాషాప్రపంచమునకు వ్యాకరణము ప్రాణము. వ్యాకరము సాధారణముగా నెల్లరకుం దు కెక్కునది కాదు. అయ్యది బోధపడినంగాని భాష నిర్దుష్టము కానేరదు. భాషనియమబద్ధము. తన్నిబంధన నుల్లంఘింప వలనుపడదు. అట్లొనర్చుటయే గ్రామ్య మనంబడు.

కాఽట్టి పరస్పర సంబంధములగు సంస్కృతాంధ్రములు రెండు సుతకమంబుగ నాదినండి నేర్వకతప్పదు. ఇట్టి భాషాప్రవిణులు గాని యిట్లు బోధింప సమర్థులు గారు. ఇది ముఖ్యముగా గమనింపవలసిన విషయము.

ఇత స్వభాషావృత్తును మూలచ్ఛేదము కాకుండ నిల్పుటకు మన విషయము చేయవలసిన దోహదములు కొన్ని యున్నవి. అయ్యది సమకూర్చినచో కాభోపకాళిల విస్తరిల్లి ఫలవంతము కావోడు. నాకుం దోచినవాని నీక్రింద బొందు పఱచుచున్నాడ.

భాషాసాంకర్యము దొలగించుట యుక్తమే. ముప్పా తిక ముప్పీస మన్నదేశ్యములు కలిపి మాటలాడుచుండిరి. తెనుగు మాట్లాడినట్లుండెను గాని యంతయు నింగ్లీషే. నూటికి బదిమాత్రము తెలుగుమాట లుండునేమో. ఇంగ్లీషు మాటలకు తెలుగుప్రత్యయములు చేర్చి వాడుదురు. ఇది మాట లతో బోలేదు. వ్రాతలలోనికిని దిగినది. విశేషించి గ్రంథ స్థములుం గావించ దొడగిరి. పూర్వము మనుచరిత్రాదులందు హిందీపదములు లేవా యందుకేమో. ఉన్నవి యరుదు. అవి యైన ననుకరణములు గావున బప్పనియ్యె. ఇప్పు డట్లు కావే. పదములలేక ప్రయోగించుచున్నారా? అభ్యాసశేషమున బడు చున్నవి. నమయమున కాంధ్రపదము స్ఫురింపక కొంత బుద్ధి పూర్వకముగ హూంభాషాప్రవీణత తెల్పుటకై కొంత యనవచ్చును. వీడియట్లుయినను మాటలలోను వ్రాతలలోను గూడ నన్యదేశ్యములు జొప్పింపక స్వదేశ్యములనే వాడు నట్లు చేయుట ముక్యము.

పుస్తకభాండాగారములు స్థాపించుట రెండు: "కోశ వాక పండిత" అనుట వివరిదికాదు. పుస్తకములు లేనిదే పూర్వచంద్రులు లెల్లు తెలియగలవు? ఎల్లకేకాదు పెద్దలకును సంస్కృతవంతులకు బూర్వకభాష కావలెనన్న గ్రంథములే కావ లయు. పుస్తకరాజములు ప్రపంచుగలవులు. మనయాద్య లాల్పించి యచ్చిన దీగ్రంథనమే. ఇదె ముఖ్యము పదార్థసంపా దనమునకు. ఇప్పటి పుస్తకభాండాగారము లన్ననో యేవ లలో యేసిన నాటకములో యేప్రహసనములో యేపత్రి కలో నిండియుండినవి గాని పురాతనపురాణములు, ప్రబంధ ములు, శాస్త్రములు, లక్షణములు, కలవికావు. కావున సాహిత్యమున కయ్యవి యాధారములు కాఽజావు చాడిపోడి మాటల గూర్చుటలో నిజమైన కవివృత్త్యము గాని చాడత్రాం శముగాని కచ్చట్టుగదా! విదేశీయులైన యభిప్రాయములు, జాతీయములు మన భాషాసంప్రదాయముల కనుమరింపవు. పూర్వపారస్వరముప్రమున కెన్నెన్ని నీతిరత్నములు ప్రజ్వలించుచున్నవి. ఎన్నెన్ని విజ్ఞానరంగములు తూఁగడుచు న్నివి. ఎన్నెన్ని రఘు లుచ్చించుచున్నవి.

వ్యాసములు వ్రాయించుట మాఁడు. వ్యాసరచనకు ఒహుగ్రందపర మావశ్యకము. పెక్కుపుస్తకములు పండిచి యందలి విషయములు గ్రహించి యేజే నొకదానిని గడించి నయ్యక్తిగముగ సమకూర్చియుగ సర్వజనుబోధముగ నమన్య యించి వ్రాసెనాఁడు వ్యాస మని పేరు.

ఇందలిభాగమే యుపన్యాసము. వ్రాతలలో జెప్ప నది వ్యాసము నోటిమాటలలో జెప్పుచది యుపన్యాసము. చూచి చదువుట నోటజెప్పుట యనుభేద మొక్కటికాని యది యిది యిందుమిందు సమానములే. అయినను వ్యాసమునకంటె సుపన్యాసమున కెక్కుడు ధారణాశక్తి యుండువలె సర్వవిష యములు వాగ్విధేయములుగా నున్నంగాని యుపన్యాసనిప నలనుపడదు. చెప్పగలచిన విషయములు విమలక వాని ననుస రించిన యేవాఖ్యానములు భుగ్భుగ్భు నుదాహరించుచు ౭ ర సమాప్తి నొందింపవలయు. విశేషఖాచంకరీయాము శ్రోత లకు వినుగుట్టతీచుచు, పెడత్రోవలు తొక్కినపుడు తీర్థ మునకు దీర్ఘము పరీసాదమునకు బ్రసాదమునై యడుకదు. శ్రోతల కానందజనకముం గాదు. తాజెప్పనది యేదో యొక నీతిని బోధించునదై యుండుటావ్వు. సలక్షణోపన్యాసము సభ నోలూడించును. వ్యాసోపన్యాసము లభ్యాసలభ్యములు. కొండజకు వాగ్ధోరణి యెక్కువ అంతశ్శక్తి తక్కువ. కొండలు తమ కెంత తెలిసినను నలుగురిలో జెప్ప జంతుదురు. ఈ సభాకంపము దీర్చుట గురుజనులకు ముఖ్యక ర్తవ్యము.

మఱియొక భాగము విమర్శనము. ఇదియుం బయి వానివంటిదే. పయవానికంటె వీనికి బూర్వపక్షసిద్ధాంతోప పత్తి విజ్ఞానము హెచ్చు. విమర్శనమునలన గుణాగుణనిరూపణ మేర్పడగలదు. కేవలదోషములనేగాని పుత్యేకగుణములనే గాని నిరూపించుట విమర్శనలక్షణము గాదు. గుణమున్న పట్ల మెచ్చి చూపి, దోషమున్నచోట్ల దిద్ది చెప్పినదే యచిత విమర్శనము. కొంద రొకపక్షమునూత్రమే యలంబించి యం దులకుందగు నుపపత్తులు కల్పించి ముఖిధాన మొనర్తురు. అట్టిది

సత్యమునకు నిలువఁజాలదు. నిష్పక్షపాతసమంచితమై సల క్షణమై ప్రతివాదినిగూడ మెప్పించునట్టి విమర్శనమే సత్య విమర్శనము. సత్యరూపప్రదర్శకమైన విమర్శనము పర మోపకారము. వాదప్రతివాద ప్రధానములు పరమార్థపరములు కానేరవు.

పకనీయగ్రంథములు నిర్ణయించుట నాలుగు. భారత భాగవత రామాయణాది పురాతన గ్రంథములలోని ధృవ, పృష్ఠాది, సల, కుశల, ఆంబీష పృథ్వితి పృశస్తనరత్నాలు గాక యేకుక్క యేనక్కపాశములో చదివించుటచే, నేచరి త్రాంశములు తెలియును? ఏభాషాపరిజ్ఞాన మలవడును? పూర్వగ్రంథములం దున్నంతసారము తెలుపాతివానిలో లేద నుట సర్వదూరము కానేరదు. సాహిత్యమునకు శిష్టపుస్తక ములు పునీయములు. నిస్సారపాఠములే కానిండు కంఠపాఠముచేయుటలేదు. వాగ్విధేయములా కావు. పరీక్షార్థము చుక్కునఁ బట్టి కక్కుటితక్కు నెక్కున కన్నట్లుదు. కంఠగత మైనదే విద్య యని యాశ్చర్యకీ. వచ్చినంతవఱకు త్కుట్టుముగా నుండఁదగు. భాషాజ్ఞానము తక్కువయ్యి కాదె యెందటో తెలుగువృత్తక్రమము మఱి తావత్తియ్యవలసినచో నైట్వము, వైట్వ ముంచవలసినచోట దావత్తును బెట్టి తలకిందు చేయు చున్నాడు. పాఠకులస్థితి యిది.

ఇదఁ బరీక్షకులో యించుచు చిట్టివారే. మఱి యిట్లు లేరనవారే.

పుస్తకనిర్ణేత లన్ననో సాహెబుగా రొకరు దొరగా రొకరు, అజనవాంఛిరు. అప్పు డాంధ్రముగతి యెట్లులుం డునో చెప్ప నక్కఱలేదు. కాఽట్టి పరీక్షలందు భాషాంతరీ కరణము భాషలో జేర్పరాదు. ఆంధ్రదేశమున కాంధ్రము వ్రాముఖ్య మీయఁజడవలసినది. పరీక్షకులు, పుస్తకనిర్ణేతలు పండితు లుండు టావశ్యకము. పాఠములు పురాణస్థములు కావలె.

పారితోషికము లిప్పించుట యెదు. శ్రీధాభక్షులతోడి విద్యాభ్యాసమునకుం బోత్సాహకము పారితోషికము. అల్లరి పిల్లవానికి డెల్లము పప్పు పెట్టి బడికి బంపువాడుక చూడనిది కాదు. పారితోషికకార్యము దివ్యసాధ్యము. అయినను దేశ తేమమునకై భాషాపోషణమునకై కొందలు సంఘముగ నేర్పడి కొంత దివ్యము చేర్చి చక్కగఁ జదివి యుత్తీర్ణులైన వారి కయ్యది చెచ్చించి, తేలివిలేటలుగల బాలరకు జీతము లిచ్చి చెప్పించి, తక్కువారి కుత్సాహపోత్సాహములు చూపవలయు. ఇదే దేశసేవ. దీనిచేత భాష కొంతగాక కొంత యైనం జక్కంబడక మానదు.

మన మాణమకులెగా ముందుముందు విశ్వకార్యభార నిర్వాహకులు; వారిని శ్రీధాభక్షులతో విద్యావృద్ధుల నొనర్చు భారము వనది. సాధ్యమైనంతవట్టు స్వస్థానస్థపాస్త్రములచే దోడ్పడి, శక్తివంచనలేక దొరలనమువారితో బోరాడి, స్వభాషం బోషించుట ప్రకృతకాలమున సాంధ్యిపూజనలకు ముఖ్యక ర్తవ్యము. పెద్ద లట్లు ప్రయత్నింతురుగాక! దైవము సాఫల్య మొనర్చు గాక!

భారతి

సచిత్రమాసపత్రిక

ప్రతిచంద్రమాసాదిని ప్రచురింపఁబడును

సచిత్రమాసపత్రిక ప్రతిసంచిక యందును 3,4 రింగులపటములు కలిగి ఇతర చిత్రపటములతో ప్రచురింప బడును. వాఙ్మయము, చిత్రకళలు, గానము, కథలు, నాటకములు మున్నగు అనేక విషయములతో ప్రతిమాసమునను 200 పుటలు కలిగియుండును.

మాదిరిపత్రిక గోరువారు అణాలు 0 10 0

ప్రాంతులు పంపిన పంపబడును. ఉచితముగ పంప జాలము. మాదిరిపత్రిక తెప్పించుకొన్న తర్వాత చందాదార్లుగ చేరినయెడల ఆ సొమ్ము మినహా యిండుకొని తక్కినసొమ్ముమూత్రము పంపవచ్చును.

సంవత్సర చందా	రూ	6	0	0
అర్ధసంవత్సరము	"	3	0	0
విడిపత్రిక	"	0	10	0

మేనేజరు, భారతి.
తపాలపెట్టె నెంబరు 212 మద్రాసు.

ఆంధ్ర సారస్వత మహాసభ

సప్తమసమావేశము, కొవ్వూరు

ఆంధ్రసారస్వత మహాసభయొక్క సప్తమసమావేశము, ఈ నెల 28, 29, 30 తేదీలయందు కొవ్వూరున శ్రీయుత కా. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి యధ్యక్షతన జయప్రదముగా జరిగెను. ఆ దినములలో శ్రీరామ సప్తసప్తాహము జరుగుచుండుటచే సప్తాహాధికారులు భోజనవసతి మొదలైన వానిని గావించిరి. శ్రీ అధ్యక్షులు 28 తేది ఉదయము 9 గంటలకు మెయిలుమీద దయచేసిరి. తత్పూర్వమే కొందరు ప్రతినిధులు దయచేసియుండిరి. సభ 8 గంటలకు ఆంగ్లగీర్వాణ విద్యాలయభవనములో జరిగెను. ముమారు 40 ప్రతినిధులు విచ్చేసియుండిరి. ప్రేక్షకులను గ్రామస్థులను కలిసి సభలో ముమారు 400 జనముండిరి. శ్రీ పంతులువాగు వచ్చినవెంటనే జయధ్వనులతో సభవారు వారికి స్వాగతమునొసగిరి. శ్రీయుత రత్నప్రగడ నూర్యనారాయణరావు పంతులుగారు రామసేవ కుడై, యాహ్వానసంఘాధ్యక్షుడైన శ్రీరామచంద్రమూర్తిగారి పక్షమున సభ్యులకు స్వాగతమునొసగిరి. తరువాత వారు ఆంధ్రసారస్వతాభివృద్ధికొరకు ప్రస్తుతము చేయవలసిన పనులనుగూర్చి యుపన్యసించిరి. తదుపరి శ్రీ అధ్యక్షులు తమ యధ్యక్షతాధిపత్యాసమున మృదువధురత్నైలో రచయించిన దానిని చదివిరి. నాటిసభ యంతటితో ముగిసెను. (రెండుపన్యాసములు నిదనరకే ప్రచురింపబడినవి)

మరునాడుదయముననే కార్యక్రమ మారంభమయ్యెను. ఇదిచరలో నత్తుమని వ్యాసములను (వాసిపవిన కొందరు మహా నీయులు రాకపోవుటచే కార్యక్రమములో కొంచెము మార్పు కావించవలసివచ్చెను. ఉదయమున వ్యాకరణవిశాసవియక చర్చ కొంత జరిగెను. అందువిషయమై శ్రీయుత కొట్రా శ్యామల కామశాస్త్రిగారు ఆంగ్లవ్యాకరణమునగుర్చి తాము వ్రాసినయుపన్యాసమును చదివిరి. విచ్చికివిషయమై యథా క్తి కృషిపల్లదుమని వాదనమొసంగిరి. శ్రీ సర్వోత్తమ రావుగారు వ్యాకరణరచనకొరకు ప్రామాణికులుగా కొనవలసిన గ్రంథకర్తలపట్టికను తయారుచేసి వారి గ్రంథములను లక్ష్యములుగా నుంచుకొనుట మంచిని చూపించిరి. శ్రీ మరుగంటి సీతారామయ్యగారు కాలమును ప్రధానముగా చేసి యిరువది యావత్తాబ్దమునకు పూర్వపుకవులను ప్రామాణికులుగా కొనుట సమంజసమని నుడిచిరి. శ్రీయుత జనమంచి సీతారామస్వామి గారు ప్రస్తుతమున్న వ్యాకరణములు చాలననియు నూతనముగా వ్రాయించుట యనవసరమనియు చెప్పిరి. శ్రీ కవుతా శ్రీరామశాస్త్రిగారు ఆంధ్రసారస్వత మింకను సర్వాంగ సుందరము కాకపోవుటచే ప్రస్తుత ఆంగ్లవ్యాకరణరచన య నావశ్యకమని నుడిచిరి. వీనికన్నిటికిని శ్రీయుతలు తల్లాప్రగడ నూర్యనారాయణరావుగారును, గా. హరిసర్వోత్తమరావు గారును ప్రత్యుత్తరముల నొసంగిరి.

సభ జరిగిన మాడుదినములలో మొదలమీద నీక్రింది యుపన్యాసములు జరిగెను. అంశము తేమనల్ల రాజగోపాలరావుగారు

1500 సంవత్సరములక్రిందటిసీసపద్యము

శ్రీపాద కామేశ్వరరావుగారు

నాటకము నెట్లు పరిపవలసినది.

పెండ్యాల వెంకటసుబ్రహ్మ్య శాస్త్రిగారు

సంస్కృతవిద్యాధి.

నడకుదుటి వీరాజుపంతులుగారు

నన్నెచోదుని కాలనిర్ణయము.

ఆంగ్లరత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు

ప్రస్తుతాంగ్ల సారస్వతాభివృద్ధి.

ఇంకను వ్యాసములనుపంపిన శ్రీయుత ఆదంట వెంకట రాయ సాంఖ్యాయనశర్మ మేడేపల్లి వెంకటసుబ్రహ్మ్యులు గార్లు మొదలగు పెద్దలు రాతేకపోవుటచే వారివ్యాసముల జనువులకు వీలు లేకపోయెను. ఈ క్రిందితీర్మానములు గావించబడెను.

తీర్మానము 1:—ఆంగ్లభాషాసేవకై తమయధాప్రాణములను సమర్పించిన శ్రీ శే|| కొమఱ్ఱాజు వెంకటలక్ష్మీరావు, కాన్యనిధి చెలికాని లచ్చారావు, పండిత నంగూరి సుబ్బారావు గార్ల యకాలమరణములన్ని నాంగ్లభాషాప్రపంచమునకు గలిగిన తీరనికొంతవలన వగదుడు ఈసభవారు వారికుటుంబములకు వారి సానుభూతిని తెలుపుచున్నారు.

ఉ:—అధ్యక్షులు.

తీర్మానము 2:—తెనుగునకిప్పుడున్న వ్యాకరణ మన మగ్రముగా నుండుటచే శ్రీ శేషులైన ప్రాచీనాధునిక కృతి కర్తల గ్రంథరాజములను నిర్వచించి వానిని లక్ష్యములుగా నుంచుకొని యాంగ్లభాషకు సమగ్ర మగు వ్యాకరణమును సిద్ధముచేయుటకు తగినచర్యను తీసికొనుటకు ఈసభవారి క్రింది వారి సుపసంఘముగా నియమించుచున్నారు.

త. నూర్యనారాయణరావుగారు (కార్యదర్శి), నడకుదుటి వీరాజుపంతులుగారు, కొట్రా శ్యామలకామశాస్త్రిగారు, గిడుగు రామమూర్తిపంతులుగారు, మానవల్లి రామకృష్ణకవిగారు.

ఉ:—గా. హరిసర్వోత్తమరావుగారు.

అ:—ప్రయాగ వెంకట్రామశాస్త్రిగారు.

తీర్మానము 3:—పురాతనాంగ్లభాషనము లనేకములు ప్రకటింపబడనగినవి యుండియు నేటిదనుక శాసనపరిశోధకాధికారులచే నవి వెల్లడింపబడక నిలిచిపోయినవి. అవి ప్రకటింపబడునని హాస్యచరిత్రకు మహాపకారము కలుగగలదు కావున వానిని సమగ్రముగా శీఘ్రకాలములో ప్రకటించుట యావశ్యకమని యాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఉ:—నడకుదుటి వీరాజుపంతులుగారు.

అ:—జనమంచి సీతారామస్వామిగారు.

తీర్మానము 4:—ఆంగ్లమునందు కవిసార్యశాసమును నగు తిక్కన సోమయాజిపేర నొకశిల్పస్థంభమును స్థాపింపవలయునని ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఉ:—కవుతా శ్రీరామశాస్త్రిగారు.

అ:—ప్రయాగ వెంకట్రామశాస్త్రిగారు.

తీర్మానము 5:—వాత్సీయనకామనాత్రములు సంస్కృతమున సుప్రసిద్ధమయినగ్రంథము. అట్టిగ్రంథమును పండితుల యుపయోగార్థము సుప్రసిద్ధములగు నాంగ్లగ్రంథములలోని యుచితభుటములను ఉదాహరించుచు ప్రకటించిండుటకు శ్రీయుత పంచాంగుల ఆదినారాయణశాస్త్రిగారిని ఈసభవారిభినందించుచు ఏతద్విషయమై అధికారులు చర్యను తీసికొనుట యాంగ్లవాద్యభివృద్ధికి భంగకరమని ఈ సభవారిభిప్రాయపడుచున్నారు.

ఉ:—మరుగంటి సీతారామయ్యగారు.

అ:—కాతా శ్రీరామశాస్త్రిగారు.

తీర్మానము 6:—ఆంగ్లభాషయందు వెలువడు గ్రంథములను విమర్శించి ఆవిమర్శనములను ప్రకటించుటగాను ఈ క్రిందిసంఘమువారిని నియమించుచున్నారు.

నడకుదుటి వీరాజుపంతులుగారు, ప్రయాగ వెంకట్రామశాస్త్రిగారు, గా. హరిసర్వోత్తమరావుగారు, మ. సీతారామయ్యగారు, బుగ్రా శేషగిరారావుగారు, గిడుగు సీతాపతిగారు.

తల్లావర్షుల శివశంకరశాస్త్రిగారు మంత్రిపగడ సాంబశివరావుగారువేమూరి విశ్వనాథ శర్మగారు పెండ్యాల-వెంకటసుబ్రహ్మ్య శాస్త్రిగారు తాళ్లపల్లి అనంత కృష్ణశర్మగారు పురాణం నూరిశాస్త్రిగారు మాడపాటి హనుమంతరావుగారు చిలుమూరి వీరభద్రారావుగారు చిలుమూరి నారాయణరావుగారు వేలూరి శివరామశాస్త్రిగారు దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు.

ఉ|| గా. హరిసర్వోత్తమరావుగారు

అ|| మ. సీతారామయ్యగారు

ఇంకను ఈసభ్యులను చేర్చుకొనుటకు ఈసంఘమునకు అధికారము కలదు.

తీర్మానము 7:—శ్రీ శేషులైన లక్ష్మీనారాయణగారి సంపాదకత్వమున నడచుచుండిన విజ్ఞానసర్వస్వమును సాగించుటకు ఆస్థానదేశాల ధర్మమై ఉన్నది. ఆకార్యమును తలధరించి నిర్వహించుటకు నిశ్చయించిన శ్రీ. కా. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారిని ఈసభవారు అభినందించుచు ఆస్థానదేశమునది పండితులైరును తమ తమచే నైసర్గహాయము వారికి గావించవలయునని ఈ సభవారు కోరుచున్నారు. సంపాదకత్వమున వారికి సలహాసంఘముగా నుపచరించుటకు సారస్వత మహాసభ పక్షమున ఈక్రింది సంఘమును నియమించుచున్నారు.

వేమూరి విశ్వనాథ శర్మగారు తల్లాప్రగడ నూర్యనారాయణరావుగారు విస్వా ఆప్పారావుగారు వేంకట వెంకటామశాస్త్రిగారు గా. హరిసర్వోత్తమరావుగారు.

ఉ|| మరుగంటి సీతారామయ్యగారు

అ|| నడకుదుటి వీరాజు పంతులుగారు

తీర్మానము 8:—రాజోవుసభకు ఈక్రింది సభ్యులతో స్థాయిసంఘము నేర్పరచుచున్నారు.

కా. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు (అధ్యక్షులు) మ. సీతారామయ్యగారు (కార్యదర్శి) గా. సర్వోత్తమరావుగారు నడకుదుటి వీరాజు పంతులుగారు జనమంచి

సీతారామస్వామిగారు పెండ్యాల వెంకట సుబ్రహ్మ్య శాస్త్రిగారు కొట్రాశ్యామలకామశాస్త్రిగారు తల్లాప్రగడ నూర్యనారాయణరావుగారు సన్నిధానము మూర్యనారాయణ శాస్త్రిగారు పర్యాగ వెంకటామశాస్త్రిగారు.

శ్రీపాద కామేశ్వరరావుగారు విస్వా ఆప్పారావుగారు తల్లావర్షుల శివశంకర శాస్త్రిగారు వేమనల్ల రాజగోపాలం గారు కాతా శ్రీరామశాస్త్రిగారు వేమూరి విశ్వనాథశాస్త్రి గారు మంత్రిపగడ సాంబశివరావుగారు భాగవతుల సుబ్బయ్యగారు అయ్యంకి వెంటిల రమాయ్యగారు అనిపెద్ది జగన్నాథశాస్త్రిగారు. శ్రీమతి బాలాత్రిపు శేషమ్మగారు, మాడపూడి చూడమ్మగారు.

కార్యసామము - కొవ్వూరు

ఉ. జ. సీతారామస్వామిగారు.

అ. గా. హరిసర్వోత్తమరావుగారు.

రాజోవు ఆంధ్రసారస్వత మహాసభను శ్రీయుత గా. హరిసర్వోత్తమరావుగారు మహావంది కావ్వనింపిరి. సభవారి యాహ్వానము నంగీకరించిరి.

సభాకార్యక్రమము ముగిసిన పిమ్మట శ్రీ అధ్యక్షులు శేమయంతోపన్యాసమును గావించిరి తనవందరము శ్రీయుత తల్లాప్రగడ నూర్యనారాయణరావుగారు శ్రీ అధ్యక్షులకును, ప్రతినిధులకును వందనముల నర్పించిరి. శ్రీయుత వీరాజుపంతులుగారు సమ్యాచపంఘమునకు నందనముల నర్పించిన పిమ్మట సభ ముగిసెను.

కొవ్వూరు } కు. సీతారామయ్య, 2.6.24 } కార్యదర్శి.

మోతీలాలు నెహ్రూగారికి యిండు

నిమ్న జూను 6:— భారతశాసనసభ్యుల లరు టి. సి. గోస్వామిగారు, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి గౌరవాగ్ధము నిన్నరాత్రి గొప్పవిందుజేసెను. భారతశాసనసభ సభ్యులును, స్టేటుకౌన్సిల సభ్యులును హాజరై. దాదాపు 80 మంది అతిథులు గలరు. మోతీలాలు నెహ్రూగారిని ప్రశంసించుచు, గోస్వామి, ఎ.కె. సి. కె.ఎ.రు, వి.జే. ప.కే.లు, రంగయ్యర, దీపనారాయణసింగు కె. ఆహమ్మదు, కా. రమ్మబ్రహ్మయ్య ముస్లిమేముంగు, సర్. మాణిక్య, సర్. సర్వాధికారిగా రుపన్యసించిరి. స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు నెహ్రూగారి యెకల తమ విశేయతను తిరిగి గృహపరిచిరి.

పక్షేలుగారు

పక్షేలుగా రుపన్యసించుచు, తాకెప్పుడు నెహ్రూ గారికి క్రింద పనిజేయుచుంటినియు, సభ్యులకు కొన్నివిషయము లందు స్వాతంత్ర్యము సగ బడినపుడు దాని సుపయోగించు కొనుమనే, విశేయతో కెట్లుండవలెనో ప్రవర్తించితినియు, నుకొనెను వైవాన్యమున కీదినమున భారతసభాకార్యక్రమముచే యుపహరముగా నొసగి పండిత నెహ్రూగారు బిల్లుసచర్యము బలపరచుచుండెననియు కాని ఈ సందర్భమున దాను ఆవిధేయతతో వెలగనల్లుగాని ఎంచినయెడల తమింపనలెననియు అందుకు చాల విచారించుచుంటినియు పక్షేలుగా రనిరి.

సర్. మా. దాదాభాయి

సర్. మాణిక్య దాదాభాయిగారు తాను జేరొక పక్షము వాడనైనప్పటికిని, మోతీలాలుగారికి గొప్ప పక్షమునకు నాయకత్వము చేసిండు సామర్థ్యముగలవని మొదటచుండియు నెందుచుంటినియు, భారతదేశములోని వివిధ రజకీయ పక్షములకు, అలంబించు చుద్దలంల నామ్రమే జేసెములుండెననియు అన్నిపక్షములకు సమాధానమునర్పి సాగించుటకు మోతీలాలుగారినింటి నాయకులపునరుచుయు చుకిరి.

మోతీలాలుగారు, ఉచితవీరిని ప్రశ్నలకు మొదలు, వేర్వేరుపక్షముల సన్నటికిని గల ఒక సందర్భమును గలచని నుడిచిరి.

గోస్వామిగారు పునన్యసించుచు, సర్. సర్వాధికారిగారు వర్ణించినట్లు, ప్రజలలో కెల్లా రాజగా పరిగణింపబడు మోతీలాలు నెహ్రూగారిని గౌరవిండులలో సహాయమొనర్చినందులకు సభ్యులకు కృతజ్ఞతను తెలిపెను. రాత్రి రెండుమూరలులకు అతిథులు తమ నివాసములకు వెళ్లిరి. (అ. ప్రె.)

వాతావరణాన్నితి సరిగాలేదు

తంతలు పడిపోయినవి

సందేశములు అలస్యముగా వచ్చుచున్నవి.

కాలికట్, జూను 6:— వాతావరణాన్నితి చెడుగా నుండుట వలన కాల్ కట్, చెన్నై, పురి, బొంబాయి కొచ్చిన్ తంతలున్నయు తెగిపోయినవి నిన్ననుమొన్నను అందువలన కాలికట్నుండి సందేశములు అలస్యముగ వచ్చినవి. మరాఠీ పూరుకు ఆంధ్ర న్యాయుని తీగలపై బడెను. అ|| ప్రె||

ఆంధ్రనటసాహిత్యనభలు-బందరు

ద్వితీయదినచర్య

(ద్వితీయ-తేజస్వి)

ఉదయమున 7 గంటలకు భక్తిప్రారంభంపంపినది. గొల్లపూడి శ్రీరామకృష్ణగారు వారు నాటకకళాత్మకమును గూర్చి వ్రాసిన వ్యాసమును చదివరి. వీరు శిక్షారు గవర్నమెంటు పాఠశాలలో ఆంధ్రపాఠశాలయలుగ నున్నారు. వీరి ఉపన్యాసమును సభ్యులు సానానాచిత్తులై వినియున్నారు. అభ్యుత్థులహింస శ్రీ వెంకటకృష్ణగారు సహితము శ్రీరామకృష్ణగారు విషయమును చాలావరకు చర్చించినారు, వారి అభిప్రాయములతో తా మేకీభరించుచున్నామనియు ప్రకటించి యుంకిరి. సారంగధరునిపై చిత్రాంగి చూపినవలపు రసాభాసముగనప్పటి వ్రాసినపుడు అచట రసాభాసపము తగదని మాత్రము శాస్త్రులుగారు చెప్పినారు. రసోత్పాదనకు ఆనాట మైన పరిస్థితులలో భంగమునాటిల్లి గనము చెడిపోయినపుడే రసాభాసవని నడువవలెగాని పల్లి తనయనకుండవలసిన వాత్సల్యముపోయి కామజ్వలమయిన జెట్టిమోహము రసభ్రమనకు చాలదూరమయినదని వెంకటకృష్ణగారు ప్రమాణముగా చెల విచ్చియుండిరి.

మన ఆంధ్రదేశమున సప్రసిద్ధులయిన కల్లూరినాగ రాజారావుగారు నాటకరంగమున గల లోటుపాట్లూ కష్టసుఖములను వివరించుచు నొకచిన్న వ్యాసమును చదివియుండిరి. ముఖ్యముగ ఆంధ్రదేశములోని నటలలో పరస్పరచైవ మ్యములు పోవలెననియు, నాటకమందా ప్రతిపాత్రయు ముఖ్యమే యనియు పర్యాయముగాని చెప్పిచెప్పినట్లుగాని లేనది పాత్రధారింపనటుల లేవనియు ప్రజలు ముఖ్యముగా రంగస్థలమును మార్చుటకు తోడ్పడవలెననియు చెప్పియుండిరి. ఉమ్రె అలీషావిగాయ మన ఆంధ్రదేశమున నిక్కిలి ప్రసిద్ధి జెందిన ఆంధ్రకవులు. సహజమృదీయలయినను ఆంధ్రభాషయందు నివసించునైన అభిమానముగలవారు. ఆనందమున వాగ్దారణిగలవారు. వీరు భూమిని రెండుగంటలకాలము వివిధవిషయముల గూర్చి ముచ్చటించియుండిరి. ఈ పురమున యీసభ జరుగుట గొప్పదార్శిక్యవిషయమని బుచ్చు పట్టాము వెంకటేశ్వరశాస్త్రిగారు నాటకవాద్యమును వాద్యమునకు ప్రధానముకాదు నాటకములో సాహిత్యము అంత్యమునున్నదని చెప్పి మాట విశ్వసనీయముకాదు. ఇంకొకటె కావ్యములె యెక్కువ ప్రశస్తములని చెప్పవచ్చును. కావ్యములు ఆత్మగలవి. దేవతలు సమస్తమనముచేసి అమృతమును పొందెనట్లు కావ్యమునండి రసమును దీయవచ్చును. అట్టి యనకాశము నాటకములోలేదు. నాటకములో భావము రసమునుండును. వైవిధ్యవహరలను సారసలోచనలను అనుపమమునుండి సారముదీసిన కాలి రసము బయలుదేరగలను. దీనిని ఎవరికివారు చదివి భావమును గ్రహించి ఆనందించవలసినదేగాని రాగముచేత గారి అభిరయముచేత గారి రసభావముగ ప్రసంగించి యిరలను రంజింపజేయటమ అనకాశములేదు. చాల ప్రాచీనకాలమునుండి అరబ్బిభాషలో నాటకములు గలవు. కాని అవి మామ్యములుగా యెంచబడుచుండెడివి. ఏలయన కావ్యములోకవి తనస్వరూపమును నిర్ధారణ చేసినట్లు నాటకములో చేయలేదనివారి ఉద్దేశము. నాటకములో మనిషియొకడు జేయువేషము మరియొకటియట్లు వల్ల అది పాపముగా నెంచబడుచున్నది. భురనులోకవి బ్రహ్మయని కవికి అత్యుత్తమస్థాన మీయబడినది. అట్టిఉత్తమ వీరము సలంకంచి తనకీర్తి స్వల్పవిషయములకు దుర్వినియోగ పరచుకొనవని వారి ఉద్దేశము. తేజ స్వరూపుడయిన వాల్మీకివంటి మహాకవి యుండవలెయో, ఏయగమువాడో యైన శ్రీరాముడు నేడు మనహృదయమున స్థిరవాసము నేర్పరుచుకొనగలిగియున్నవాడు. అట్టి మహాకీర్తిసంపన్నులయి బ్రహ్మాండమును పైతముచేతిలో నల్లపూసలై బెట్టుకొనగలిగి కవులు రాజుల నాశ్రయించుచు స్వల్పయాశలతో చేయిచాచుట వన దురదృష్టము తెలియజేయును. కవికీర్తి అదృష్టియమైనది. అవసమానము. నేడు తుదాభిమానము అభంగితి చెందినాడు. ఇప్పుడు రచింపబడు నాటకములు రసమె రచింపబడినదో వాద్యమున ఆంధ్రభాషయగుల గౌరవస్థానము కూర్చు వయ్యెడిది.

దేశము ఒకవంక మహావిషమకాలంలో బడి కొట్టుకొనుచుండ నాటకాన్ని విలాస విషయముల గూర్చి విచారించుట కిది యదనా? యని యడుగవచ్చును. కాని ఈపరిస్థితులకుమూలమయిన జాతీయోదేజములును, సంఘా

ధరణప్రములును నగునాటకముల వ్రాసి గాఢనిద్రావస్థలో నున్న దేశమును మేలుకొల్పుటకు వీలుగలదు. నెహ్రూయను, వాని వైద్యము నిరాశజెందినమనిపోవనన్న సమయములో నొకమహాకవి వచ్చివైద్యనుగ్యమున నిలుచుడి యొక శేఖోవి రాజమానమయిన జాతీయగీతమును మేఘగంధీరస్వరమున బాడి ఢీగొలును ఢీగొలునుగాజేసి దేశమును సంగ్రహించెను. కావున దేశోద్ధారకులగు నాటకముల నీకాలమునముఖ్యముగా వ్రాయవలసియున్నది. కేవలము పౌరాణికగాథలు ప్రయోజనములుకావున ఆధ్యాత్మికముగా నవి లాభప్రదములు కావచ్చును. కాని యీసమయము వేఱు. చారిత్రకనాటకము లని మహమ్మదీయులకు సంబంధించిన నాటకముల నిప్పుడు కొందరు వ్రాయమనలిడినారు. ఇవి పౌరంధ్రములు పదేండ్లు కావచ్చును. కాని యీనాటకములు చారిత్రకములుకావు. నిజములుగావు. వీనికి ఆధారమెచ్చటను గనుపించదు. ఇవి కేవలముకల్పములు. ఇట్టికల్పకథలన్ని తోడిదేశీయులయిన మహమ్మదీయులమనములకు నొప్పికలుగుచున్నప్పుడు వాని కేలవ్రాయవలెనో తెలియవచ్చును. ఈ కథలు నిజములయినచో మే మభ్యంతరపెట్టజాలము. కల్పితములగుటచేతనే ఆక్షేపించుట జేబున్ననా, గోమనారా, రామరాజునాటకము లట్టివియోజేబున్ననా మహావిద్వాంసురాలయి తననభిప్రాయం మిచే బ్రహ్మచర్యమున గ్రంథకాలక్షేపము జేయుచు జీవితముగడపినది. అట్టి నారీరత్నము శివాశీయోహ మోహవృత్తుల ప్రసరింపజేసినవటలు యేటివాడయ్యె? పరమతస్తుడయినను నొకమహావీరుని వరించుటలో తప్పేవియులేదు. కాని మహమ్మదీయుల నమానకరములుగ నెంచువిషయముల కల్పించి వ్రాయుకూడదని నా అభిప్రాయము. అని అలీషావిగాయ చెప్పినారు. వీరి తర్వాత భమిడిపాటి కామేశ్వరరావుగారు వారు రెండుసంవత్సరములనుండి కృషిచేసి సంగ్రహించిన నాటకవిషయమున గల సమస్తసామగ్రి నొక పుస్తకరూపమున వ్రాసియుండిరి. నా పుస్తకము ఇంకను అసంపూర్ణమన్నది. దానినుండి కొన్ని భాగములను చదివి దృష్టాంతిరూపముగ ఆరియు, పాడియు, అభినయించియు, చూపి సభ్యుల మనంబుల నాకర్షించిరి. వీరి ముఖ్యాభిప్రాయము నాటకములు వచనములో నుండవలెననియు. సంగీతము అనవసరమనియు నూచితముగుచున్నది. రాత్రి సభ పూర్తియగునప్పటికి వీరి ఉపన్యాసము పూర్తికాలేదు.

చైతన్య సమ్మె

ఐదిసిత్తు లేమియు మారకు డుట

సేలం, జూను 6:—పరిస్థితు లేమియును మారలేదు. సమ్మెదారులు నేడుదయము సమావేశమై, తమను వచ్చి తీసికొనిపోయి, వెనుకటిమాదిరిగ జీతములు ప్రాతిదేంటుఫండు గ్రాబ్యూయిటీలతో గూడ యిచ్చి వెనుకటి సర్వీసునుగూడ లెక్కలోనికి తెచ్చినగాని పనిలో జేరుటలేదని తీర్మానించుకొనిరి. ఎవరైన పనిలోనికి బోవునెడల వాని కట్టి అపాయము జేయకూడదని గూడ సమ్మెదారులు తీర్మానించిరి. అదటి ప్రభుత్వోద్యోగులకును, అసిస్టెంటు లోకోనూపరిం టెండెంటుకును జరిగిన సలభావణలో, నూపరిం టెండెంటుగారు లోకోవెడ్డుపనివారలను మరల పనిలోనికి దీసికొనవచ్చునని యుత్తరువీయుడైననియు, బొగ్గుపని సమ్మెకారులమాట లేదనియు, జిల్లా లోకోనూపరిం టెండెంటు క్రొత్తవారలను బుచ్చునని యుత్తరువీరి. (అ|| ప్రె||)

సూరకు ముగిసిపోలిటి ఆసహ్య వాదులపై కేసు

40 వేలకు ఖర్చుతో వడ్డోయిచ్చుటకు తీర్పుజెప్పట అనామ్యదాబాదు, జూను 6:—సూరకు ముగిసిపోలిటి సంఘమువారు ముగిసిపోలిటిజబ్బును దుర్వినియోగపరచినందులకు 81 మంది అసహాయవాదసభ్యులపై భారతపరిపత్రి 107000 రూపాయలకు చెచ్చిన వావాలో తీర్పుజెప్పబడెను. ఆమొత్తమును జాతీయవిద్యుత్ గ్రాంటునిచ్చుటచేత 40 వేలు ఖర్చులతో నూటికి 6 చొప్పున నీయవలసినదిగ జడ్జి డిక్రీచేసెను. బోర్డుకురవలసిన మిగిలిన 67వేలును ఖర్చులతో గూడ జాబ్బివేసిరి. (అ|| ప్రె||)

వ. తా వ ర ణ స్థితి

1924 సం. జూన్ నెల 7-వ తేదీ శనివారము

జిల్లా ముఖ్య పరములు	జూన్ 24 గంటలలో అమ్మకం గిరి	జూన్ 24 గంటలలో అమ్మకం గిరి	జూన్ 24 గంటలలో అమ్మకం గిరి	జూన్ 24 గంటలలో అమ్మకం గిరి	జూన్ 24 గంటలలో అమ్మకం గిరి
గోపాలపురం	91.7	84.2	...	0	44.56
విశాఖపట్టణము	92.0	84.6	...	0	37.09
కాకినాడ	95.0	88.4	...	0.18	89.09
మచిలీపట్టణము	107.1	84.2	...	0	41.59
కర్నూలు	108.0	85.4	...	0	26.01
బళ్లారి	102.8	75.7	0.18	0.38	20.51
కడప	109.6	84.8	...	0.04	81.28
కెల్లూరు	111.4	67.2	...	0.02	87.98
మద్రాసు	105.9	83.9	...	0	50.74
కడపూరు	103.1	81.4	...	0	52.94
సీలము	98.9	72.8	0.54	0.75	89.80
కోయంబత్తూరు	88.5	71.0	0.08	2.75	22.29
తిరుచనాపల్లి	102.1	77.8	...	0	88.18
కాగపట్టణము	98.4	81.4	...	0	54.98
మధుర	100.2	75.7	0.65	0.77	88.58
పాంబల్	98.8	81.8	...	0	87.00
తిరునల్వేలి	0.15	28.34
తిరువేండ్రము	81.1	75.1	0.05	9.05	64.51
కొచ్చిన్	83.3	72.9	2.89	17.21	114.51
కాకినాట	83.8	78.9	0.81	12.52	117.16
మంగళూరు	88.9	78.4	1.11	6.98	125.58
బెంగళూరు	92.9	88.0	...	1.16	85.37
మోకార	76.0	62.8	0.05	8.25	125.46
కొడైకనల్	66.8	56.8	...	1.89	62.18

సర్కారులు:—ఆకాశములో ఒకమోస్తరుగా మబ్బులున్నవి. బందరులో పగటివేడిమి 7.5 డిగ్రీలు యెక్కువ. రాత్రివేడిమి 2.3 డిగ్రీలనుండి 4.2 డిగ్రీలవరకు హెచ్చు.

దక్కన్:—బళ్లారిలో 0.18 అంగుళముల వర్షము. ఆకాశము నిర్మలముగా నున్నదని చెప్పవచ్చును. ఆర్ధ్రత తక్కువ. పగటివేడిమి 6.3 డిగ్రీలనుండి 8.8 డిగ్రీలవరకు హెచ్చు. రాత్రివేడిమి కర్నూలులో 7.7 డిగ్రీలు యెక్కువ. కడపలో 8 డిగ్రీలు యెక్కువ.

కర్నాటకము:—మొత్తముమీద ఆకాశములో కొంచెము మబ్బులుగా నున్నవి. ఆర్ధ్రత బహుశక్కువ. పగటివేడిమి కెల్లూరులో 9.1 డిగ్రీలు ఎక్కువ. చెన్నపురిలో 6.7 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కడపూరులో 4.4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి కెల్లూరులో 5.2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

విశేషమార్పు లేమియు లేదు.
ఎన్. ఆర్. సామ్రాజ్య, చిత్రావరణాశ్రమము.

దేవలపు మెంటు మర్రి

లిరిగి యేర్పాటుచేయబడిన కార్యక్రమము ఉదకమండలము జూను 6:—నేడు లిరిగి యేర్పాటు చేయబడిన కార్యక్రమము ప్రకారము దేవలపు మెంటు మర్రి టి. యస్. శివజ్ఞానంపిల్లగారు జూను 20 తేదీన ఉదకమండలమునుండి బయలుదేరుదురు. కోయంబత్తూరు, మద్రాసు, సామల్ కోటనుమాచి 29 తేదీకి తిరుచంచూరు వత్తురు. అచ్చు 2 దినములుండి, లిరిగి జూలై మొదటి తేదీకి కోయంబత్తూరు వెళ్లుదురు. అచ్చటినుండి మరు నాడు బయలుదేరి మొట్టమొదటయం వత్తురు. అచ్చట పవర్ డ్రెస్సు ప్రేషను మాచుటకు కొంతసేపు ఆగుదురు. కోయంబత్తూరు వ్యవసాయ కళాశాలలోనికి విద్యార్థులను తీసుకొనుట కోయంబత్తూరులో 20, 21 తేదీలలో జరుగును. చెన్నపురిలో 23, 24 తేదీల జరుగును. చావర్లలో టలో 25, 26 తేదీలలో జరుగును. (అ. ప్రె.)

వైకంఠాగ్రహమేల ముగియలేదు?

గాంధీ గారకు పడుటవలనా?

శ్రీశ్రీ, జూను 6:—శ్రీధానందస్వామి, మద్రాసు, బొంబాయి, బెంగాలు రాష్ట్రములందు పర్యటనము చేసి క్రిందటిరాత్రి తిరిగి వచ్చిరి. వైకంఠాగ్రహ హామను గూర్చి ప్రశ్నింపగా గాంధీ గారకు పడుటవలన నున్న యెడల ఆయుధ్యము మిప్పటికి ముగిసియుండెడిదేయని ఆయన చెప్పెను. ఉపవాసమువలన మంచితలము గల్గెనదే. కాని గాంధీగారు వారి నుపవాసము మావలసినదిగ నుర్రువుజేసెను. దానితో వైకంఠాగ్రహము భగ్నమయ్యెను. కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠ పోవును. కొంతకాలమువరకును ప్రచారకు లుండజాలరు. సత్యాగ్రహము విజయము గాంచునెడల అస్పృశ్యతై ప్రారంభించిన యుద్ధము విజయము గాంచుటగాదు. అందులకు ప్రజలకు సేవవలసిన దెంతయోగలదు. అస్పృశ్యతా సమస్యయు యితర వర్తమాలకు మార్పుటయు సాంఘికముగాక ఆర్థిక విషయమై యున్నది.

ఆఖిల భారత అస్పృశ్య మహాసభను జరుపవలెనని స్వామిజీ యుద్దేశము. ఆయన త్వరలోనే వివరముగ నొక ప్రకటనము జేసెదరు. (అ|| ప్రె||)

పోలీసులపై దుష్కృత్యారోపణము

కొచ్చి, జూను 6:—నిన్న ఉత్తరప్రదేశ్ పోలీసులు కాపాలాయున్నచోట పోలీసు రక్షకభటులు వాలంటీరలను, నాలుగిడతల వచ్చిన వారిని పైబడి దూషించి, గ్రుద్దిరి యారోపించుటచేసి, రక్షకభటులను హెడ్ కాప్స్ లు తొలగించుటచేత నిషేధించబడిన ప్రదేశమునందు ప్రవేశించితిమనియు దానిపై దూషణ తాదనములు జరిగెనని వాలంటీరలు జెప్పచున్నారు.

ప్రజాబలము

అస్పృశ్యతావాసరమున యీఉద్ధమమునెడ సానుభూతి చెల్లుచు తిరువాంకూరు ప్రభుత్వమువారిని నిషేధమును తొలగింపవలసినదిగ కోరుచు బహిరంగసభలు జరుగునని నివేదికలు వచ్చుచున్నవి.

అకాలీలసర్గమనము

అకాలీలు వైకంఠుండి రేపు (1 వ రేడి) బయలుదేరి పోయెదరు. వారు తిరునందపురము, నాగర్కొయిలు, కన్యాకుమారి, తిరునల్వేలి, రామేశ్వరము, మధుర జూనుకొని మద్రాసు చేరెదరు.

కాంటిస్టెంట్ నిర్మాణము

రామసాధక్ గారు వచ్చినప్పటి నుండియు కాంటిస్టెంట్ నిర్మాణము బలమునందును శిక్షణమునందును అభివృద్ధి జెందెను. ఇప్పుడు ప్రతిరోజును నాలుగజతల పంపబడుచున్నవి స్వామి గోవిందక్ గాజీకంచెలో తన క్రీడాసాయా దేవాశ్రమమునకు కాళిగ వైకములో కాంటిస్టెంట్ల కొకవైద్యశాలను స్థాపించుట కేర్పాటుజేసిరి.

చరియెక్కువై 4 రుదుమందుటచేతను పర్వములెక్కువగుటచేతను కాంటిస్టెంట్ల ఉపయోగమునకై కంబండ్లను బహుకరింపవలసినదిగ కమిటీవారు గోరుచున్నారు. (అ|| ప్రె||)

అకాలీలువై కంఠుండి వెడలుట

కొచ్చి, జూను 7:—అకాలీ మహాత్మాను వైకమునుండి బయలుదేరి అలెప్పైకు వెడలిరి. తిరువాన్కూరు నందంతుటకు వీటికి ఘనముగ స్వాగత మొసరుటకు ఏర్పాటు లొనర్చబడెను. అకాలీలు మే 20 రేడిన ధర్మ ప్రము సేర్పరచి ఇంతవరకు మొత్తము 20 వేలమందికి భోజన మొసగిరి. అకాలీ పార్టీవారి నాయకులకు సర్దారు లాలాసింగుగారిని వర్ధించి ప్రశ్నింపగా మొట్టమొత్తము సత్యాగ్రహము ముగియునరైనను ధర్మప్రమునందుటకు తాముదైశించితి మనియుకాని గాంధీను హామ్యుడు సత్యాగ్రహము స్వీకృతిపై నాధారపడి యుండవలెనని గోరుటచే శి. గం. ప్ర సంఘమువారును రహను తిరిగి రావలసినదిగా గోరిరి మిడిసెను.

ఆర్యసమాజముల అసమ్మతి

హోషియార్పూసందు ఆర్యసమాజమువారు అసమ్మతి శుభలకు సామాన్య మానవస్వత్వముల నొసగు నిరాకరంబులలో వైకములోని అగ్రస్థములవారి చర్యను ఖండించుచు తీర్మానముల నొసర్చిరి. ప్రభుత్వమువా క్షిణాచర్య వందలకొలది లుగ నుండవలెననియు లేనిచో మీయవల కందరికిని కొడుకై ఎదురుకొల్పు. నొసగవలెనని గోరుచు తీర్మానించిరి.

వలంబులకు, పర్వమునుండి రక్షించునామలకుగాను గాగులకు గులగా వాపనో కేయవిన గూడల నొసగిరి.

అ|| ప్రె||

ఓడ్డయరు-నాయకు కేసుతీర్పు

లాహోరులో కలవరము

అచటి కత్తికాభిప్రాయములు

లాహోరు, జూను 6:—ఓడ్డయరు నాయకుకేసు తీర్పు వలన నేడు లాహోరులో భారతీయులయందు ముఖ్యముగ విద్యావంతులలో గొప్పకలవరము బయలుదేరెను. వారు కొందరి తీర్పుపై బహుళకోరవిమర్శలను గావించిరి. ఇంగ్లీషు, దేశభాషల భారత పత్రికలు జడ్జిగారి తీర్పును తీవ్రముగ ఖండించుచు ప్రతికూల విమర్శల నెక్కువగా గావించెను.

జాతీయవాద దినపత్రిక యగు "త్రైబ్యూను" ప్రధానాధ్యక్షమునం దిట్లు వ్రాయుచున్నది. "భారతదేశములో నెవరు గాని, యాకేసు విచారణనంతకు బాగుగ గమనించుచున్న వారెవరుగాని యిట్టి ఫలితము గలుగునని యనుకొనలేదని జెప్పజాలరు. జడ్జిగారి కేసులో పెదవి మెదలించినప్పటినుండియును యిట్టిఫలితమే జరుగునని అందరును తలంచుచుండిరి. జడ్జిగారు విచారణనంతకు నైనపిదప తగినట్లే ముగించిరి. ఇయ్యది సత్ మైకేలు ఓడ్డయరు గారిని పూర్తిగ గప్పిపుచ్చుటయేగాక కోర్టుకు రానట్టియు, సాక్షిగ క్రాసుపరీక్షకు తీసికొనిరానట్టి డయరుసేనానిని కప్పిపుచ్చుటగూడ వగుచున్నది. జడ్జిగారు చేసినపని తన కున్న న్యాయాధికారిత్యమును దుర్వినియోగ పరచుకొనుటగ నున్నదని చెప్పవలయును. జడ్జిగారు కేసులో చెప్పిన తీర్పు పక్షపాతముగను రాజకీయముగ నున్నదని జెప్పకున్న మాధర్మమును మేము నిర్వర్తించిన వారము కాబాలము. జడ్జిగారి కేసులో జెప్పిన తీర్పువలన తన దేశముగూర్చియు సామ్రాజ్యముగూర్చి యేజడ్జిగారి కేసియుండని మహాపచారమును తెలియకుండజేసినవా డయ్యెను."

"మస్లిం బొంబులకు"

మహమ్మదీయ విశ్వాసపత్రికయగు మస్లింబొంబులకు యిట్లు వ్రాయుచున్నది: ఈకేసు విచారణ నంతకు బాగుగ తగచుచుచుండిన వారు జస్టిసు మెకార్డి యీతీర్పువలన బ్రతిభు న్యాయగౌరవము నెక్కువజేయలేదని సులభముగ చెలిసికొనగలరు. బ్రతిభు న్యాయాధికారి స్వజాతిపక్షపాతము వలన మొగిలినందుయే సత్ మైకేలు డయరు సేనానిగార్లు 1919 లో జరిగిన అల్లరులపుడు ఇండియాలో బ్రతిభు రాజ్య సంరక్షకులని అంగీరించినటు లుండెను వాకా అల్లరులసంవర్షమున చేసినపని యేదైనను దైర్ఘ్యముతో రాజనీతిజ్ఞతతో జేసినదిగ పొగడవలెనని ఆయనభావము. ప్రతిపూలాభిప్రాయమును చెప్పిన ప్రతి సాక్షియును జస్టిసు మెకార్డిగారిచే తీవ్రముగ క్రాసు పరీక్ష జేయబడెను. అనేకసారులు యీ జడ్జి ఫీర్మాదిరేపు నకీలుగ వచ్చెను. అట్టెను, జడ్జిగారి, జ్యూరరులుగాని యిష్టమువచ్చినతీర్పు జెప్పకుండ ఆవగల సర్ మైకేలుగారి ఆజ్ఞేపణకు బలముగలకేసు యేలేకపోయెను. జస్టిసు మెకార్డిగారి అభిప్రాయముప్రకారము సర్ మైకేలు ఓడ్డయరుగారు యేమియును చెలియని మహాపాపావనితల నంతయు కప్పిపుచ్చుకొనవచ్చునని ఆయన ప్రభుత్వాధికారిగ నున్నపుడు మానవకార్యమునకు భంగముగ జేసినవరంతయును యీ దేశములోని బ్రతిభు రాజ్యమునకు జేసిన మహాపచారమును జూడి ఆయన భగవంతునియెదుటను మానవునియెదుటను నిందింపబడుచు యుండును."

'సివిలు, మిలిటరీగెజెటు' నేడు విమర్శింపలేదు.

(అ. ప్రె.)

ఓడ్డయరు తరపున చేయబడిన తీర్పుయెడల

బొంబాయివారిభావము

బొంబాయి, జూను 7:—ఓడ్డయరు నాయకుకేసులో సర్ మైకేలు ఓడ్డయరు తరపున చెప్పబడిన తీర్పునకు చారము బొంబాయిలో తెలియగానే ప్రజలకు కోపమును నిరాశయు జనించెను. అసహాయవారును దీనివిషయమై అశ్రద్ధ వహించినను, మిశ్రవాదులు, నిరాశను, బ్రతిభు న్యాయము కలుగజేయలేకపోయినను భావమును వెల్లడింతురు. ఆంగ్లోయిండియనుపత్రిక కొంతవరకు యీవిషయమును వ్యాఖ్యానము చేయలేదు. ప్రాంతపత్రికలు ఏక గ్రీవముగా న్యాయము పెడచాచిని బరిచినవి చెప్పుచున్నవి. దేశభాషాపత్రికలు అతీర్పులో గానినైవమ్యము లున్నవనియు, ఆంగ్లేయులపై యింగ్లాండులో తీర్పుతీర్పునకుని యాశించుచు నిరర్థకమనియు చెప్పుచున్నవి.

దావావిచారణ ప్రారంభమునుండియును మార్చులు అధికారులయొడ మెకార్డి పక్షపాతము వహించెననియు హైదరాబాద్ జేతలయొడ భిన్నాభిప్రాయము యుండెననియు ఆంధ్రుల న నిత్యుక్ష పాత బుద్ధితో తీర్పు చెప్పబడెననియు బొంబాయి కాని కిలు పత్రిక చెప్పుచున్నది.

తిలకు చిరోలు కేసును తిలకించుచున్న భారతీయులందరికిని అంతకంటె యెక్కువ జరుగ జోవుట లేదని యిదివరకే తెలియునని "వాయిసుఆఫ్ ఇండియా" పత్రిక చెప్పుచున్నది. (అ|| ప్రె||)

రీకమిషను నూచనలు

శివస్వామి అయ్యగారి తీర్మానము

రంగస్వామి అయ్యగారి నవరణలు

సిద్ధా జూను 6:—ఎ. రంగస్వామి అయ్యగారు, రీకమిషను నూచనలను గురించి సర్ శివస్వామి అయ్యగారి తీర్మానమున కీ క్రిందితీర్మానములను సవరణలరూపమున నొసగెను.

"రీకమిషను నివేదికను ఈసభవారు బాగుగ పరీక్షించి, జర్మించుటకు సంపూర్ణముగ నవకాశముగలిగిన తరువాతతమ యభిప్రాయములనుసభాయుతులను రాజప్రతినిధి యొక్కయు భారత కార్యదర్శియొక్క పంగీకారార్థము పంపువరకును రీకమిషను వారి శిఫార్సులలో జేసిన ఆచరణలో పెట్టవలసిన ఈసభవారు దృఢముగగోరుచున్నారనియు దేశము యొక్క రాజకీయ ఆర్థిక స్థితి కు కు వ ముఖ్యముగ నీ విషయమును నిశ్చయించుటయందు దేశమునకు తనియభిప్రాయమును చెల్లుపుట కొనగవలసిన న్యాయముగ హక్కు నొసగుటవలన ప్రభుత్వముగారి కెక్కువ ఇ బ్బంది గాని సర్వ సులభానికి కష్టములుగాని గలుగవని. ఈ సభ వారెంచుచున్నారనియు భారత కార్యదర్శికి చెల్లుపవలెనని రాజప్రతినిధిని ఈసభవారు గోరుచున్నారు. మే 20 రేడి ఆంధ్రుకెగ్గి కామన్సుభయందొసగిన వాదనమునకు వర్తించని కొన్ని నూచనలను వెంటనే ఆచరణలో పెట్టుటకు భారతకార్యదర్శియుద్యేషించినందులకు సభవారు సవనయముగ తమగాఢ మునసబ్బుతిని చెల్లుపుచున్నారు. ఈ సభవారు పెట్టెంబరు నెలలో సమావేశమై నూచనలను పూర్తిగాచర్చించి, ఆమెడించువరకు భారతకార్యదర్శి ఎట్టిసూక్ష్మములను పథకులను ఆమెడించి ఆచరణలో పెట్టరాదని ఈసభవారు రెంచుచున్నారు. ఇట్టిపరిధితులందు, జూను 5 రేడిన దేశీయాంగ సభ్యుడు ప్రభుత్వమువారు రత్నవసరములుగా నెంచి చర్య దీసికొనుటకుద్యేషించిరి నూచనలసందర్భమున భారతకాసనసభవారు, భారతకార్యదర్శి కీక్రింది నూచనలను అందజేయవలెనని రాజప్రతినిధిని గోరుచున్నారు.

(ఎ) రాష్ట్రములందు ప్రజాయ రక్షాఖలయందేగాక, ప్రభుత్వాయ రక్షాఖలయందుగూడ, అఖిలభారతాఖలకు ఇంగ్లాండు నందు రిహ్మాటు మెంటును మానివేయవలెనని ఈ సభవారెంచుచున్నారు. 1919 సంవత్సరపు సం పూర్ణతణిల కాసనమునందు భారతప్రభుత్వమువారు కార్యదర్శియు అంగీకరించిన ఉద్యోగముల భారతీయులరకు మొనర్చు విధానమును ఆచరణలో పెట్టుటకు ఇది ముందు ముఖ్యవశ్యకము.

(బి) ఎక్లీసియాస్టికలు, రాజకీయ, కష్ట ముఖ్యములలో రీకమిషనువారు గావించిన నూచనలపై భారతకార్యదర్శి చర్య తీసికొనరాదని ఈసభవారు నమ్ముచున్నారు. భారతకాసన సభవారి యభిప్రాయములు చెల్లుపబడువరకు తాత్కాలికముగ మాత్రమే ఏర్పాటుల నొనర్చవలయును. (సి) ఆసియాఖండం తరవాసులను సుపీరియరు సివిలుసర్వీసుధ్యోగులకు ఆంగ్లదేశమున ప్రయాణము బత్తలనొసగుట అన్యాయమనియు, ప్రజల అభిప్రాయమును వ్యక్తీకరించు అస్సెంబ్లీవారి యభిప్రాయములకు వ్యతిరేకముగ నీవిషయమున భారతకార్యదర్శి తనయధికారము నుపయోగించుట అన్యాయమనియు ఈసభవారు దృఢముగ దలచుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

రంగూను జూను 7:—వాతావరణస్థితి బాగుగాలేకపోవుటవలన పోర్చుగీసు వైమానికులు నేటియావరమున బ్యాంకాకుకు బయలుదేరలేక పోయిరి. రేపు బాగుగానున్నయెడల బయలుదేరుటకు ప్రయత్నింతురు. అ|| ప్రె||

ఓ డ్య య రు గా రు నె గు ట

శంకర నాయరుగారు 500 పానులు పరిహారము నియవలెను

న్యాయమూర్తి యభిప్రాయము

వాది పక్షమున తీర్పు జెప్పట

లండన్, జూన్ 5:—12 గురు జ్యూరీలో 11 గురు వాదికి అనుకూలముగను ఓడ్యయరుగారు ప్రతికూలముగను తమ యభిప్రాయమును తెలియజేసిరి.

ఖర్చులతో సహా 500 పానులు ఇవ్వవలెనని తీర్పు జెప్పిరి.

తమలో తమకు ఏకాభిప్రాయము కుదరలేదనియు, కుదరదనియు జ్యూరులంతరపున వారి నాయకుడు న్యాయమూర్తికి తెలియజేసెను.

జ్యూరులలో అధికసంఖ్యాకులయభిప్రాయము సంగీకరించెదవని న్యాయవాది తెలియజేసెను. 12 ఏండ్లవరకు జ్యూరులు మరల పనిజేయ నక్కరలేదు.

న్యాయమూర్తి తీర్పు

హంటరు విచారాసంఘమువారి ఎదుట డ్రెయరు సేనాని ఇచ్చినవాట్యాలనుబట్టి డ్రెయరు సేనానివర్య సమర్థనీయముగాదని ఓడ్యయగారు సాక్ష్యము నిచ్చిరిని హెచ్చరికగా తెలుపుచున్నారు. కాని సైనికసభవారి యెదుట డ్రెయరు సేనాని జెప్పిన సంగతులు హంటరుసంఘమువారి ఎదుటోచక పోవవచ్చును. అట్లా అంతటనున్న యూరపియనుల నందరిని నాశనము జేయుటకు ప్రజలు కృతనిశ్చయులై గట్టిస్వాటలును జేసికొనిరనియు ఈయద్యమమునంతను పంజాబులోగూడ వ్యాపింపజేయువలెని రనియు తనకు నమ్మకము గలిగెనని డ్రెయరుగారు జెప్పినసంగతులలో తెలియజేసిరి. డ్రెయరు సేనానికి అవసానకాలము సమీపించుచున్నది. అందుచే సైనికసభవారి యెదుట ఆయన తెలియజేసిన యుద్ధక్షమలను సంగ్రహముగ తెలుపుట న్యాయమని మకార్డి గారనిరి. సైనికసభవారి ఎదుట డ్రెయరు సేనాని ఇట్లు నుడిచెను. 'నాఎదుట తిరుగ బాటొనర్చిన సైన్యములుండెను. ఆమాకను అదంతకపోయి యుంటినేని ఈమాకంతయు చెలరేగి యూరపియను ప్రజలందరిని నాశముజేసియుండెడివారు. ప్రభుత్వము నంతకు ధిక్కరించి లక్ష్యము చేయుచుండెడివారు.'

న్యాయమూర్తి మకార్డి గారు మరియు ఇట్లు జెప్పిరి:— డ్రెయరు సేనాని సైన్యమునంతను ఈమాక నాశముజేసి రనుకొనెదము.

అట్లగుచో దానివలన ఘోరఫలితములు వాటిల్లెడివి. రా రాక్షసకృత్యముగనా కాదాయని ఆలోచించునపుడు జ్యూరీలు ఈసంగతిని ఆలోచింపవలెను. గొప్ప అపాయములను దప్పించుటకు దాడుల చికిత్సను జేయుట వసరమని జ్యూరులు మరచిపోరాదు. నాయభిప్రాయము మట్టుకు సాక్ష్యమునంతను ఒట్టి విచారింబిజాడ డ్రెయరు సేనాని ఆట్టి అపాయకరముగ పరిస్థితులందు సరిగానే ప్రక్రమముగనే ప్రవర్తించినాడనియు, ఇండియామంత్రి ఆతనిని అన్యాయముగ తప్పుగ దండించెననియు తోచుచున్నది. నాయభిప్రాయముతో జ్యూరీలు ఏకీభవింపక పోవచ్చును. డ్రెయరు సేనాని రాక్షసకృత్యము కొనర్చి రంటిరేని దానికి వాదిని ఉత్తరవాదిగ జేయవలెను. ప్రతివాది జెప్పినది న్యాయమనుసంగతిని ఆలోచించుటకు ముందు ప్రతివాది తరపున జెప్పిన సాక్ష్యమును పురుషరాదు. గుజ్రా వాలాలో విమానములకు గూర్చి ప్రతివాది యభిప్రాయము నిజమైనచో ఇండ్లను దోల జెట్టుటకును, హత్యలను గావించుటకు తయారైవచ్చిన జన సమాహారమును, అందులో ఒక్కపిల్లయున్నను, కాల్యుటకు లులేకుండపోవును. జ్యూరీలు పాక్షికయభిప్రాయములను జెట్టుకొనక, సందేహపూరితులుగాక, విశాలదృష్టితో పంజాబు ప్రత్యేకపరిస్థితులను, కష్టములను జ్ఞాపక ముంచుకొని విషయమును నిశ్చయింపవలెనని మకార్డి గారు జెప్పిరి.

ఆంగ్లేయపత్రికాభిప్రాయములు

లండన్, జూన్ 5:—అమృతసరవిషయములను మరల పక్షభేట్టుట విచారకరమున ఉదయపు పత్రికలు వాకొనుచున్నయవి.

మకార్డిగారితీర్పునకు మార్పింగపాప్టుపత్రిక చాల సంతోషించుచున్నది.

త్రైమ్యుపత్రిక ఓడ్యయరుగారిని నుతించుచు ఆయన ఓషిక, న్యాయప్రవర్తనము ధైర్యము పూర్తి ఋజువైన వనుచున్నది. ఈవిచారణలో హంటరుసంఘమువారికి కళంకము గలిగినది. డేహత్వము గోపినాథమాగారిని దాసుపక్షమువారు అభినందించి అవమానకరముగ బాధ్యతను గడించిరి. నిన్నటి దినము జెప్పబడినతీర్పు బ్రిటిషుప్రజలు భారతదేశమును గాపాడుటకు కంఠము దాల్చిరిని ప్రకటించుచున్నదనెను.

లిబరలుపత్రికలు మకార్డి గారిని అక్షేపించుచు ఈతీర్పు నమువలన ఇండియాలో ప్రతిపూలభావములు గలుగవచ్చునని భయపడుచున్నవి.

సర్. ఆర్. కిట్లెంగుగారి మాటలకి పెండ్లియట.

ఇండియనుసర్వీసుఉద్యోగులు

లీకమిషనునివేదికము

న జేయబడిన సిఫార్సులను ప్రభుత్వమువారు రవలంబించి రాతేక అవలంబింపవలెచిరాయని కామస్పసభలో ఆత్మేర్పాటు జేచిరి. డేవిసుగారు అడిగిరి. ఈ సిఫార్సులనుగూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయమేదీయో తెలియకుండ ఏమియు జెప్పకాల మని రిచర్డ్సుగారు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి.

రయిల్వే సమై

లండన్, జూన్ 5:—రాత్రివేళ రయిల్వేయకాము దారులు సమ్మెగట్టుట ప్రారంభమయెను. దీనివలన చాలరైళ్లు (ట్రాబులునర్చును) ఆగిపోయెను.

నేడు నగరములో పనివాండ్లు ఆలస్యముగ వచ్చిరి. భూగర్భరైలు సంఘమువారు రైళ్లు అన్నియట్లు నడుచుచున్నవనిరి. దూరప్రయాణికుల ఘోరార్థము అనవసరముగ రైళ్ళను ఆపివేయవలసి వచ్చె ననిరి.

నేటియందయము 'లాటుగ్రోడ్' పవరహావన్ స్టేషనులో నూటికి 40 మంది పనిచేయుచుండిరి. గ్రేటువెస్టర్ల రైల్వేలో దుకాణదారులే సమ్మెలో జేరిరి.

గృహనిర్మాణవట్టుము

లండన్, జూన్ 5:—గృహనిర్మాణనిమిత్తము సరకులను గొనుటలో విస్తారముగ ఖర్చుజెట్టుకుండుటకై కామస్పసభలో బిట్టిగారొక చట్టమును ప్రవేశపెట్టిరి. కావలసినంతసామగ్రిని సప్లయచేయుటకుగూడ ఏర్పాటులనుచేయుటకు ఇందులో నూచింపబడెను. మొదటిసారి ప్రవేశపెట్టబడెను. ఇది ప్రభుత్వ చట్టమునకు సహకారిగనుండును.

వైమానికప్రమాదము-నలుగురు దనిపోవుట

లండన్, జూన్ 5:—రెండువిమానములు డీకొని అంటుకొనెను. లోపలనున్న నలుగురు చనిపోయిరి.

జపాను

యూనైటెడ్ స్టేట్సు నిషేధము

జపానీయుల ఆక్షేపణ

టోక్యో జూన్ 5:—అమెరికావారు జపానును నిషేధించుచు అమలులో జెట్టిన వలసచట్టము జపానీయులను బాధించుకుండ శక్తివంతులైక చేయవలసిన పనినంతను జేయవలెనని జపానీయులు సమావేశమై తీర్మానింపకొనిరి.

చీనా ప్రభుత్వము సోవియటును గుర్తించుట

చీనా సోవియటును గుర్తించునందుకు మాస్కో ప్రభుత్వము వారెంతయు ఉప్పొంగుచున్నారు. ఇప్పుడు మధ్యధరా సముద్రము మారి పసిఫికుసముద్రము ప్రాపంచిక రాజకీయ ఆర్థికప్రాముఖ్యమును వహించుటచే చీనావారు సోవియటును గుర్తించుట చాలముఖ్యమని చివరకా గారనుచున్నారు. ప్రాచ్యులకు ముక్తిని గలుగజేయుటకు సోవియటులు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఈ ప్రయత్నములు భంగముగాకుండ చీనాతో రాయబారములను ఈసముద్రముగూర్చి అతిరహస్యముగ జరుపవలెను. ప్రాచ్యులు ప్రబోధమును గాంచిరి. సామ్రాజ్యకాంక్షచే భారతపాలకులు భారతీయులను బాధపెట్టుచున్నారు. భారతీయులు నిరోధమును జూపుచున్నారు. ఇది క్రమముగ నభివృద్ధి గాంచుచున్నది. ఇకముందు చీనా రషియా కలిసి ఒకరితో నొకరు సహకారముగ పనిచేయవలెను. ఒకరికొకరు పూర్తిగ సహాయము చేసినానవలెనని చివరకా గారనిరి.

జపాను నౌకావిమానము బ్రబలగుట

టోక్యో, జూన్ 5:—జపాను నౌకావిమానము ప్రేక్షానది. అందులో 5 గురు చనిపోయిరి.

భారత సెనికోద్యోగులు

కుటుంబభృతి ఆలోచనలోనుండుట:—లండన్, ఇండియాలో సైన్యములో పనిచేయుచున్న ఉద్యోగులకు, వైవాహికలకు, భార్యలతోనున్నవారికి ఖర్చుఎక్కువగానవారికి కుటుంబభృతి నియవలెనని కామస్పసభలో రాల్ ఫోసర్ గారడిగిరి. ఈవిషయమై ఆలోచించుచున్నారమని రిచర్డ్సుగారు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి.

ఐరిషు సరిహద్దు తగాదా

లండన్ జూన్ 5:—దక్షిణఆఫ్రికా ప్రభుత్వమువారి సంపూర్ణాంగీకారముతో న్యాయమూర్తి ఎ. ఎఫ్. ఎస్. తాతంగారిని ఐరిషు సరిహద్దువిచారాసంఘమునకు అధ్యక్షునిగ నియమించితిమనియు ఇంగ్లండుకు వచ్చేవారము బయలుదేరుననియు కామస్పసభలో రాంకీ హగ్గోనాల్లాగారు ప్రకటించిరి. భారత సంస్కరణల సందర్భమున గల్గిన కష్టములు మున్నగువానిని నూచించిరి.

మసోలు సభ

మరుల గూడుట

కాస్టాంటినోపిలు జూన్ 5:—నేటి మధ్యాహ్నము మసోలు సభను మరల పెరిచేగారు గావించిరి.

సింగపూరు నౌకాశయము

నిమిత్తము సమకూర్చిన సరుకులను విక్రయింప గూడదనుట

కన్యశ్రేణిపల ఆక్షేపణ

లండన్ జూన్ 6:—ఉదయం 10.45, ఇదివరలో సింగపూరు నౌకాశయమును ప్రస్తుత మాపు జేసితిమని మగ్డొనాల్లాగారు ప్రకటించిరి. ఇప్పుడు దానినిమిత్తము చేర్చిన సామానును విక్రయింప జూపుటచే కన్యశ్రేణిపులు చాల కలవరపడిరి. పార్లమెంటుసభ మరల సమావేశము కాగానే ఈవిషయమై కర్లక్ ప్రభువుగారు ప్రస్తావించెదరు. ఇట్లు ఈసింగపూరు నౌకాశయమునకు తెచ్చిన సామాను సమ్మివేయుట పొరబాటుగాదా యని రాంకీ మగ్డొనాల్లాగారి నడిగెదరు.

మసోలు సభ

భగ్నమగుట

కాస్టాంటినోపిలు, జూన్ 16:—మసోలుసభ భగ్నమైనది. బ్రిటిషువారు జెప్పినట్లు మసోలు తగవును జాతిసమితివారికి తెలియజేయుటకు టుంపులు నిరాకరించిరి. ఇంకొక మధ్యవర్తిసంఘము నేర్పాటు చేయుటకు రాయబారముల నిమిత్తము వ్యవధిని గోరిరి.

చరణయందును కౌములం మను భారతీయులు వివేకమును, నిదానమును జూపుటవసరము

సర్ బెజ్జమిన్ రాబర్ట్స్ గారి హెచ్చరిక
లండన్, జూన్ 4:— ఉదయం 1-5. విచారణ సవయము
ఏమి అనుకొన్నను తరతరములనుండి బ్రటిషువారు శ్రమ
కాంతిని పొందిన దానివలన అరాచకము, హల్లీ,
మమలకు అప్పగించుటకు ఒకనిని మనుగూడ అంగీకరించను
కో కొందరు అతివాదులు ప్రవేశపెట్టు కథాంతలను నివే
కులభారతీయులు చాలానందించిరి రింజెనరనియ్యచున్నా
ర. భారతీయుల ఆశయములకు తోడ్పడుచున్న సర్ క్యాం
:కోడ్స్, వాట్సన్ స్మిత్తు మన్నగువారు ఈకష్టములన్ని
ం పోయి సుస్వభావముగల భారతీయులు సహకారముతో
నిజేసెదరనుచున్నారు. మనుషటి బ్రటిషువారి నిరాదరణ,
అయిష్టముతోయి వారికి స్వప్రమును రావడియ విజ్ఞాన మేర్పగు
నున్నది.

సర్ బెజ్జమిన్ రాబర్ట్స్ గారు
భారతీయులు చాల బుద్ధిమంతులని తెలియజేసెను.
సకు ఈవిషయమై నిరాశలేదనిరి. భారతీయులు జాతీయ
నిబోధమును గాంచిరి. ఆట్టివారిని కలిగి కొని ఆయభిప్ర
యములను చెలిసికొనుటవసరము. భారతదేశ విధానము మరల
ఏర్పాటు జేయుటకు డిల్లీభలో పరిశేయమున్న అసభికార
అంగ్లేయుల దారి ననుసరించుటల ఇండియాలో తమ ప్రతిని
ధులుగ నున్నవారిని ఇంగ్లాండు వాణిజ్యసంఘము ప్రోత్సహిం
చి ఉత్తరువు జేయవలెను.

జెలుపలనుండి ఎవరైన దండెత్తి వచ్చినను, దేశములో
కాంతి పాడైనను, లక్షలకొలది ప్రజల ఐక్యతనును భంగము
గలిగినను, భారతీయుల ఆచర్యప్రాయగ ను సంగతులు బ్రిటి
షువారికి నచ్చునని బ్రిటిషు నాయకులతో తెప్పరలెను. నేడు
ఇండియాలో ఇట్టి పరిస్థితులు లేకపోలేదు. సోవియటు రషి
యా ఇట్టి పరిస్థితి లన్నిటికి కనులూర జూచుటచే
ఇంతకట్టిగ జెప్పవలసివచ్చెను.. ఇట్టిభావములకు తావిచ్చితి
మేని అచిరకాలములోనే విచ్చన్నము గలుగుటకు ఆభ్యంతర
ముండదు భారతీయులు తాము చేయు కార్యములందును,
ఆలోచనలందును నిదానముతోడను, ఓరిమితోడను ప్రవ
ర్తించుటవసరము. రాజ్యాంగమార్పులను చేయుట కష్టము.
ఆట్టితరీ భారతీయులు నిదానముతో పనివర్తించవలెను.
(సిలోను మైయు)

బ్రిటను ఉక్కువర్తకము

భారతనిర్బంధఫలితములు

లండన్, జూన్ 5:— ఇండియా టారిఫు బోర్డువారి
ఏర్పాటుచే ఇండియాకు దిగుమతి జేయబడు మెత్తటి ఉక్కు
సామాను 2500000 పౌనుల విలువగల సరకు 1927 మార్చి అగు
గరికి తగ్గిపోవును. దీని ననుసరించి పనిలేనివారి కుపాధిని గలుగ
జేయుటకు వేసిన మదింపును సవరణ జేయుటకు కార్యకమంత్రి
తూనుకొనునా యని కామన్సుస్థలలో సార్లండుగారడుగ గ్రేటు
బ్రిటనులో పనిలేనివారి కుపాధిని గలుగజేయుటకు ఈటారిఫు
బోర్డువారి ఏర్పాటులను నమ్మి జేయుట జేమముగాదని టాం
మగారనిరి.

భారతీయ ప్రభుత్వము

పాండియలు, పథానామాత్య కవని

నిరాశించుట

స్వారిసు, జూన్ 5:— పాండియలుగారు: పథానా
మాత్యములు నిరాశించెరి

భారతీయ ప్రభుత్వము

భారతీయ ప్రభుత్వము మిల్లము 7 జేండ్లు ప్రా
అయినగాని నివేదిక రాశిసామా నీయముల ననుబట్టి పాం
యలుగా ప్రధానమంత్రి పదవి నాగి కొనెనని. అత్యాధి
మన ఇంగ్లండ్ కీయకతలతో విల్లండుగా రావోలెను
చున్నారు.

భారతీయ ప్రభుత్వము

రాయబారము లెందుకు చెడిపోయెను?

లండన్, జూన్ 5:— బోఫా హాఫ్ సంగ్రామమునకు
జర్మనుల బాధ్యతనుగూర్చి వెర్నెయిల్సు ఒడంబడికలో జేర్చ
బడిన 282 వ నూత్రమును రద్దుచేయవలెనని మిత్రమండలిని కో
రుటకు మార్క్స్ గారు నిరాకరించిరి. అందుచే జాతీయవాదు
లతో రాయబారము చెడినని తెలియుచున్నది. రివిస్టాగలో
తామే అధిక సంఖ్యాకులుగ నుంటిమి గాన మంత్రివర్గమున
జేర్చుకొనవలెనని జాతీయవాదనాయకుడు రివిస్టాగలో జేప్పె
ను. యుద్ధమునకు జర్మనులు ఉత్తరవాదులు గారని మార్క్స్
గారెంతయు పూర్తిగ అంగీకరించిరిగాని ఈ విషయమును
గూర్చి ఇప్పుడు తలపెట్టుటకు సమయము గాదనియు ముందు
చారిత్రకారులు నిశ్చయించెద రనిరి. జాతీయవాదులు విదేశాంగ
విధానమును మార్చుకున్న సహకారముతో పనిజేసెదనని మార్క్స్
గారు తెలియజేసిరి. కాని జాతీయవాదులు తమసమ్యక్తిని
తెలుపలేదు. జాతీయవాదులు నిపుణులనికేదీకమును అంగీకరిం
చిరేని వారియందు బైబు అండరికిని అపనమ్మకము బయలుపడు
ను. అపనమ్మకము ఒకమారు గల్గెనా మరల పోదు. అందుచే
వారు నిరాకరించవలె ననుచున్నారట.

భారతదేశములో ఏకప మెక్కడంటే?

లండన్, జూన్ 8:— రాత్రి 1.15 వెంట్రీ ప్రదర్శనమున
భారతీయులు తమకు లభించిన అవకాశమును కొంతవరకు పో
గొట్టుకొనిరని మాంచెస్టరు గార్డియన్ పత్రికలో ఆంగ్లే ఇండి
యాను ఒకరు వ్రాసెను.

కనడా ఆస్ట్రేలియానుగూర్చి తెలిసినంత విస్తారముగ
వెంట్రీ ప్రదర్శనము భారతదేశమునకు అంతప్రాముఖ్యమున జూ
పుటలేదు. ఆకనడామందిరములందున్న సొంపు ఆస్ట్రేలియా
వైభవము భారతరంగమున ఏమియు కనిపించవు. తుదకు కేంద్ర
ప్రతిసంఘములోగూడ ఒకభారతీయుడు గూడ గాంధీటోపి
తో ప్రతిని వడుకుటలేదు.

ఈప్రదర్శనము నంతను జూచిన ప్రేక్షకుడు భారతీ
యులు ఇంకను పరిశ్రమలకంటె చేతిపనులయందు ఎక్కువగర్వ
పడుచున్నారని తలంచును. ఇనుపదారులు విద్యావిషయములు
తగినంత ప్రాతినిధ్యమును ఒడయలేదు. భారతదేశ విద్యావిధాన
మును తెలియజేయుటకు ప్రయత్నించిరి. కాని అది చాల అస్సం
పూర్తిగనుండెను. రైల్వే ప్రదర్శనములో జీవకళ లేదు. ప్రేక్ష
కులు ఆకాశంకలై కలవరపడిపోవుచున్నారు. కొంచెము ఊహా
శక్తిభావనాశక్తి యున్నచో భారతదేశముయొక్క ప్రతిభను
ప్రతిబింబింపజేసి దానిపోవువానికి భారతదేశ విశ్వర్యమును
తెలియజేయు శక్తిలేక పోయెను. (సిలోను మైయు)

ఆలివియరు ప్రభువు లేఖ

నత్యమూర్తిగారు

విటర్బన్ ప్రభువునూచన

లండన్:— కామన్సుస్థలలో విటర్బన్ ప్రభువు ఆలివి
యరు ప్రభువు నత్యమూర్తిగారికి వ్రాసిన లేఖను గూర్చియు భా
రతదేశ సంస్కరణ విచారణసంఘమువారు చేయవలసిన పనిని
గూర్చియు ప్రస్తావించుచు టెంగాలురాష్ట్రకాంగ్రెసుసభవారు
డేగారిని జంకినందులకు గోసీనామగారి కేశాభినాసమును
కొనినందును జేసిన తీర్మానమును గూర్చి ప్రస్తావించు ఇ
ముందు ఇంకి మూర్తి వ యభిప్రాయములను భారతీయు
లకు తెలియజేయు 2 జులైదిధివార గారి ఇంకి మూర్తి
భువ్యమువారాగారి పంపె వరు గా క య ని రి
తామయములు జ న దా లు గా ని రి. స్వరాజ్యవా
దులతో ఆలివి య రు ప్రభువు మరల విలంబ
నాకు ఉత్తరప్రభువులను వ్రాయుచు దునిరి. 1919
మొదలుకు భిన్నముగ ప్రభుత్వమును పునరించునని ఢిల్లీ
య కౌన్సిలించవలెనని. పెరాజగజితీర్మానమువలన యా
సెనానులను ప్రభుత్వ కిసరాయులలకు భారతీయులను జంపు
యకు మరింత పోత్సాహముగలుగనూనా ఇట్టితీర్మానములు జ
గలుగడ ఏర్పాటుజేయుటకు ఇంకి మూర్తి ప్రభుత్వమువారు గారి
సూచిజ ప్రభుత్వమువారు గాని నిశ్చయించెదరా యదియు
అడిగిరి భారతదేశమునకు ఎంతవరకు సాధ్యమో అంతవరకు
స్వపరిపాలనము నీయవలెనని కర్మ లు వి లి య ం గు

గా రు గో రి రి. అ మ్మ త స రు లో జ రి
గిన ఘోరముగ దౌర్జన్యమునే ఆంగ్ల న్యాయమూర్తిగారు సమ
ర్థించినపుడు విటర్బన్ గారు సిరాజగంజితీర్మానమును ప్రవేశ
పెట్టుట తప్పనిని రసించిరి.
భారత జాతీయమహాసభ ముఖ్యముగ శాంతిక్ పాటు
పడువారితో గూడుకొన్నదని రిచర్డ్సుగారనిరి. స్వరాజ్యవాదు
లు ప్రభుత్వప్రతిపక్షులు గాన శాసనసభ్యులు ఆలివియరు ప్రభు
వున కుత్తరము వ్రాసినదానికి ఆలివియరుగారు ప్రత్యుత్తరము
నిచ్చుటసహజ మనిరి.

చెవుడుకు అద్భుతమైన ఔషధము

బెంగళేశను, అనాకోగ్యమువలనను నాకు
సరిగా వినబడకుండెను. పిమ్మట నేను అనేక వైద్యుల
యొద్ద చికిత్స చేసుకొంటిని. ఆంగ్ల, జపాను వైద్యులు
నాకనేక తైలములు, బజారులో దొరకు ఆయుధ
ములు మున్నగువాటిచే కుదుర్చుటకు విశేషముగా
ప్రయత్నించిరి గాని సరుపయోగమాయెను. గి సంత
రములు ప్రయత్నము చేసియు నాచెవుడు గుణము
కానంతున యాత్రపోవుటకు సిద్ధపడితిని. వైచాధీశ
ముగా “న్యూయిండియాలో” ప్రచురించబడిన ఒక
లేఖను చూచితిని. అందుచే కృష్ణాపుర నివాసి
యును, ప్రస్తుతము చెన్నపురము, బార్డిటాను ఆర్మీ
నియోఫీలో నెం 72 రు భవనమునందున్న పండిత
స్వామి శ్రీనివాసఅయ్యంగారువారు నాచెవుడును
బాగుచేయగలరను నమ్మిక నాకు గలిగినది. ఆలాగే
తక్షణం వారివాద్ద చికిత్సను ప్రారంభించితిని. ఇప్పుడు
నాచెవులోయుండిన బుస్సెమునుకల్బము మాయ
మైనది. నేనుమిక్కిలి విశదముగా వివగలను. మరియు
ఏనుగకాటు, గ్రుడ్డితనము, కుంటితనము మొద
లగువాటిని స్వామివారు బాగుచేయుటను నేను
స్వయముగా చూచితిని. ప్రజలకు, నేనుక గొప్ప
ఉపకారము చేయదలచియే ఈవిషయమును ప్రచు
రించుచున్నాను.

వి. కనకనబై

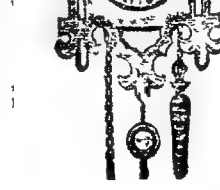
క్లార్కు, క్లాసు, బ్రెజిల్ అఫీసు,
ఎఫ్. ఎమ్. ఎస్. కోలాలంపూరు.

(ప్రకటన 81)

టిక్-టాక్ అను గడియారము

ఇది నూతనముగ జెర్మనీ దేశములో తయారుచేయబడినది ఇది
గోడకు తగిలించుటకు మిగుల అందముగను, సాగుగను ఉండును.

అందులో కనుబరియుండు ప్రకార
మే మిక్కిలి అందముగనుండును. నూత
నముగ తయారు చేయబడి, ఎల్లకాల
మును బాగుగ పనిచేయును. చాలకాల
ము నమ్మకముగ పనిచేయును. ఎల్లప్పు
డును ఉపయోగించుము.



టిక్-టాక్

ధర 1-కి రూ 3-0 0

తపాలఖప్పులు ప్రత్యేకము

వి. ఎస్. వాచ్ కంపెనీ

తపాల పెట్టె నం. 105. మదరాస్.

నూతన ప్రచురణములు

జులై 1927 పోతనామాత్య కవితము
అండ్ టాగవతిము 1-0 0-0-0
డిటో మేలుప్రతి 2 సంపుటములు 8-0-0
ఆంధ్రబ్రహ్మాండపురాణము 1-0 5-0-0
కనంకినిం పుస్తకములు 1-0 1-0-0
అనంతనిచించుము 1-0 5-0-0
కృకవియము 1-0 2-0-0
అధర్వాణ శాఖలు, పటిక 1-0 1-0-0
ఇంకను అనేక ముద్రాములు ముద్రించుటకు ముందుగా
జులై 1927 పుస్తకములు ముద్రించుటకు
వాట్సన్ రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ కంపెనీ
బెంగళేశను, బెన్గళేశు, బెన్గళేశు.

గోపినాథపా బెంగాలు తీర్మానము

కాంగ్రెసు మతమునకు విరుద్ధమని మహాత్మాజీ
ఖండించుట

స్వరాజ్యపక్షమువారు కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకు
లుగ నున్న, తాను కాంగ్రెసు కీలకతన కార్యవిధా
నము నడిపెదననుట

బొంబాయి, జూన్ 6:— “రాజకీయ మగుహత్యల
న ఆంగ్లపరిపాలనము దుస్సాధ్యము చేయగల్గినను ఆయ్యది
యెప్పటికిని భారతదేశమునకు స్వరాజ్యము నిష్పింపజాలదు.”
అని అహమ్మదాబాదులో టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా ప్రతినిధి బెం
గాలు రాష్ట్రీయ మహాసభ గోపినాథపానుగరించి గావించిన
తీర్మానముపై ప్రశ్నింపగా గాంధీగారు బెంగాలు విప్లవకారు
లకు హితము నొసగిరి, నివేదికవినయము లేకపోవుటవలన దా
నుగానిగూర్చి ఆభిప్రాయము చెప్ప నిష్టము లేకున్నను బెం
గాలు ఇట్టితీర్మానము గావించుట దౌర్భాగ్యమనియు, కాం
గ్రెసుమతమునకు విరుద్ధమనియు మాత్రము గాంధీగారు నిస్సం
శయముగ చెప్పిరి.

“నా చేసినపని ఖండనార్హమైనదనియే నాయభిప్రాయ
ము. వినతులన్నింపదగినపనియే చేయనియెడల, దేశభక్తి యేమి
యిందును? ” గాంధీగారింకను జెప్పవలసిన కాంగ్రెసు బెంగాలు
సభ గావించినసంద్భాతము నంగీకరింప జాలదని చెప్పవలసివట్టి
అరాజకవ్యవస్థల నాపవలె నని తమయుద్దేశమును చెప్పి, ఆ
అరాజకవ్యవస్థలవల్ల స్వరాజ్యము సంపాదించుటకు ఈ
తన దౌర్భాగ్యరహితవిధానమునందే కావలసినంత విశ్వాసము
ను జేయుట కవకాశము గలదనియు, వారు ఆయనకు ఉత్సాహ
ముతో బలము నిచ్చునెడల వారిభావములనేగాక పనులనుగూడ
ప్రకటించుటకు తగియుండురనియు చెప్పెదనని చెప్పెను.

డాక్టరు మూంజీకి ప్రత్యుత్తరము

అంతట గాంధీగారు డాక్టరు మూంజీ స్వరాజ్య పక్ష
మువారు జాతీయమహాసభపై గాంధీగారికి గలపట్టును భగ్నము
జేయక దప్పదని చెప్పినవిషయముగూర్చి చెప్పవలసిన ఆయనకు
వాట్లాడు సుదక్షమైన దనియు, స్వరాజ్యపక్షమువారే కాం
గ్రెసు కార్యనిర్వాహక స్థానములందును సుదక్ష మున్నయెడల
వారు ఆక్షేపేయవచ్చుననియు, తాను కాంగ్రెసుకీలక నొకపక్ష
మును గట్టి రాకార్యవిధానమును అనుసరించుననియు చెప్పెను.
(ఆంధ్రప్రదేశ్)

మోటారు ప్రమాదము

డాక్టరు యం. వి. పండిట్ గారి మరణము

పూనా, జూన్ 6:— పూనా నగరములో సము
ద్రమైంట్ల సర్వేయి డాక్టరు యం. వి. పండిట్ గారు మహాబలే
శ్రీరమ నుండి కుటుంబసహితముగా మొన్న ఆదివారమునాడు
వచ్చుచుండగా దారిలో ఒక మోటారుప్రమాదము కలిగెను.
అందువలన హృదయకోశము జబ్బిచ్చి చనిపోయెను. మోటారు
కారు రోడ్డునుతప్పి కలికిండులై అందులోనున్న 10 మందిని
క్రింపడవేసి గట్టిగా నొక్కినట్లుగా తెలియుచున్నది. అందు
లోనున్న పూనావీధరు జె. జి. థాకరుగా కట్టో చెబ్బితనల
కుండ తప్పించుకొని తక్కినవారిని విడుదలచేసెను. వారందరి
కిని ఒడలరయు తీవ్రమైన గాయములు తగిలెను.
డాక్టరు పండిట్ తీయ బడిన కొంతసేపటికి
చనిపోయెను. ఈ ప్రమాదము పూనాకు
86 మైళ్ల దూరమున జరిగెను.

బెంగాలు మహా మృదీయమహాసభ

వివిధతీర్మానములు

సిరాజిగంజి, జూన్ 6:— బెంగాలు మహామృదీయ
మహాసభ బెంగాలు సర్వమహామృదీయ సంఘమును నిర్మించు
టకును, బెంగాలు మహామృదీయలందరకు గలసి వికమత్యముతో
నొకటిగ పరిశేయనటుల, జేయుటకును తీర్మానించిరి. బెం
గాలు టెనెన్సీయన్లను సవరించి రైతులకు సౌకర్యములు జేయవ
లెననియు జాతీయోత్సవమును విస్తరింప జేయవలెననియు
ప్రభుత్వ సేవయందును యితరయ్యోగములందును మహామృదీ
యుల సెక్కునగ జేర్చుకొనవలెననియు సభవారుకోరిరి. ఇంతి
క మెససాటియూ మహామృదీయులను టర్కీకి రాసి
సరిగగూడ కోరుచు తీర్మానించిరి. (ఆంధ్రప్రదేశ్)

రంగూను

న్యాయమూర్తి మెక్లెగ్గారి మరణము

రంగూను, జూన్ 6:— సెలవుమీదనున్న న్యాయ
మూర్తి మెక్లెగ్గారు ఐ. సి. యస్. గారు లండనులో జూన్
రెండవ తేదీన మరణించినట్లు బర్మా ప్రభుత్వమునకు వర్తమా
నము తెలిసినది.

పోలీసు యినస్పెక్టరు జేనరలు మేజరు ఆర్. డబ్లియం.
మక్లెగ్గారు ఐ. ఏ. గారు కొద్దిరోజులలో సెలవుమీద వెళ్లు
దురు. డిప్యూటీయినస్పెక్టరు జేనరలు మేజరు సి. డబ్ల్యూ. వె
ల్బర్క్ ఐ. ఏ. గారు వారి పనిచేయుదురని చుతో
చున్నది.

దేవలపుమెంటు కమిషనరు జె. మెక్లెగ్గారు ఐ. సి.
యస్. గారు నిన్నటిదినమున యస్. యస్. “యూక్లప్టై
రు” మీద 5 సెలల సెలవు తీసికొని యింటికిపోయిరి. మెచ్.
యర్. స్టీవెన్సన్ ఐ. సి. యస్. గారు వారిపనిని చేయు
చున్నారు.

పోలీసు కమిషనరుగా పనిచేయుచున్నటువంటి మేజ
రు ఏ. యస్. యం. ప్లేటరు ఐ. ఏ. గారును ఆస్టిమరుమీదనే
1 సంవత్సరము సెలవుమీద యింటికి వెళ్లినారు. వీరి పనిని
ఆసిస్టెంటు కమిషనరు మెర్రిక్స్ గారు చూచుచున్నారు.

(ఆంధ్రప్రదేశ్)

సిన్హా, జూన్ 6:— కలకత్తా డిప్యూటీమహానయ
క్లస్టిలోని రేడికర్కు వచ్చినవని ఒక స్థానిక వార్తాపత్రికలో
ప్రచురింపబడిన సమాచారము నిరాధారమైనదని ఆస్సెస్
యేటెనుప్రెస్సు చెప్పచున్నది. (ఆంధ్రప్రదేశ్)

ఒక పంజాబీవానిని కొట్టించువుట

నరబలు లర్పించుచున్నాడని అనుమానము

కలకత్తా, జూన్ 6:—క్రొత్తగాకట్టుచున్న పడవలకే
పునంబంధమున నరబలులర్పించుచున్నా రను ఒకనినిరాధారమైన
వదంతిని పట్టుకొని కిడ్నరులూరులో మాలివాండ్రు గుంపుగా
చేరి నిన్నటిదినమున ఒక పంజాబీవానిని కొట్టించునీరని ప్రేట్టు
మను పత్రిక చెప్పచున్నది. మనం తెన దేవతకు యిద్దరు పిల్లలను
చంపబడి బలిగా నర్పింపబడిరను మాటవిన్నతోడనే మాలివాం
డ్రుకు యొక్కడలేని కోపమునచ్చెనట. ఒక 50 మందికూలీలు
లాటిలను తదితర ఆయుధములకు గురించి నిన్నటియుదయమున
ఆయనమానస్థునికొరకు నెదకును బయలుదేరిరి. కాంటపుకర్
రోడ్డుమీద ఒంటరిగానున్న యొక పంజాబీవానినిమాచి వానిని
దయాదాక్షిణ్యములు లేకుండ చావగొట్టిరి. అచ్చటనున్న ఒక
వర్తకంపెనీవారు వీరివారినండి వానినిలిప్పించి తమకార్యా
లయమునకు గొనిపోయిరి. కాని అప్పటికే జను లెక్కువైనటు
వంటి యాగుంపు కార్యముననుపోయి వారిమీద రాళ్లుగుల్పి
వారిని లోపలిరెదకుగొట్టి పంజాబీవానిని తిరిగి చావబాదిరి.
సోలీసువారువచ్చి గుంపునుతరుమగొట్టిరి. పంజాబీవానిని వైద్య
శాలకు తీసికొనిపోగా వాడక్కడ చనిపోయెను.

సెం|| 26 పడవుల రేవులో తిరువాత ఉద్యోగమునకై
తిరుగుచున్న ముగ్గురు పంజాబీయులునూడ ఆవిసముగానే కొట్టి
బడిరి ప్రేట్టుమను పత్రిక తిరిగి చెప్పచున్నది. వారుకూడ
వైద్యశాలకు తీసికొనిపోబడిరి. (ఆంధ్రప్రదేశ్)

శ్రీకృష్ణసాందర్భభవనప్రవేశమహోత్సవము

గురువారము

తే నా లి

12-6-24

శ్రీ సింహాపురి సుగుణవిలాససభవారు (నెల్లూరు)

మా న వ తి

నాటకమును నాటిరాత్రి ప్రదర్శించుటకు

పి. సుబ్రహ్మణ్యము, మేనేజరు.

ద్రయతో నంగీకరించిరి.

కె. సీతారామయ్య ప్రాప్తిబరు.

వెలువడినది!

డిటెక్టివుకవల!

క్రొత్తనవల!

జ యా ప జ య ము లు

సాహసము-ప్రేమాసాహసము!! - సనాత్నమో దుర్గాదేవీ సాహసమున లక్ష్మీయున్నది - సాహసమున యుడున్నది.
సాహసముననే మోక్షముగూడ నున్నది. ఈ సాహసమున నెన్నియో బంధములు విడిచివేయును. ఎవరైనా సాహసమున
పరాధులులేపోయిరి! - ఎవ్వరైనా సాహసమున? - ఎవ్వరైనా సాహసమున? - ఎవ్వరైనా సాహసమున? - ఎవ్వరైనా సాహసమున!
చిత్రపట కోర్కెయు 264 పటము మే 1-8-0 చందాదారులకు 6 0.00 మే 1-8-0.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము, కాకినాడ.

బె జ వా డ లో గొప్ప లాటరీ

గవర్నమెంటువారి 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

మేహారి

జనంతకుసుమాకరము

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రి, ప్రొఫెసరు, ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

కాంగ్రెసు సమాధానము

మహాత్మాగాంధీగారు స్వరాజ్యపత్రమువారి కార్యక్రమ కుల కంగీకరింపలేదు. వారు తనతో కేంద్రమందున్న జేయ బాలకుండెను. బహిష్కరణవాదులు స్వరాజ్యవాదులు యరువురు ను కలిసి పనిచేయుటకు వీలగునట్టి కార్యక్రమము యేర్పరచు కొనినచో చాల అనుకూలముగా నుండెడిది. నిజానికి సమాధానము కుదురలేదు. దీని కారణము కాంగ్రెసు తీర్మానములు అంతరాయమును సృష్టించి వారెల్లగు శాసనసభలలో ప్రవేశించుచున్నది. అందుచే నిచ్చుటచే స్వరాజ్యవాదు లట్లొనర్చుటకు కష్టము భవించును లేదనియు, బహిష్కరణ వాదుల విమర్శమున తిరుగుముగా నుండవచ్చుననియు గాంధీగారు భావించుచున్నారు.

“వారు స్వరాజ్యపత్రమువారు ప్రతిష్టంభనమునకు పూనుకొనినను పూనుకొనబడుచును. వారు శాసనసభల ప్రవేశించుట విమర్శమున గాంధీగారు యేమియు మరలను గోరలేదు. కావున వారెవరు ప్రయత్నములకు నేనెట్టి అడ్డంకియు గలుగజేయను. వారు సభలలో ప్రవేశించుటకు ప్రతిహేతుముగా నెట్టిరచనలు చేయను. కాని వారు నమ్మకములేని విధానములను నేను వారితోహదయము చేయజాలను.

స్వరాజ్య వాదులు శాసనసభలకు వెనుకల జేయవలసిన కార్యక్రమమునందు గాంధీగారి నిర్ణయ, కార్యక్రమమునకు మనస్తాత్మికానుభూతియు జేయవలయును, కాంగ్రెసు సంస్థల యందు వారిలో గలసి అందరికై సర్వనిధులు పోలుబడెదమనియు చెప్పిరి.

దీని ఫలితమేనైన యిర పక్షములవారును ఒకరితో నొకరు పోరాడి పరస్పర విరుద్ధములగు ప్రయత్నములు జేయటకు పూనుకొని యనరాజకీయ కార్యముల వశముగాలేదు.

స్వరాజ్యపత్రమువారు నిజముగా నుద్దేశించినవోనిర్మాణ కార్యములకు బహిష్కరణవాదులకు తప్పక సహాయము జేయవలయు. కాని కాంగ్రెసువారు యాకార్యము జేయటకు శాసనసభలలోని రాజకీయ పనుల ఉత్సాహభక్తికలన యేమియును ఓపికకాని వ్యవధి కాని యుండదని యునభవమునలన చెలియుచున్నది. మరియు శాసనసభలలోని ప్రభుత్వమువారిని ఓడించుటయు, గుభీరముగా నుపయోగించుటయు, ప్రజల దృష్టిలో చాల గౌరవాధిక్యతను మెప్పును గడించును. శాసనసభలకు అట్టి మెప్పుదలుకొని చేరు ప్రతిష్టలలోని యికప్రయత్నములు బహుశకు అంగీకరించుట కష్టమగును. కావున నిర్మాణ కార్యము నెరవేర్చుట యందు స్వరాజ్యపత్రమువారు బహిష్కరణ వాదులకు సరియైన సహాయము మొనరించరని నమ్ముచుంటును.

గాంధీగారి టెలు చెప్పిరి: “శాసనసభలలో జేయవలసిన పనిగూర్చి నేను చెప్పవలసిన దేమన, అసభకు లాభకరముగా నుపయోగించుకొన గలిగినచో నేనెందు ప్రవేశించెదను. నేనేగాని శాసనసభలలో ప్రవేశించినచో పరిష్టంభన విధానము కొనసాగించుటకు ప్రయత్నింపక కాంగ్రెసునిర్మాణకార్యక్రమమునకు పోదన మొనరింపదను. రాష్ట్రము కేంద్ర శాసనసభలకు కావలసిన బట్టలన్నియు చేతికాలు కద్దుబట్టలే కొనవలెననియు, విదేశీ వస్తుములు రాకుండ పన్ను చేయవలెననియు, మద్యపానములన వచ్చురాబడిని వదులుకొని గాంధీపాటు వైద్యమునకు కృషియు తగ్గింపవలయు తీర్మానములు ప్రతిపాదించెదను.

“శాసనసభలలో నామోదించబడన తీర్మానములను అసలు జరుపుటకు ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించినచో సభలకు ఎట్టివైచి యాప్రత్యేకవిషయములై ఎన్నికదారుల నమ్మకములకు వైచివలెనని కోరెదను. అట్లు ప్రభుత్వమువారు చేయలేని నేను శాసనసభకు విడిచివచ్చి శాసనోల్లంఘనమునకు దేశమును సిద్ధపరచెదను. అట్లేనిచో నచ్చినచో నేను స్వరాజ్యవాదులతో కలిసి తప్పక పనిచేయును. శాసనోల్లంఘనసమర్థతను గూర్చి యిదిగూడు నన్ను అభిప్రాయములే కలిగియున్నాను”

గాంధీగారి చెలిపిన యాచిక్షయముగూర్చి దాను నెహ్రూగారి టెలు ప్రకటించిరి:—

“గాంధీగారి మాటలను క్విట్టా తాత్పర్యముగా కంగీకరించుచున్నాను నిర్మాణకార్యక్రమమునకు ప్రోద్బలము విషయమున అందు చెలిపిన తీర్మానములు స్వరాజ్యపత్రము వారిచే రిఫ్యు. ఆచూచిపబడునని ఆలించుచున్నాను.”

గాంధీ శాసనోల్లంఘనము గూర్చి మహాత్ముని సహాయము నిర్వహించుచుగా వాచించుచున్నానని చెప్పిరి. గాంధీగారి చెలిపిన పద్ధతిలో ప్రభుత్వమువారు శాసనములను

Advertisement for Glaxo milk food. It features a portrait of a baby and text in English and Telugu. The English text says: 'Guard your Baby against milk-borne disease. Give your baby Glaxo—the one safe Milk food that is made in New Zealand, where the dreaded disease, bovine tuberculosis, is practically unknown. The cows that produce the milk made into Glaxo live in the open air and feed on sun-bathed pastures all the year round. That is why Glaxo is exceptionally rich in Vitamins and is free from all risk of milk-borne diseases. Run no risk with your baby's milk; give him Glaxo, the safe milk food, which is free from the risk of conveyed tuberculosis. Ask your Doctor!'. The Telugu text below it says: 'దీని భరితమేనైన యిర పక్షములవారును ఒకరితో నొకరు పోరాడి పరస్పర విరుద్ధములగు ప్రయత్నములు జేయటకు పూనుకొని యనరాజకీయ కార్యముల వశముగాలేదు.' The Glaxo logo and 'The Super-Milk Food' tagline are also present.

జేయవచ్చుచో తమస్థానములు విడిచివేయుచు స్వప్రయత్నముగా చేయవలెను. కావున స్వరాజ్యవాదులు కొన్నిపరిస్థితులలో శాసనోల్లంఘనమునకు గడంగినను గాంధీగారు తెలిపినట్టి సమయములందు గాదని విడిచివేయవచ్చును.

ఎన్నికల సమయమున తాము ప్రకటించుకొని గెలుపు పొందినట్టి కిరంతర ప్రతిష్టంభనవిధానము నెరవేర్చలేకుండుటచే నిప్పు డీవిధముగా తమవిధానము ప్రకటించుకొనియుండురు. ఆవిధానము బ్రటిషుపార్టీ మెంటు చరిత్రయు వెల్లు ఫలితమో అరిగిన నే ఫలితముని యెరిగి యుండుటచే దానిని చాల మంది అప్పుదురు ఇప్పుడు కూడ విమర్శించుచునే యున్నారు. కాని స్వరాజ్యపత్రమువారు తమవాదమును సమర్థించుకొనుటకు ఇప్పుడు నుడువుచున్నట్లుగా అప్పుడు నుడువలేదు.

మితవాదులు ఆదాయవ్యయపట్టికలను పూర్తిగా నిరాకరించుటయే తమ యుద్దేశ్యముని యెన్నడును ప్రకటింపలేదు. స్వరాజ్యపత్రమువారి ప్రకటనలో “ఆదాయవ్యయపట్టికను త్రోసివేయుట” అను పదమునకు పూర్తిగా నిరాకరించుట యనియే అర్థమగుచో నీవిషయముకొట్టియే మితవాదుల కార్యక్రమమునకు వీరకార్యక్రమమునకు తారతమ్యము చెల్లుచున్నది. కాని త్రోసివేయుట నిరాకరించి నెమ్మదిగా నుండుటమత్రమే యగుచో ఇప్పుడట్లే జరిగినది. ఇకముందుగూడ నట్లే జరుగవచ్చును. మితవాదస్వరాజ్యపత్రముల విధానమున కెట్టి భేదములేదు.

స్వరాజ్యపత్రమువారి విధానములోని మంచిని గూర్చి మే మేమియు చెలప నవసరములేదు. అన్ని పక్షముల కార్య విధానమునందుగూడ మంచివిషయములు కొన్నిగలవు. కాని, యిప్పుడు ప్రకటింపబడిన విధానము పూర్తిగా నెరవేర్చుట గాను జేయు శాసనసభాప్రవేశము అనుచోయోద్యమసాంప్రదాయముకు విరుద్ధముగ లేదని మేము నమ్ముచుంటుము. మేము ఏపక్షమునకు చేసరాముకాము. అనుచోయోద్యమమున పదమునగాని, యేపక్షమువారి విధానమునగాని పూజించునాముగాము. అయినను, అనుచోయోద్యమమునగా, దుష్టసమర్థముచే సానింపబడిన సంస్థలచేతను లేక నేకము స్వప్రయత్నములచే స్యాతంత్ర్యకాక్షమును బడయుటకు జేసిన దృఢనిశ్చయముని భావించుచుంటిము. స్వరాజ్యపత్రమువారు ‘నిరుత్సాహప్రభుత్వము’ కు కలగని భరితమేనైన యిర పక్షములవారును ఒకరితో నొకరు పోరాడి పరస్పర విరుద్ధములగు ప్రయత్నములు జేయటకు పూనుకొని యనరాజకీయ కార్యముల వశముగాలేదు.

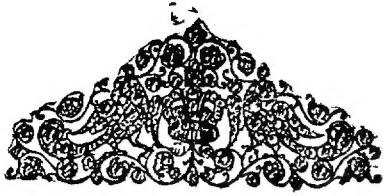
సభాతీర్మానము లన్నింటిని త్రోసివేయ నెంచిరి. ఆప్రయత్నము లెట్టివి? ప్రతిభుటనము నూచించుచున్నవో అనగా, అట్లు చెప్పినవారు ప్రభుత్వము వారి ప్రతిపాదనలన్నియు అట్టివగుటచే నిరాకరింపవలసినచే యని భావించుచుండిరా? లేక అట్లున్నవాటిని నిరాకరించి, నిరాకరింపదగినవి కొన్ని యుండునని భావించుచుండిరా?

ఎట్లయినను స్వరాజ్యపత్రమువారు బాతీయ జీవనము అభివృద్ధిచేయుటకు ఆనందమును తీర్మానములను చట్టములను ప్రవేశపెట్టవలెనుటచే యిరువది కొన్నిటివైన నెరవేర్చుచున్నారు. కావున శాసనసభలకు సుపయోగమునకు చేరవచ్చునని విశ్వసించుచుండినయే భావము దీక్షుగల అసహాయవాదుల యభిప్రాయముల పి రెండుదూరులైరి.

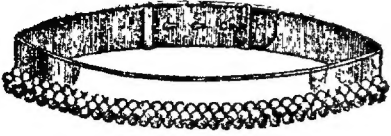
మరియు వీరిట్లు ప్రకటించిరి: “శాసనసభలలో ఎన్నికలవ్యవహారము ప్రభుత్వపు స్థానములన్నియు ఆక్రమించెదము. సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడుటయేగాక వీలగునపుడెల్ల ఉపసంఘములందు చేరిగూడ పనిజేయవచ్చుననియే మాముఖ్యాయము. కొంచెము తాళిచో మంత్రపదవులు గూడ నాముఖ్యముననే కావచ్చు ఎన్నికస్థానములేయని స్వరాజ్యవాదులు భావింపవచ్చును. ప్రభుత్వమువారు దీని నాదరువు చేసికొని ప్రభమునకు మధ్యరాష్ట్రములలో మంత్రులను ఎన్నుకొనవలెనని స్వరాజ్యసభ్యులకు కోరవచ్చును. అప్పుడీ దోష్టములు నిజముగా ఎన్నికస్థానములగును. స్వరాజ్యవాదులు ఎట్టి ఆత్మకంఠమున లేక ప్రవేశింపవచ్చును. స్వరాజ్యపత్ర అసహాయవాదులగా తుణమున కొకరంగుగా మారుచుండు ఊరవిల్లియనియే మరు మోస్యముజేయవలెనుగాక.

కాంగ్రెసు నిర్మాణకార్యక్రమమునకు స్వరాజ్యవాదుల శాసనసభ కార్యక్రమము నెరవేర్చుట చాలములభము. ప్రభుత్వమువారిని యెదుర్కొని నింించుటచే ప్రజలమెప్పు బడయుట కెక్కుడుసామర్థ్యమునకసరము. ప్రభుత్వమువారికి వ్యతిరేకముగా కొన్నిమూలూడి తమలోపములనుకప్పిపుచ్చుట కిదియొక తంత్రము. ప్రభుత్వమువారిపట్ల ప్రభాభిమానముంతగ తీగించియున్నది. కాని నిర్మాణకార్యమునందలి ప్రతియంత్రము నెరవేర్చుటకు త్యాగమావశ్యకమైయున్నది కొన్ని విషయములు పురాతనము నుండి నాటుకొనియున్న ఆచారములకునమ్మకములకు వ్యతిరేకముగానున్నవి కాని యిట్టికష్టము లగుపడుటచే నిది బాతీయ బలమునకు, ధన్యునకు వికమత్యమునకు అనగా నిజమైన స్వరాజ్యమునకు ముఖ్యవశ్యకముగా విషయము ముగియగూడదు.

(మోడోను రిపోర్ట్)



వద్యాణములు



చిత్ర విచిత్రపు పనులకు పేరుపొందినది?
వద్యాణములకు, వంకీలకు ఉపయోగించునట్టి

కెంపులుచెక్కిన మోపు

ధర రూ. 40, రూ. 150 వరకు గలదు.

బంగారు, రత్నములు యిచ్చిన మజారిమాత్రము రూ. 15-25 వరకు అగును.

సాదా రకము 10 ను 15 నువరకును చేయవచ్చును.
మజారి రూ. 12లగును. గజ్జలుగలది 15 ను 30 ను
వరకు చేయవచ్చును. మజారి రూ. 25-50 వరకుగలదు.
గవరము బంగారు, మేలైన మణులకు, రత్నములకు
పూచీనిచ్చెదము.

ఉమ్మడి రామయ్యకెట్టి, గురుస్వామికెట్టి కంపెనీ;

172, పుటల మాఅందమైన క్యాటలాగు ధర రూ. 1-0-0. వగలవర్తకులు, 25, చైనాబజారుపేధి, మద్రాసు.

ఓంటికాకముతోటా తుపాకి నువ్వరిద్దమగు
కంపెనీవారిచే చేయబడ్డది. (8068)

శానావిధములగు రివాలవర్లు ఆరులేక
విడుతోటా యెక్కనది [స్టాంప్ నం ౧౮౬౩ నం]



ధరలు
నరనము.
కేటలాగు
ఉచితము



కాగము 3౨, 3౪, 3౬ అంగుళములలో దొరకును ఉన్నది. కేటలాగు పెట్టుకొని గలిగినది కూడ దొరకును.
యం. వి. రామాయనంకెట్టి కంపెనీ, కం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

సెల్ ఫిల్లింగు

"ఆ గేట్"

ఫ్రంజిస్ వేనా



కాకాటెన్ వెన్ క్రవంచమునందు, నూతనఫక్కి అని చెప్పదగు ఈ "ఆ గేట్" కలము, అమెరికా ఆఫ్ ఫిల్లింగు, మొద
లగు ఖండములలో విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇప్పుడెప్పుడు మన హిందూదేశమునందు కూడ మిక్కిలిమీమాగా బనాదరణను
జూడుచున్నది.

సాదారణమయిన "ఆ గేట్" కలము

2957

మామూలుగా ఉపయోగించబడు ఉత్కృష్టపాళి బయట "ఆ గేట్" గాబాపాళి నువ్వరించుట యధురతుమగు నూతన
కాగము. ఒకతూరి సిరాలో ముంచియెడల అయిదు నిమిషములవరకు చక్కగా క్రాయమును.

నైలాపూరు

విక్టోరియా డిపో,

మదరాసు

అత్యద్భుతకుమ్మరో గనివారిణి

కేట్లాగు యినాం! కాలవిమర్శన లేకుండా జ్ఞాపకమును సేవింపవచ్చును కేట్లాగు యినాం!!

రూ 116-0-0 లు బహుమానము గుణములేదని రుజువుచేయువారి కియ్యబడును

ఈ విద్యావధుడు తిరకాల స్నేహముచే ఒక గొప్ప ఘోష మహాత్మునివల్ల లభించినది. ఇది సేవించిన
ఎడత, నలుపు, రాగివర్ణపు మచ్చలు, తెలుపు మొదలగు అద్భుతకృత్యములతో కలసి, స్వర్ణజ్ఞానము లేకుండుట ఎట్టి
కారిన ముఖము, అరకాళ్లు, అరకేతులు, కళ్లనరిగానుండు చర్మము మొదలైనవాటిని ఖండించి కిరీకాంతిని కలుగ
జేయును. వంకరపోయిన కేర్లు యథాక్రమము నచ్చును. 1 నెలకు నదిపోవు జ్ఞాపకము రూ 6-0-0, 2 నెలలకు
రూ 10-0-0, 3 తాలాఖర్చు లేదు. మాడకుండు కోగాంతులను బయటజేయవచ్చును. బాగైత! మోసపోకు !!

సహాయకరణము:—ఈ మాత్రము మాత్రే న్యాయముగా కనిపెట్టబడినది. యిది 40 రోజులు సేవించిన పాట్లకు, కొచ్చు
విట్ట రసి, ఆకు, కొరకు, అంటి, కురుపు, కాటు కొచ్చుటాకి చిదప, బగ్గి-మొకలగు ఎటుంటికి నవాజుకోగమైనను
నికారించి, కిరీంచిన సహాయకరణము. మచ్చలు, కిరీవొచ్చులు దురదపోట్లు చీమకారట, మేనారకాలములను ఖండిం
చును. ఏకాగ్నియైనను సరే కుదరనియెడల పామ్మకాపను చేయబడును. 40 రోజులకు రూ 4-0-0.

ఎమ్. నుబ్బారెడ్డి ప్రొప్రైటరు, రెడ్డి అండుకంపెనీ గోపాలపురం, కొత్తపేటపాట్లు గోదావరిజిల్లా.

ధనవంతులకు మాత్రమే?

అనంగ ప్రభయాకాశి

వాటిని విశేషకష్టము, ఖర్చులేకయే తాగుచేసి, కాశ్యోత్యవస్థను నివృత్తు, శాస్త్రసమ్మతముగా తయారుచేసిన ఈవిద్యా
వధును విరివయోగమైనట్టి ఫిరులలో కూడ క్రొత్తచురుకుతనమును పుష్టిచియున్నది యంద్రజాలమునలే నూతనమార్పును
కలిగించును. పూర్తిగాగల వివరములకు వ్రాసిన యినామముగా పంపబడును. 80 గుళికలు గల బుడ్డి 1 కి రూ 10 మాత్రమే

కందర్పసంజీవని తైలము

ఒకకులము బుడ్డి 1 కి ధర రూ 10-0-0. ఇతరవివరములకు వ్రాసిన మాక్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

రాజవైద్య నారాయణజీ, కేశవజీ, నెం. 49 బండ్లపేదేధి, మదరాసు.

మెస్సరిజము నేర్చుకొనుడు

మెస్సరిజము, హిప్పటిజము, తాట్ రీడింగు, మెస్సరి
జనహాయున వ్యాధి నివారణ పాదలగు విషయాలన్నియు



విషయముగ మర్మ
రహితముగ గురువు
లేకనే ఆ వ్యాధి
యోగ్యముగ రచింప
బడిన సమ్మోహన
గ్రంథము తేజ్ వి
ద్యా వ్యాపకాదేశ
ముతో వెలగించి

ఒక రూపాయకు

మాత్రమే అమ్మబడును. వి. పి. ఛార్జి నాలుగు అక్షరాలు
అడన్:—

మేనేజరు హిప్పటిక హోము, ఏలూరు.

వెండికే బంగారు
బహుమానము
లాటరీ లేకున్న-అదృష్టమునకు మార్గము లేదు
మోసము లేదు
ఏదైన రాకపోవులేదు

పగటి వెలుగునలె స్పష్టమైనది

ఒక రూపాయకు బిచ్చుచేసి 82 ఆకలిగిన గొప్ప మాత్ర
లను కొనుడు. బలహీనము, అక్షిగ్గుడు, ముగ్గుర కారక సం
బంధమైన వ్యాధులన్నియు పటాపాతలై పోవును. దానిని
ఉపయోగించవచ్చు "దానియొక్క" కొంత బంగారము
నకు" గమనము తెలుపుచున్నాము.

పూర్తిగా లాభము కలుగును.

ఆతనికి నిగ్రహ జ్ఞాపకశాల,

26 బ్రాడ్వే మదరాసు.

మొదటి అంశము

కౌటీల్సుని అర్చనాస్త్రము

గృంథకర్తలు:—మూమిడిపూడి-మెరిట
రంగయ్య, ఎం. ఎ., ఆసుండి. వేంకటేశాస్త్రి

చంద్రిక ప్రచురించిన ప్రధానమంత్రము చాణక్య
దేవనామాంతరము లిగినట్లయిన కౌటీల్సునిచే రెండు వేల సంవత్స
రములకు పూర్వము వ్యాపించిన సంస్కృత గృంథమునకు గురి
మైన తెలుగు. పరిపాలనవిధానమునుగురించి మనపూర్వులు
వ్యాసిన గ్రంథములన్నిటిలో సగ్రంథము. దీని గాధారము చేసికొ
నియే కామంధకాదులు వ్యాగ్రంథములనుంచిరి. పాశ్చాత్యులు
గహిత మిట్టియుగ్గంధములేదని పొగడియున్నారు. పూర్వీక
కాలమందలి మనదేశములోని రాజ్యము తెలుసు పాలింపబడుచుం
డనో తెలిసికొనగోరువారికిని చాణక్యపరిశోధకులందఱికి నిది య
మూల్యమైనది. గ్రంథమును వ్రాసినవాడు కౌటీల్సుడనా కాదా,
గ్రంథకర్తకాలమెట్టి, గ్రంథకుండు కర్మింపబడిన రాజ్యాంగము
యొక్క ప్రధానలక్షణము తెల్పి-అనువిషయములను విమర్శించిన
యుపోగ్ధాతము చేపబడియున్నది. ౬00 పుటలగ్రంథము. కాలి
కోరెండు. ఖరీదు రూ 4-0-0 మాత్రము.

మామిడిపూడి వేంకటేశ్వరగయ్య.

మహారాజా కాలేజి, విజయనగరం.

హంభుగున హిత

ఇది గొప్పవాడి గ్రంథము. ఇంగు ప్రతిమానపుని జాతకము
పూర్తిగా సంస్కృతి జ్ఞోకపూర్వముగా వ్రాయబడి యున్నది.
జాతకచక్రమున నక్షలుగాని, పుట్టిన తేదీ గడియలు గంటలుగాని
మాకు పంపిన యెడల అందలి ఫలితములు వ్రాసి పంపుము.

జాతకము పెదకుటును రూ 1-0-0
జ్ఞోకములు వ్రాయుటకు రూ 1-0-0
అర్థము వ్రాయుటకు రూ 1-0-0
పొప్పేజి రూ 0-4-0
మొత్తం 3-4-0 అగును.
అర్థం అనునము తేనివానికి రూ 2-0-0 లు మాత్రం
అగును. కాటనిన వారికి 1-2 గా గుంపుము.

అక్షరములు:—కా. శ్రీనివాస
గోపాలపురం, కొత్తపేటపాట్లు గోదావరిజిల్లా

పాశ్చాత్య వైద్యశాస్త్రమునందు ముఖ్యముగా వాడబడుచున్న యొక ముఖ్యమైన కర్మావళియే ఒక గజదన వేస వేలు యోగ్యతాపత్రములో కొన్నిటిని ఈ దిగువ తెలిపియున్నాము.

(1) మ. డాక్టర్ బ్రహ్మచారి, డాక్టర్ ఆయుర్వేద యూనివర్సిటీ (కామరూపము, ఎన్. జె. ఇన్స్టిట్యూటు ఆఫ్ సైన్సు యునైటెడ్ స్టేట్స్ ఆఫ్ అమెరికా వి. ఎల్. ఆఫ్ ది కానిటర్ ఇన్స్టిట్యూటు లండన్, కన్ స్టాంటిన్ కెమిస్ట్రీ, ఎగ్జిక్యూటివ్ కం. 2 భాగాలు:— మి. లోకామహార కర్మ మూలము ఉపయోగించిన దానిలో క్యాపొచ్చానము, బ్యూటానము, అజీర్ణము, మలబద్ధము, ప్రకృతి నొప్పి, కడుపునొప్పి, స్తమి, స్తబ్ధియములు మొదలగునవి గుణముగలవి.

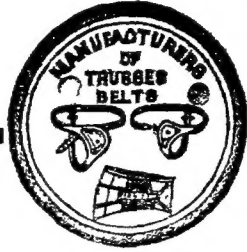
(2) మ. డాక్టర్ ఆయుర్వేద వైద్యులు, కౌంటర్ కమిషనరు, మైసూరు గజదన మెంటు, మైసూరు. మి. లోకామహార కర్మ మూలము ఉపయోగించిన దానిలో క్యాపొచ్చానము, బ్యూటానము, అజీర్ణము, మలబద్ధము, ప్రకృతి నొప్పి, కడుపునొప్పి, స్తమి, స్తబ్ధియములు మొదలగునవి గుణముగలవి.

(3) మ. డాక్టర్ విద్యుత్ కమిషన్ బిల్లు చక్ర దిస్పెన్సరీ, 9-41 వీధి బాల్ బజారు, రంగూను. బర్మా. మి. లోకామహార కర్మ మూలము ఉపయోగించిన దానిలో క్యాపొచ్చానము, బ్యూటానము, అజీర్ణము, మలబద్ధము, ప్రకృతి నొప్పి, కడుపునొప్పి, స్తమి, స్తబ్ధియములు మొదలగునవి గుణముగలవి.

(4) మ. లోకామహార కర్మ మూలము ఉపయోగించిన దానిలో క్యాపొచ్చానము, బ్యూటానము, అజీర్ణము, మలబద్ధము, ప్రకృతి నొప్పి, కడుపునొప్పి, స్తమి, స్తబ్ధియములు మొదలగునవి గుణముగలవి.

మి. లోకామహార కర్మ మూలము ఉపయోగించిన దానిలో క్యాపొచ్చానము, బ్యూటానము, అజీర్ణము, మలబద్ధము, ప్రకృతి నొప్పి, కడుపునొప్పి, స్తమి, స్తబ్ధియములు మొదలగునవి గుణముగలవి.

పాశ్చాత్య వైద్యశాస్త్రమునందు ముఖ్యముగా వాడబడుచున్న యొక ముఖ్యమైన కర్మావళియే ఒక గజదన వేస వేలు యోగ్యతాపత్రములో కొన్నిటిని ఈ దిగువ తెలిపియున్నాము.



Powell's Extract of Golden

3421

పవలుగారి ఆమోఘమైన గెనో
నెగ రోగమునకు
అద్భుతమైన గుణ మిచ్చును.

ఆంగ్ల; ఆయుర్వేద ఔషధములనుండి తయారుచేయబడినది.

సెగ రోగము, మేహ రోగములు, మూత్రాశయము, మూత్రపిండములయొక్క వాపు, శుక్లవర్ణము, బలహీనము, వీపులో నొప్పి మొదలగు వాటిని ఇది నమ్మకముగా కుశలమునట్టి దివ్యౌషధము.

గుణము:— 6 మోతాదుల గెనోను పుచ్చుకొనిన తక్షణమే ప్రవణము తప్పుక నిలుచును. మరియు మూత్రసంబంధమైన చిక్కులన్నియు మాయమగును. మూత్రమందు మంటకూడ తగ్గును. దానియొక్క గుణము తెలియుటకై ఒకసారి దానిని వాడవలెను.

తీక్షణమైన వ్యాధికి బుడ్డి సెం 1 ఒకటికి ధర రూ. 1-4-0

వీర వ్యాధికి బుడ్డి సెం 2 ఒకటికి ధర రూ. 1-8-0

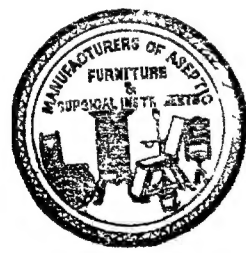
మా దివ్యౌషధములు సుప్రసిద్ధమైనవి కావలెనని టి. లోను దొరకును.

మా చిత్ర విచిత్రపు క్యాటలాగునకై వ్రాయుడు.

ఉత్తరము లన్నియు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

N. Powell & Co.,

Manufacturing Chemists,
Lamington Road, Bombay



వేసవికి వెలువలదు

వైద్య రత్న పండిత డి. గోపాలాచార్య గారి

అమృతామలక

తైలము

జీవామృతము

భృగువటి

కండ్లను మెదడునకును చలననిచ్చి వేసవి భయమును వెడలగొట్టును. సామాన్య శిశురొగములకును నేత్రరొగములకును అంతుకము వంటిది. సీసా రూ. 1-0-0.

ఎండవేడిమిని తోపనియ్యదు. నిస్సత్తువను నిర్మూలించును. నరములకును మెదడునకును పటుత్వమును బలమును ఇచ్చును. సీసా రూ. 3-4-0.

విపరీతముగా వేడిమిచే గలుగు సెగ రోగము మున్నగు వ్యాధులకు త్రిశూలము. 24 మాత్రలు రూ. 1-12-0.

వ్యాధిగం, పోటీజ ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ఉచితము. ఇంకను అనేకములగు ఆయుర్వేద దివ్యౌషధములు గలవు. వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్య గారి

ఆయుర్వేదాశ్రమము

41, ఆచారపుర వీధి, జి. టి. మదరాసు.

చెన్నైలో ఏజంట్లు:

దాదా కంపెనీ, వైవాజాయర్స్, జి. టి. మదరాసు. స్వస్తి ఫార్మసీ, పెద్దవీధి, తిరువల్లికేడి, మదరాసు.

C. Bilpodiwala

డాక్టరు

మినూ సి. బిల్పోడివాలా

M. B. B. S.

గారి ఆభిప్రాయము

Thank you for the phials of Amritdhruti you sent to me I tried in some of my cases and have found it very satisfactory especially for internal use, in virtue of its disinfecting properties. It nicely relieves neuralgic pains.

It is worthy of a trial in disorders of alimentary canal. A small dose in a concentrated form makes it quiet handy. It stands every chance of becoming very popular as a household medicine

గమనించవలసిన విషయము

రక్తమాంసమయ మగుశరీరము మనకు తెలియని అనేక సూక్ష్మ కారణములచే పలువిధములగు రోగములకు, బాధలకు పాల్పడుచున్నది. వ్యాధి ఆరంభములో బాధ నియముగాకపోయినను ముదిరిన వెనక పూర్తిగా నయ మగుటకు చాల కాలము పట్టును. మరియు విశేష ధన వ్రయము.

అమృతధృతి

తన ప్రభావమువలన యేరోగమునైనను యేబాధనైనను, యెంతకాలమునుండి యున్నను మొదలంట నాశనము చేయుచున్నది.

నమ స్తరోగములకు, బాధలకు ఒకేమందు.

పక్షవాతము	కలరా	చెవిపోటు	తామర
సెగ రోగము	విశేషనములు	పంటిపోటు	తీట
దగ్గు	వచనములు	తలనొప్పి	వాపులు
శిశురొగము	అజీర్ణము	నాయువుపోటు	మూలకంక
తేలుకాటు	జ్వరము	గాయములు	తెలుబుకు

కోరికనే అనేక యోగ్యతాపత్రములు పంపియున్నారు.

80 మోతాదుల సీసా 1-కి రూ. 2-0-0
20 ,, ,, రూ. 0-10-0

వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

బహుమతి కాలము సమీపించినది. జూలై నెలలో బహుమతి నెంబరు ప్రకటింపబడును. ప్రతి అమృతధృతితో యుండు రూ. 100-0-0 లు బహుమతి టికెట్టు నుంచుకొనుడు.

కానుగో అండ్ కంపెనీ,

పశ్చిమ బొంబాయి.

అమృతాంజనము

కుష్టుకు తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రు. 0.8-0 వి. పి. నంబా 0 13-0

ఈ తైలము పొడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలుపు, కుష్టులకు రాయుటకు ఉపయోగించును.

వేలకు మందు

వెల సీసా 1-కి రు. 0.4-0

ఈనూనెను తలకురాచిన పేలు ఈ పి నశించును. చర్మమునకు వెండ్రుకలకు హాని యుండక వెండ్రుకలు పెరుగును.

రోమహరి డబ్బీ 1-కి రు. 0.8-0

ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములు చెండును ముఖములలో మొదలంటు రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలు వెక్కిరి, మంటముండదు. రోమములు రాలిపోవును.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక వెం. 7 తంబుకెట్టిసిడి మదరాసు

హానుమాన్ బియ్యము

లోక ప్రసిద్ధ
మైసిడి.

దీన్ని సమానమైనది పేరు లేదు.

ఎస్. కంగనాథం శెట్టి బొంబాయి, బస్ 12 బి సెక్ వి. మదరాసు.

వాణిముద్రాక్షరశాల, బెజవాడ:

అచ్చు వైందుపనలు, రబ్బరుస్టాంపులు, సిల్లు, రాగి, బంగారము, వెండిసామానులపై చిక్కుట, స్లాకులుచేయుట, శేషనరీ సామానులు (609)

ఎంగ్రేవింగు

వెంట్రుకలే అందము?
రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!



"Everybody's favourite
Toilets, Kamini Oil,
& Otto Dillbahar, Sold
everywhere."

వెంట్రుకలు దువ్వెనతో ఊడిరాకమునుపే త్వరచుడు.
ఊడివచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును.
అంతవరకు రానీయవద్దు

నేడే
కామినీయూనూనెను
వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కెట్టి రోగమున్నను, రోగ మొక్క మున్నను, యిది వివ్యాజము
వెంట్రుకలు ఇట్లుట గాని, గరుగు గాని యుండదు
మీ వెంట్రుకలు మరల యెప్పుడీ మెత్తవనునా గల్గి వట్టుకల నుండి మెర
య వుండును.

ఈ రోజుననే దీనిని తరీఫించి చూడుము
వెంట్రుకలు యెట్లువృద్ధిచునునో కనిపెట్టుడు
కామినీయూ తలకునెను నిన్ను శర్మోత్కృష్టమనిగ జేయును.
వెల డబ్బీ 1-కి 2-కి రు.పాయి. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.
అన్ని వోల్టలలోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

మీకు నువాసన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినప్పుడు

"టెటో దిల్ బహారు"కు వ్రాయుడు.

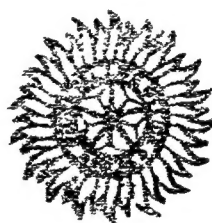
ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది. అత్యుత్తమమైన గుణముగలది.

1 కొన్న డబ్బీ 18 ఖర రు. 2.0-0 } కొన్ని చక్కలు చేతిరుమాలయించు చల్లిన మిక్కిలి
2 కొన్న డబ్బీ 18 ఖర రు. 0.12-0 } మనోహరమైన వాసన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును
3 కొన్న డబ్బీ 1-కి ఖర రు. 0.8-0 }
ఇది మరల అమ్మువారందరికీయున్న, శరకు అమ్మువారికీయున్న వా దొడకును. లేకన్న,

సాల యెంట్లు:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,

126

155 హమ్మమిశీన, బొంబాయి.



ఓరియంటల్
ర్న మెంటు నెక్యూ
రిటీ లైఫ్ అన్యరస్స
కంపెనీ లిమిటెడ్.

1874 1924

గొప్పమూలధనముగల హిందూ జేష భీమాకంపెనీ
వాటా దాతల నల్లింకిత దావాపు మొత్తము రు. 8,00,00,000
అప్పుడు 6,00,00,000 వైశానే గలదు.

సర్వత్రా ఆదాన ప్రభుత్వ రు. 1,00,00,000 వైశానే గలదు,
పానిసిహోల్ గలదు 80,00,000 వైశానే గలదు.

అఫీసులు ఈదిగువస్థలకులందు కలవు
అహమదాబాద్ బె. గురూరు
అజ్మీరు బొంబాయి
అలహాబాద్ కలకత్తా
డెల్లీ కొలంబో
కాంచీ వరంగళ
కరాచి నాగపూరు
కోలాలంపూరు పూనా
లాహోరు రంగున
మద్రాసు రావల్ పిండి
మాండలే తిరువేండూరు
భీమా జేషంతుకు యిప్పుడుగలవా రందరు తిక్కలు మీ
చేసి దానివలన గలగు లాభమును పొందుకుందుది. దీని లాభ
ములు యింకను ఎక్కువగా అభివృద్ధిచును నూచనము గలవు.

ఓరియంటల్ మిక్కిలి లాభకరమైన ప్రత్యేక సౌకర్యము
మలగి ను. అవి మిక్కిలి జనవత్తుక మైనది.
ప్రతిభలాభములు పాలిసి, పసిబిడ్డలకుల ప్రత్యేక పాలి
సీలు మున్నగునవి తెలుపు వివరముల పట్టికై కంపెనీ
వాయుడు.

Oriental Assurance Buildings } F. E. Vaidya
Post box No. 8, Madras. } Branch Secy,
Bangalore Branch:—No 3 South Pa ade
Bangalore
Trivandrum Branch:—Trivandrum.